

Portaanpään kristillinen opisto

Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto

Varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisala

päivitetty
31.5.2022

Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto (OPH-2632-2017)

Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon suorittanut saavuttaa ohjauksen, kasvatuksen ja kommunikoinnin tehtävissä tarvittavaa monipuolista osaamista. Alalla tarvitaan hyviä viestintä- vuorovaikutustaitoja sekä kykyä ottaa huomioon taustaltaan erilaisten ja eri-ikäisten ohjauksen ja tuen tarpeet. Vastuu ohjattavien ja asiakkaiden psyykkisestä ja fyysisestä turvallisuudesta korostuu myös alan osaamisvaatimuksissa. Alalla työskennellään usein osana moniammatillista ryhmää ja/tai verkostoa.

Lastenohjaaja työskentelee varhaiskasvatuksen tehtävissä huolehtimalla lapsen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Hän voi työskennellä myös erilaisten perheiden ja kouluikäisten lasten kanssa. Lastenohjaajan työ on kasvatusta, hoitoa ja huolenpitoa.

Nuoriso- ja yhteisöohjaaja suunnittelee, järjestää ja ohjaa eri-ikäisten ihmisten toimintaa. Työ on eri ikäisten ohjaus-, opastus- ja tukityötä, jonka painopiste on osallisuuden lisääminen, kansalaistoiminta ja monikulttuurinen työ. Alalla painottuvat harrastus- ja toimintamahdollisuuksien ohella nuorten elinolojen kehittäminen sekä yhteiskunnallisten osallistumismahdollisuuksien turvaaminen ja laajentaminen.

Kommunikaation ja viittomakielen ohjaaja toimii viittomakielisten, kuulo- ja näkövammaisten, kielihäiriöisten sekä puhevammaisten ohjaus-, kasvatusta- ja avustamistehtävissä.

Kasvatuksen ja ohjauksen perustutkinnon tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista määrätään Opetushallituksen määräyksessä "Opiskelijan terveydentilaa koskevat vaatimukset ammatillisissa perustutkinnoissa".

Tutkintonimikkeet: Nuoriso- ja yhteisöohjaaja, Kommunikaation ja viittomakielen ohjaaja, Lastenohjaaja

Osaamisalat: Nuoriso- ja yhteisöohjauksen osaamisala, Varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisala, Kommunikaation ja viittomakielen ohjauksen osaamisala

PERUSTEEN TIEDOT

Perusteen nimi

Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto

Määräyksen diaarinumero

OPH-5150-2021

Määräyksen päätöspäivämäärä

9.12.2021

Voimassaoloaika

toistaiseksi 1.8.2022 alkaen

Määräyskirje

<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/perusteet/7823348/liitteet/e88c9543-3732-4da9-aef9-e7d544baf811>

KOULUTUSKODIT

Koulutuksen nimi

Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto

Tutkinnon koodi

381241

OSAAMISALAT

NIMI	KOODI
Nuoriso- ja yhteisöohjauksen osaamisala	1700
Varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisala	1702
Kommunikaation ja viittomakielisen ohjauksen osaamisala	1701

TUTKINTONIMIKKEET

OSAAMISALA	TUTKINTONIMIKE
Nuoriso- ja yhteisöohjauksen osaamisala (1700)	Nuoriso- ja yhteisöohjaaja (10200)
Kommunikaation ja viittomakielisen ohjauksen osaamisala (1701)	Kommunikaation ja viittomakielen ohjaaja (10201)
Varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisala (1702)	Lastenohjaaja (10102)

TIIVISTELMÄ

Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon suorittanut saavuttaa ohjauksen, kasvatuksen ja kommunikoinnin tehtävissä tarvittavaa monipuolista osaamista. Alalla tarvitaan hyviä viestintä- vuorovaikutustaitoja sekä kykyä ottaa huomioon taustaltaan erilaisten ja eri-ikäisten ohjauksen ja tuen tarpeet. Vastuu ohjattavien ja asiakkaiden psyykkisestä ja fyysisestä turvallisuudesta korostuu myös alan osaamisvaatimuksissa. Alalla työskennellään usein osana moniammatillista ryhmää ja/tai verkostoa.

Lastenohjaaja työskentelee varhaiskasvatuksen tehtävissä huolehtimalla lapsen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Hän voi työskennellä myös erilaisten perheiden ja kouluikäisten lasten kanssa. Lastenohjaajan työ on kasvatusta, hoitoa ja huolenpitoa.

Nuoriso- ja yhteisöohjaaja suunnittelee, järjestää ja ohjaa eri-ikäisten ihmisten toimintaa. Työ on eri ikäisten ohjaus-, opastus- ja tukityötä, jonka painopiste on osallisuuden lisääminen, kansalaistoiminta ja monikulttuurinen työ. Alalla painottuvat harrastus- ja toimintamahdollisuuksien ohella nuorten elinolojen kehittäminen sekä yhteiskunnallisten osallistumismahdollisuuksien turvaaminen ja laajentaminen.

Kommunikaation ja viittomakielen ohjaaja toimii viittomakielisten, kuulo- ja näkövammaisten, kielihäiriöisten sekä puhevammaisten ohjaus-, kasvatus- ja avustamistehtävissä.

Kasvatuksen ja ohjauksen perustutkinnon tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista määrätään Opetushallituksen määräyksessä "Opiskelijan terveydentilaa koskevat vaatimukset ammatillisissa perustutkinnoissa".

Sisällysluettelo

Tutkinnon muodostuminen.....	5
Varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisala 180 osp	6
Arviointiasteikko	7
Mukauttaminen ja poikkeaminen	7
Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset	8
PAKOLLISET TUTKINNON OSAT 85 osp	9
1 Ammatillinen kohtaaminen kasvatus- ja ohjausalalla, 15 osp	9
2 Lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen, 40 osp.....	16
3 Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan toteuttaminen, 30 osp	29
Osaamisalan pakolliset valinnaiset tutkinnon osat 20–25 osp.....	37
4A Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö, 20 osp.....	37
4B Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien työympäristössä, 25 osp.....	44
VALINNAISET TUTKINNON OSAT 35–40 osp.....	52
5 Ilmaisun ohjaaminen, 20 osp.....	52
6 Liikkumisen ohjaaminen, 15 osp	57
7 Tukea tarvitsevien ohjaaminen, 20 osp.....	62
8 Luonto- ja elämystoiminnan ohjaaminen, 20 osp	68
9 Vapaaehtois- ja järjestötoiminnan ohjaaminen, 15 osp.....	74
10 Kansainvälisessä työympäristössä toimiminen, 15 osp.....	79
11 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp	81
YHTEISET TUTKINNON OSAT 35 OSP	83
Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp	83
Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi toisena kielenä	85
Viestintä ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä, ruotsi.....	87
Viestintä ja vuorovaikutus vieraalla kielellä	89
Toiminta digitaalisessa ympäristössä	90
Taide ja luova ilmaisu	92
Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 6 osp.....	94
Matematiikka ja matematiikan soveltaminen.....	94
Fysikaaliset ja kemialliset ilmiöt ja niiden soveltaminen.....	96

Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen, 9 osp.....	99
Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen	99
Työelämässä toimiminen.....	101
Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet	102
Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta	104
Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen.....	105
Kestävän kehityksen edistäminen	107

TUTKINNON MUODOSTUMINEN

Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto muodostuu ammatillisista tutkinnon osista (140–145 osaamispistettä), joista pakollisten tutkinnon osien laajuus on 105–110 osaamispistettä ja valinnaisten tutkinnon osien laajuus on 35–40 osaamispistettä. Tutkinnon kahteen osaamisalaan kuuluva pakollinen tutkinnon osa Lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen (40 osaamispistettä) on yhteinen sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon kanssa.

Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto muodostuu kolmesta osaamisalasta:

Nuoriso- ja yhteisöohjauksen osaamisala, tutkintonimike nuoriso- ja yhteisöohjaaja, muodostuu neljästä pakollisesta tutkinnon osasta (110 osaamispistettä) ja valinnaisista tutkinnon osista (35 osaamispistettä). Pakolliset tutkinnon osat ovat: Ammatillinen kohtaaminen, kasvatus ja ohjaaminen (15 osaamispistettä), Yksilön, ryhmän ja yhteisön ohjaaminen (35 osaamispistettä), Nuoren kasvun ja hyvinvoinnin edistäminen (30 osaamispistettä) sekä Osallisuuden tukeminen ja sosiaalinen vahvistaminen (30 osaamispistettä).

Kommunikaation ja viittomakielisen ohjauksen osaamisala, tutkintonimike kommunikaation ja viittomakielen ohjaaja, muodostuu neljästä pakollisesta tutkinnon osasta (110 osaamispistettä) ja 35 osaamispisteen laajuisista valinnaisista tutkinnon osista. Pakolliset tutkinnon osat ovat: Suomalaisella viittomakielellä toimiminen (30 osaamispistettä), Kommunikointikeinojen käyttö vuorovaikutuksen edistämiseksi (20 osaamispistettä), Lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen (40 osaamispistettä) sekä Kommunikoinnissa tukea tarvitsevan oppilaan tai opiskelijan oppimisen edistäminen (20 osaamispistettä). Osaamisalaan kuuluu kolme kommunikaation ja viittomakielisen ohjauksen osaamista syventävää ja laajentavaa valinnaista tutkinnon osaa.

Varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisala, tutkintonimike lastenohjaaja, muodostuu neljästä pakollisesta tutkinnon osasta (105–110 osaamispistettä) ja 35–40 osaamispisteen laajuisista valinnaisista tutkinnon osista.

Pakolliset tutkinnon osat ovat: Ammatillinen kohtaaminen, kasvatus ja ohjaaminen (15 osaamispistettä), Lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen (40 osaamispistettä), Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan toteuttaminen (30 osaamispistettä) sekä Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö. Varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisalan tutkinnon osista Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö (20 osaamispistettä) ja Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien työympäristöissä (25 osaamispistettä) valitaan vain toinen. Ne ovat muilta osin samansisältöiset paitsi Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien työympäristöissä sisältää myös Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan lastenohjaajan tehtävässä tarvittavan erityisosaamisen.

Valinnaiset tutkinnon osat ovat: Ilmaisun ohjaaminen (20 osaamispistettä), Liikunnan ohjaaminen (15 osaamispistettä), Luonto- ja elämystoiminnan ohjaaminen (20 osaamispistettä), Tukea tarvitsevien ohjaaminen (20 osaamispistettä) ja Vapaaehtois- ja järjestötoiminnan ohjaaminen (15 osaamispistettä). Tutkintoon voi sisällyttää myös Työpaikkaohjaajaksi valmentautumisen (5 osaamispistettä), Tutkinnon osan toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta (1–15 osaamispistettä), Korkeakouluopintoja (1–15 osaamispistettä) tai Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja (1–25 osaamispistettä).

VARHAISKASVATUKSEN JA PERHETOIMINNAN OSAAMISALA | 180 OSP

PAKOLLISET TUTKINNON OSAT | 85 OSP

Ammatillinen kohtaaminen kasvatus- ja ohjausalalla, 15 osp, P

Lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen, 40 osp, P

Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan toteuttaminen, 30 osp, P

OSAAMISALAN PAKOLLISET VALINNAISET TUTKINNON OSAT | 20–25 OSP

Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö, 20 osp tai

Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien työympäristössä, 25 osp

VALINNAISET TUTKINNON OSAT | 35–40 OSP

Ilmaisun ohjaaminen, 20 osp

Liikkumisen ohjaaminen, 15 osp

Luonto- ja elämystoiminnan ohjaaminen, 20 osp

Tukea tarvitsevien ohjaaminen, 20 osp

Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp

Kansainvälisessä työympäristössä toimiminen, 15 osp

Vapaaehtois- ja järjestötoiminnan ohjaaminen, 15 osp

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa | 5–15 osp

Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.

Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta | 5–15 osp

Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta. Riippumatta sisällytettävän tutkinnon osan laajuudesta, tutkinnon osan laajuus on tässä kohdassa enintään 15 osaamispistettä.

Korkeakouluopinnot | 5–15 osp

Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.

Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja | 1–25 osp

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp, P

Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 6 osp, P

Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen, 9 osp, P

Viestintä- ja vuorovaikutusosaamisen laajuus on vähintään 11 osaamispistettä, matemaattisluonnontieteellisen osaamisen laajuus on vähintään 6 osaamispistettä ja yhteiskunta- ja työelämäosaamisen laajuus on vähintään 9 osaamispistettä. Lisäksi yhteisiin tutkinnon osiin tulee sisältyä valinnaisia osaamistavoitteita opiskelijan valitsemasta yhdestä tai useammasta yhteisestä tutkinnon osasta ja tutkinnon osan osa-alueelta tai osa-alueilta siten, että yhteisten tutkinnon osien 35 osaamispisteen laajuus täyttyy.

Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet | 9 osp

Yhteisten tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla tutkinnon perusteissa määrättyjä tai koulutuksen järjestäjän päättämiä muita valinnaisia osaamistavoitteita, jotka tukevat kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä tavoitteita. Valinnaisiin osaamistavoitteisiin voidaan sisällyttää myös opiskelijan aiemmin hankkimaa osaamista, joka tukee kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä osaamistavoitteita.

ARVIOINTIASTEIKKO

Ammatillisen perustutkinnon ammatillisten tutkinnon osien ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden hyväksytyt osaaminen arvioidaan käyttäen asteikkoa 1–5.

T2 = Opiskelijan osaamisen taso ylittää selkeästi T1-tason, mutta ei yllä H3-tasolle.

H4 = Opiskelijan osaamisen taso ylittää selkeästi H3-tason, mutta ei yllä K5-tasolle.

Ammatillisen perustutkinnon yhteiset tutkinnon osat arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätyt.

Ammatillisen perustutkinnon valinnaisiin ammatillisiin tutkinnon osiin sisältyvä ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon tutkinnon osa arvioidaan asteikolla hyväksytyt / hylätyt.

MUKAUTTAMINEN JA POIKKEAMINEN

Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnossa ei voida mukauttaa asiakasturvallisuuteen liittyvää osaamisen arviointia eikä poiketa asiakasturvallisuuteen liittyvistä ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista.

TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET

Opiskelijaksi hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa sitä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä koulutukseen liittyviin käytännön tehtäviin oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä, jos lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) 81 §:ssä tarkoitettuihin tutkintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät ja jos estettä ei voida kohtuullisin toimin poistaa. Henkilön terveydentilan tai toimintakyvyn osalta tulee arvioida mahdollisten sairauksien aiheuttamat rajoitteet ja sairauksien yksilöllinen hoitotilanne.

Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla

- sellainen psyykinen tai fyysinen sairaus tai vamma, joka estää käytännön työtehtäviin osallistumisen kuten psykoottistasoinen oireilu tai vakavasti toimintakykyä laskeva masennus, vakava sosiaalisten tilanteiden pelkoki-tila tai kommunikaation ja viittomisen estävä sairaus tai vamma
- muu sairaus tai vamma, joka vaarantaa opiskelijan oman, asiakkaan tai muiden käytännön työtehtäviin osallistuvien tai niissä työskentelevien terveyden tai turvallisuuden
- päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus.

1 AMMATILLINEN KOHTAAMINEN KASVATUS- JA OHJAUSALALLA, 15 OSP

Koodi: 106331

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- noudattaa alaa ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita
- toimia ammatillisesti vuorovaikutustilanteissa asiakkaiden ja työyhteisön kanssa
- huolehtia yksilön ja ryhmän hyvinvoinnista ja turvallisuudesta
- toimia erilaisten yksilöiden kanssa kunnioittaen moninaisuutta
- tukea yksilön kasvua ja kehitystä
- toteuttaa kasvatus- ja ohjausalan päivittäistä toimintaa
- noudattaa työelämän perustaitoja
- arvioida ja kehittää toimintaansa.

1.1 KASVATUS- JA OHJAUSALAN LAINSÄÄDÄNTÖ JA TOIMINTAPERIAATTEET 1 OSP

Opiskelija osaa | Noudattaa alaa ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita
Noudattaa työelämän perustaitoja

Sisältö | Alaa ohjaava lainsäädäntö ja asiakirjat: Varhaiskasvatuslaki, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, Lastensuojelulaki: ilmoitusvelvollisuus
Alan arvopohja, keskeiset käsitteet ja ammattiryhmät
Ammattieettiset ohjeet ja sopimukset: mm. työntekijän oikeudet ja velvollisuudet, vaitiolovelvollisuus

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät / oppimistehtävät etänä
näyttöön vaikuttava arvosana (1–5)

1.2 LAPSEN KASVU JA KEHITYS 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Tukea yksilön kasvua ja kehitystä
Huolehtia yksilön ja ryhmän hyvinvoinnista ja turvallisuudesta

Sisältö | Lapsen fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen kasvu ja kehitys
Kielen kehitys ja leikin kehitys

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

1.3 KASVUN JA TUEN TARPEET 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Tukea yksilön kasvua ja kehitystä
Huolehtia yksilön ja ryhmän hyvinvoinnista ja turvallisuudesta

Sisältö | Yleisimmät lasten kasvun ja tuen tarpeet
Varhaisen tuen tarpeen tunnistaminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

1.4 AMMATILLINEN VUOROVAIKUTUS JA VIESTINTÄ 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Toimia ammatillisesti vuorovaikutustilanteissa asiakkaiden ja työyhteisön kanssa
Toimia erilaisten yksilöiden kanssa kunnioittaen moninaisuutta

Sisältö | Ammatillinen kohtaaminen
Viestintä vuorovaikutustilanteissa: verbaali ja nonverbaali viestintä
Tunnetaidot

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

1.5 KULTTUURINEN MONINAISUUS 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Toimia erilaisten yksilöiden kanssa kunnioittaen moninaisuutta
Edistää lapsen kulttuurista ja eettistä ajattelua

Sisältö | Suomalainen kulttuuri ja kulttuuriperinne sekä omat asenteet ja arvot
Yksilöiden ja ryhmien moninaisuus
Eri kulttuurien ja moninaisuuden kunnioittaminen
Eri kulttuurien, uskontojen ja katsomusten ominaispiirteet ja tavat

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

1.6 HYGIENIAPASSI 1 OSP

Opiskelija osaa | Huolehtia yksilön ja ryhmän hyvinvoinnista ja turvallisuudesta

Sisältö | Hygieniaohjeistus
Hygieniapassin suorittaminen

Suoritus ja arviointi | Hygieniapassitestin suorittaminen
S / Hyl

1.7 ENSIAPU 1 0,5 OSP

Opiskelija osaa | Huolehtia yksilön ja ryhmän hyvinvoinnista ja turvallisuudesta

Sisältö | EA1-tasoiset taidot

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / Hyl

1.8 AMMATILLINEN KEHITYMINEN 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Arvioida ja kehittää omaa toimintaansa

Sisältö | Oman ammatillisen kehittymisen arviointi ja tavoitteiden asettaminen: pohtiva työote ja ammatillinen kasvu

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen
S / K / Hyl

TYÖPAIKALLA JÄRJESTETTÄVÄ KOULUTUS 7,5 OSP

Työtehtävät | Työelämän perustaitojen noudattaminen: arvot, työpaikan säännöt ja ohjeet, työsuojelumääräykset, asianmukainen pukeutuminen ja hygienia sekä kestävän kehityksen periaatteet
Vaitiolovelvollisuuden noudattaminen
Asiakkaiden ja työyhteisön ammatillinen kohtaaminen ja vuorovaikutus eri tilanteissa
Yksilön tai ryhmän hyvinvoinnista huolehtiminen: työhyvinvointi ja turvallisuus
Päivittäisen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuminen erilaisia ohjaustapoja ja välineitä käyttäen
Työyhteisön kokoukseen osallistuminen

ARVIOINTI

OPISKELIJA NOUDATTA ALAA OHJAAVIA SÄÄDÖKSIÄ, MÄÄRÄYKSIÄ JA TOIMINTAPERIAATTEITA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">toimii alaa ohjaavan lainsäädännön, asiakirjojen ja arvopohjan mukaisestinoudattaa vaitiolovelvollisuuttanoudattaa lastensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuuttanoudattaa alan ammattieettisiä ohjeita ja sopimuksia sekä pohtii omaa ammatillista kasvuaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none">toimii alaa ohjaavan lainsäädännön, asiakirjojen ja arvopohjan mukaisesti sekä perustelee tekemiään ratkaisuja niiden pohjaltanoudattaa vaitiolovelvollisuuttanoudattaa lastensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuuttanoudattaa ammattieettisiä ohjeita ja sopimuksia, pohtii omaa ammatillista kasvuaan sekä tunnistaa kehittämistarpeitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none">toimii alaa ohjaavan lainsäädännön, asiakirjojen ja arvopohjan mukaisesti, perustelee monipuolisesti niiden pohjalta tekemiään ratkaisuja sekä ymmärtää lainsäädännön ja asiakirjojen merkityksen työssäännoudattaa vaitiolovelvollisuuttanoudattaa lastensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuuttanoudattaa ammattieettisiä ohjeita ja sopimuksia, pohtii omaa ammatillista kasvuaan sekä tunnistaa kehittämistarpeitaan ja ottaa ne huomioon toiminnassaan

OPISKELIJA TOIMII AMMATILLISESTI VUOROVAIKUTUSTILANTEISSA ASIAKKAIDEN JA TYÖYHTEISÖN KANSSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">kohtaa ammatillisesti ja yhdenvertaisesti asiakkaita sekä työyhteisön jäseniä

	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu erilaisiin työyhteisön vuorovaikutustilanteisiin hyviä käytöstapoja noudattaen • havaitsee asiakkaan erilaisia tunteita sekä tunnistaa vuorovaikutustilanteissa omat tunteensa • ottaa huomioon vuorovaikutustilanteissa asiakkaiden helposti havaittavia eleitä, ilmeitä, kehon kieltä ja äänen painoja • ilmaisee asioita asiallisesti • havainnoi vuorovaikutustilanteen ilmapiiriä • ottaa huomioon yksilön itsemääräämisoikeuden ja osallisuuden
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa ammatillisesti ja yhdenvertaisesti asiakkaita sekä työyhteisön jäseniä • toimii työyhteisön vuorovaikutustilanteissa erilaisten ihmisten kanssa hyviä käytöstapoja noudattaen • havaitsee asiakkaan erilaisia tunteita, huomioi erilaisia tunteita ammatillisesti sekä tunnistaa vuorovaikutustilanteissa omat tunteensa • ottaa huomioon vuorovaikutustilanteissa asiakkaiden eleitä, ilmeitä, kehon kieltä ja äänen painoja sekä käyttää sanatonta viestintää vuorovaikutustilanteissa • kommunikoi asiallisesti ja selkeästi muita kuunnellen • havainnoi vuorovaikutuksen ilmapiiriä ja kannustaa asiakkaita toimimaan yhteistyössä keskenään • ottaa huomioon yksilön itsemääräämisoikeuden ja osallisuuden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa ammatillisesti ja yhdenvertaisesti asiakkaita sekä työyhteisön jäseniä • toimii joustavasti ja aloitteellisesti työyhteisön vuorovaikutustilanteissa erilaisten ihmisten kanssa hyviä käytöstapoja noudattaen • havaitsee ja huomioi ammatillisesti asiakkaan erilaisia tunteita, ymmärtää tunteiden merkityksen vuorovaikutustilanteissa ja kehittää omaa tunneilmaisuaan • ottaa huomioon vuorovaikutustilanteissa asiakkaiden eleitä, ilmeitä, kehon kieltä ja äänen painoja, käyttää sanatonta viestintää sekä ymmärtää sanattoman viestinnän merkityksen työssään • kommunikoi asiallisesti ja selkeästi muita kuunnellen sekä kohtaa yksilöt yhdenvertaisesti • havainnoi vuorovaikutuksen ilmapiiriä, kannustaa asiakkaita toimimaan yhteistyössä keskenään ja ohjaa myönteisen ilmapiirin luomista • ottaa toiminnassaan huomioon yksilön itsemääräämisoikeuden ja osallisuuden.

OPISKELIJA HUOLEHTII YKSILÖN JA RYHMÄN HYVINVOINNISTA JA TURVALLISUUDESTA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu yksilön hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtimiseen • toimii ymmärtäen oman työnsä merkityksen asiakkaan hyvinvoinnille • noudattaa työturvallisuutta koskevia säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita • hallitsee EA1-tasoiset taidot • toimii hygieniaohjeistuksen mukaisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu yksilön tai ryhmän fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtimiseen • toimii ymmärtäen oman työnsä merkityksen asiakkaan hyvinvoinnille sekä tunnistaa muita hyvinvointia edistäviä tekijöitä • noudattaa työturvallisuutta koskevia säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita • hallitsee EA1-tasoiset taidot • toimii hygieniaohjeistuksen mukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii yksilön tai ryhmän fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista ja turvallisuudesta • toimii ymmärtäen oman työnsä merkityksen asiakkaan hyvinvoinnille sekä tunnistaa muita asiakkaan hyvinvointia ja turvallisuutta edistäviä tekijöitä • noudattaa työturvallisuutta koskevia säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita • hallitsee EA1-tasoiset taidot

	<ul style="list-style-type: none"> • toimii hygieniaohteisuuden mukaisesti.
--	--

OPISKELIJA TOIMII ERILAISTEN YKSILÖIDEN KANSSA KUNNIOITTAEN MONINAISUUTTA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • toimii huomioiden yksilöiden ja ryhmän moninaisuuden • tuntee keskeistä suomalaista kulttuuria ja kulttuuriperinnettä sekä pohtii omia arvojaan ja asenteitaan • toimii eri kulttuurien, uskontojen ja katsomusten ominaispiirteitä ja tapoja kunnioittaen • kohtaa luontevasti erilaisia ja erilaisista taustoista tulevia yksilöitä • toimii hyödyntäen tietoa yleisimmistä kasvun ja tuen tarpeista • toimii erilaisten yksilöiden kanssa huomioiden heidän tarpeitaan yhdessä työyhteisön kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii huomioiden yksilöiden ja ryhmän moninaisuuden ja pohtii asenteidensa ja arvojensa vaikutusta vuorovaikutustilanteissa • tuntee suomalaista kulttuuria ja kulttuuriperinnettä, pohtii omia arvojaan ja asenteitaan sekä hyödyntää työssään tietoa suomalaisesta kulttuurista • toimii eri kulttuurien, uskontojen ja katsomusten ominaispiirteitä ja tapoja kunnioittaen ja rohkaisee yksilöitä toimimaan arvostaen omaa kulttuuria • viestii omalla toiminnallaan hyväksymistä ja arvostamista erilaisia ja erilaisista taustoista tulevia yksilöitä kohtaan • toimii hyödyntäen tietoa yleisimmistä kasvun ja tuen tarpeista • toimii erilaisten yksilöiden kanssa huomioiden heidän tarpeitaan ja vahvuuksiaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon yksilöiden ja ryhmän moninaisuuden pohtien asenteidensa ja arvojensa vaikutusta vuorovaikutustilanteissa sekä kehittää työskentelytapojaan kohdatessaan moninaisuutta • tuntee monipuolisesti suomalaista kulttuuria ja kulttuuriperinnettä, pohtii omia arvojaan ja asenteitaan sekä hyödyntää työssään tietoa suomalaisesta kulttuurista ja kotouttamisen merkityksestä • toimii eri kulttuurien, uskontojen ja katsomusten ominaispiirteitä ja tapoja kunnioittaen ja ymmärtäen sekä rohkaisee yksilöitä toimimaan omaa kulttuuriaan arvostaen • luo aktiivisesti myönteistä, suvaitsevaa ja kannustavaa ilmapiiriä kohdatessaan erilaisia ja erilaisista taustoista tulevia asiakkaita • toimii hyödyntäen monipuolisesti tietoa yleisimmistä kasvun ja tuen tarpeista • toimii erilaisten yksilöiden kanssa huomioiden monipuolisesti heidän tarpeitaan ja vahvuuksiaan.

OPISKELIJA TUKEE YKSILÖN KASVUA JA KEHITYSTÄ.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • tukee työyhteisön jäsenenä yksilön kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä • tunnistaa toimintaympäristön tavoitteita sekä kasvatus- ja ohjausalan keskeisiä käsitteitä • tukee asiakkaan kasvua ja kehitystä toteuttamalla toimintaa yhdessä työyhteisön kanssa • tunnistaa yksilön vahvuuksia ja tarjoaa onnistumisen kokemuksia • kartoittaa yksilön toimintaympäristöjä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • tukee toiminnallaan monipuolisesti yksilön kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä • työskentelee toimintaympäristön tavoitteiden mukaisesti sekä käyttää alan keskeisiä käsitteitä toiminnassaan • tukee asiakkaan kasvua ja kehitystä suunnittelemalla ja toteuttamalla toimintaa yhdessä työyhteisön kanssa • tunnistaa yksilön vahvuuksia ja tarjoaa onnistumisen kokemuksia • tunnistaa toimintaympäristön ja ihmissuhteiden merkityksen yksilön kasvulle ja kehitykselle
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • edistää toiminnallaan monipuolisesti yksilön kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä soveltaen toiminnassaan tietoa ihmisen kehityksestä ja kasvusta

	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee toimintaympäristön tavoitteiden mukaisesti, käyttää alan keskeisiä käsitteitä toiminnassaan ja ymmärtää kasvatuksen merkityksen työssään • tukee asiakkaan kasvua ja kehitystä suunnittelemalla ja toteuttamalla monipuolista toimintaa yhdessä työyhteisön ja asiakkaiden kanssa • tunnistaa yksilöiden vahvuuksia ja tarjoaa monipuolisia onnistumisen kokemuksia • tunnistaa toimintaympäristön ja ihmissuhteiden merkityksen yksilön kasvulle ja kehitykselle sekä ottaa sen toiminnassaan huomioon.
--	--

OPISKELIJA TOTEUTTAA KASVATUS- JA OHJAUSALAN PÄIVITTÄISTÄ TOIMINTAA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa yhdessä työyhteisön kanssa päivittäistä toimintaa huomioiden yksilön tai ryhmän tarpeita • työskentelee työyhteisön työsuunnitelman tai päiväjärjestyksen mukaan • käyttää tavanomaisia ohjaustapoja ja välineitä työympäristössään
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa päivittäistä toimintaa yhdessä työyhteisön kanssa huomioiden yksilön tai ryhmän tarpeita ja toiveita sekä hyödyntäen elämäntilanteeseen liittyvää tietämystään • työskentelee omatoimisesti työyhteisön työsuunnitelman tai päiväjärjestyksen mukaan • käyttää tavanomaisia, tilanteeseen sopivia ohjaustapoja ja välineitä työympäristössään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa monipuolista päivittäistä toimintaa yhdessä työyhteisön kanssa huomioiden yksilön tai ryhmän tarpeita ja toiveita sekä hyödyntää elämäntilanteeseen liittyvää tietämystään • työskentelee omatoimisesti työyhteisön työsuunnitelman tai päiväjärjestyksen mukaan tilanteita ennakoivasti • käyttää monipuolisia tilanteeseen sopivia ohjaustapoja ja välineitä työympäristössään.

OPISKELIJA NOUDATTAU TYÖELÄMÄN PERUSTAITOJA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • osaa toimia työyhteisön arvojen ja tavoitteiden mukaan • toimii työpaikan sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti ja pyytää tarvittaessa opastusta • tutustuu työpaikan työsuojelemääräyksiin ja -ohjeisiin ja noudattaa niitä • työskentelee työntekijätaitojen mukaisesti • puukeutuu työyhteisön käytänteiden mukaan ja huolehtii henkilökohtaisesta hygieniastaan • huolehtii työkyvystään ja työhyvinvoinnistaan • työskentelee sovituisissa työtehtävissä ja tuntee työympäristön muita ammattiryhmiä ja heidän työtehtäviään • työskentelee kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti • osaa käyttää ohjeiden mukaisesti työpaikan digivälineitä sekä tuntee niiden käytön periaatteet • osallistuu työyhteisön kokoukseen
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • osaa toimia työyhteisön arvojen ja tavoitteiden mukaan • toimii työpaikan sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti • tutustuu työpaikan työsuojelemääräyksiin ja -ohjeisiin ja noudattaa niitä sekä osallistuu yhteistyössä työyhteisön kanssa työturvallisuuden kehittämiseen • työskentelee työntekijätaitojen mukaisesti tuntien työntekijänä oikeudet ja velvollisuudet työnsänsä • puukeutuu työyhteisön käytänteiden mukaan ja huolehtii henkilökohtaisesta hygieniastaan • huolehtii työkyvystään ja työhyvinvoinnistaan • työskentelee vastuullisesti sovituisissa työtehtävissä, auttaa tarvittaessa muita sekä tuntee työympäristön muita ammattiryhmiä ja heidän työtehtäviään • työskentelee kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti kehittäen aktiivisesti osaamistaan • käyttää työpaikan digivälineitä sekä tuntee niiden käytön periaatteet

	<ul style="list-style-type: none"> osallistuu aktiivisesti työyhteisön kokoukseen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> osaa toimia työyhteisön arvojen ja tavoitteiden mukaan toimii työpaikan sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti omatoimisesti erilaisissa tilanteissa tutustuu työpaikan työsuojelemääräyksiin ja -ohjeisiin ja noudattaa niitä sekä osallistuu yhteistyössä työyhteisön kanssa työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin kehittämiseen työskentelee työntekijätaitojen mukaisesti tuntien työntekijänä oikeudet ja velvollisuudet työssään ja ymmärtäen niiden merkityksen työlleen pukeutuu työyhteisön käytänteiden mukaan ja huolehtii henkilökohtaisesta hygieniastaan huolehtii työkyvystään ja työhyvinvoinnistaan työskentelee vastuullisesti ja joustavasti muuttuvissa työtehtävissä, tuntee työympäristön muita ammattiryhmiä sekä heidän työtehtäviänsä ja vastuualueitansa ja auttaa tarvittaessa muita työskentelee kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti kehittäen aktiivisesti osaamistaan ja työtapojaan osaa käyttää monipuolisesti työpaikan digivälineitä ja tuntee niiden käytön periaatteet osallistuu aktiivisesti työyhteisön kokoukseen tekemällä oma-aloitteisesti kehittämis ehdotuksia.

OPISKELIJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ TOIMINTAANSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> arvioi ammatillisia vuorovaikutustaitojaan arvioi omaa työskentelyään ja ottaa vastaan palautetta antaa palautetta työyhteisössään pyydettyäessä tunnistaa omat ammatilliset vahvuutensa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> arvioi ammatillisia vuorovaikutustaitojaan ja kehittää niitä tarvittaessa saamansa palautteen pohjalta arvioi omaa työskentelyään ja hyödyntää tarvittaessa saamaansa palautetta tunnistaa omat ammatilliset vahvuutensa ja kehittämistarpeensa antaa kannustavaa palautetta työyhteisössään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> arvioi monipuolisesti ammatillisia vuorovaikutustaitojaan ja kehittää niitä tarvittaessa saamansa palautteen pohjalta sekä ottaa vastaan saamansa palautteen rakentavasti arvioi ja kehittää aktiivisesti omaa työskentelyään palautteen pohjalta antaa kannustavaa ja kehittävää palautetta työyhteisössä tunnistaa omat ammatilliset vahvuutensa ja kehittämistarpeensa sekä oman ammatillisen kasvunsa.

AMMATTITAITON OSOITTAMISTAVAT

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kasvatus- ja ohjausalan ympäristössä päivittäisissä kasvatuksen ja ohjaamisen tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2 LAPSEN KASVUN, HYVINVOINNIN JA OPPIMISEN EDISTÄMINEN, 40 OSP

Koodi: 106237

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- työskennellä varhaiskasvatusta ohjaavien säädösten, määräysten, toimintaperiaatteiden, arvojen ja eettisten periaatteiden mukaan
- suunnitella työtään ja tehdä monialaista yhteistyötä
- toteuttaa pedagogista toimintaa ja edistää osallisuutta varhaiskasvatuksessa
- toimia vuorovaikutuksessa lapsen ja huoltajan kanssa
- edistää lapsen terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia
- käyttää varhaiskasvatuksen työtapoja, -välineitä ja materiaaleja
- kehittää lapsen tunnetaitoja ja yhdessä toimimista
- edistää lapsen kielen kehitystä sekä ajattelu- ja ongelmanratkaisutaitoja
- edistää lapsen leikkiä ja liikkumista
- edistää lapsen kulttuurista, katsomuksellista ja eettistä ajattelua
- ylläpitää ja edistää turvallisuutta, työkykyään ja työhyvinvointiaan
- arvioida ja kehittää omaa työtään.

2.1 VARHAISKASVATUKSEN PERUSTEET 3 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Työskennellä varhaiskasvatusta ohjaavien säädösten, määräysten, toimintaperiaatteiden ja arvojen mukaan
<i>Sisältö</i>	Varhaiskasvatusta ohjaava lainsäädäntö ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet Varhaiskasvatuksen tietosuoja ja salassapito Varhaiskasvatuksen käsitteet, arvot ja toimintaperiaatteet Varhaiskasvatuksen ammattiryhmät, työtehtävät ja vastualueet Vaihtoehtopedagogiikat
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät + etäkurssi: oppimistehtävät näyttöön vaikuttava arvosana (1-5)
<i>Ajoitus</i>	tunnit: lähi 30 + etä 26

2.2 KOKOPÄIVÄPEDAGOGIIKKA 1,5 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Toteuttaa pedagogista toimintaa varhaiskasvatuksessa Käyttää varhaiskasvatuksen työtapoja, -välineitä ja materiaaleja Työskennellä varhaiskasvatusta ohjaavien toimintaperiaatteiden mukaan
<i>Sisältö</i>	Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan suunnittelun perusteet Työtavat: leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen sekä taiteellinen kokeminen ja ilmaisu Oppimisen alueet Erilaiset ohjausmenetelmät: yksilön ja ryhmän ohjaaminen sekä pienryhmätoiminta
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät S / K / Hyl

2.3 OSALLISUUS VARHAISKASVATUKSESSA 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Toteuttaa pedagogista toimintaa ja edistää osallisuutta varhaiskasvatuksessa Työskennellä varhaiskasvatusta ohjaavien toimintaperiaatteiden mukaan

Sisältö | Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan suunnittelun perusteet
Erilaiset ohjausmenetelmät
Lapsen osallisuuden tukeminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

2.4 LAPSEN TERVEYS, TURVALLISUUS JA HYVINVOINTI 2 OSP

Opiskelija osaa | Edistää lapsen terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia

Sisältö | Oppimisen alue: KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN
Lapsen perustarpeet ja levon merkitys
Selkeän hoitopäivän rakenne
Lapsen henkilökohtainen hygienia ja suun terveys
Sosiaaliseen, psyykkiseen ja fyysiseen turvallisuuteen vaikuttavat tekijät
Tyypillisimmät lastentaudit ja infektiosairaudet
Varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelma ja sen soveltaminen lastenohjaajan näkökulmasta

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

Ajoitus | Tunnit: 36h

2.5 RAVITSEMUS JA RUOKAKULTTUURIT 1 OSP

Opiskelija osaa | Edistää lapsen terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia

Sisältö | Oppimisen alue: KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN
Varhaiskasvatuksen ravitsemussuosituks
Ruokailutavat
Erityisruokavaliot
Uskonnolliset ja eettiset ruokavaliot
Eri ruokakulttuureihin tutustuminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

Ajoitus | Tunnit: 18h

2.6 TUNNETAIDOT 1 OSP

Opiskelija osaa | Toimia vuorovaikutuksessa lapsen ja huoltajan kanssa
Kehittää lapsen tunnetaitoja ja yhdessä toimimista

Sisältö | Lapsen tunnetaidot

Lapsen myötätunnon, empatiakyvyn ja myönteisen minäkuvan kehittyminen
Kiusaamisen ehkäiseminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

2.7 PUHETTA TUKEVAT JA KORVAAVAT KOMMUNIKOINTIKEINOT 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Toimia vuorovaikutuksessa lapsen ja huoltajan kanssa
Kehittää lapsen tunnetaitoja ja yhdessä toimimista

Sisältö | Puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointikeinot: tukiviittomat, kuvat, kirjoittaminen ja piirtäminen
Selkokieli

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

2.8 KIELEN KEHITYS, AJATTELUTAIDOT 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Edistää lapsen kielen kehitystä sekä ajattelu- ja ongelmanratkaisutaitoja

Sisältö | Oppimisen alue: KIELTEN RIKAS MAAILMA
Kehittyvät kielelliset identiteetit: kielen ymmärtämisen taito, puheen tuottamisen taito, kielen käyttö-
taito, kielellinen muisti ja sanavaranto, kielitietoisuus
Kielen kehittymiseen liittyvät vaikeudet ja lapsen kielitaustan huomioiminen
Kielellisesti rikas oppimisympäristö ja kielen kehityksen edistäminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät, satutunnit
S / K / Hyl

2.9 TUTKIMINEN JA ONGELMANRATKAISUTAIDOT 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Edistää lapsen kielen kehitystä sekä ajattelu- ja ongelmanratkaisutaitoja

Sisältö | Oppimisen alue: TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI
Tutkiminen ja tiedekasvatus varhaiskasvatuksessa
Matemaattinen ajattelu ja ongelmanratkaisutaidot varhaiskasvatuksessa

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

2.10 LEIKKI JA LIIKUNTA 2 OSP

Opiskelija osaa | Edistää lapsen leikkiä ja liikkumista

Sisältö | Oppimisen alue: KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN
Leikin merkitys lapsen kehitykselle
Omaehtoinen leikki ja leikin ohjaamisen menetelmät

Varhaiskasvatuksen liikuntaa ohjaavat suositukset
Omaehtoinen liikkuminen ja liikunnan ohjaamisen menetelmät, välineet, materiaalit ja ympäristöt

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S/K/Hyl

2.11 KUVALLINEN ILMAISU 2,5 OSP

Opiskelija osaa | Käyttää varhaiskasvatuksen työtapoja, -välineitä ja materiaaleja

Sisältö | Oppimisen alue: ILMAISUN MONET MUODOT
Kuvallisen ilmaisun työtavat, -välineet ja materiaalit varhaiskasvatuksessa

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

2.12 MUSIIKILLINEN ILMAISU 2,5 OSP

Opiskelija osaa | Käyttää varhaiskasvatuksen työtapoja, -välineitä ja materiaaleja

Sisältö | Oppimisen alue: ILMAISUN MONET MUODOT
Musiikillisen ilmaisun työtavat, -välineet ja materiaalit varhaiskasvatuksessa

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

2.13 SANALLINEN JA KEHOLLINEN ILMAISU 7,5 OSP

Opiskelija osaa | Käyttää varhaiskasvatuksen työtapoja, -välineitä ja materiaaleja

Sisältö | Oppimisen alue: ILMAISUN MONET MUODOT
Sanallisen ja kehollisen ilmaisun työtavat, -välineet ja materiaalit: draama, lastenkirjallisuus ja sanataide sekä tanssi ja luova ilmaisu varhaiskasvatuksessa

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

2.14 KULTTUURINEN MONINAISUUS 2 1 OSP

Opiskelija osaa | Edistää lapsen kulttuurista, katsomuksellista ja eettistä ajattelua
Työskennellä varhaiskasvatusta ohjaavien toimintaperiaatteiden, arvojen ja eettisten periaatteiden mukaan

Sisältö | Oppimisen alue: MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME
Eri kulttuurit ja moninaisuuden kunnioittaminen ja syventäminen
Varhaiskasvatuksen toimintaperiaatteet: lapsuuden itseisarvo, yksilöllisyys, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja sukupuolisensitiivisyys

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

2.15 KATSOMUSKASVATUS 2 OSP

Opiskelija osaa | Edistää lapsen kulttuurista, katsomuksellista ja eettistä ajattelua
Työskennellä varhaiskasvatusta ohjaavien toimintaperiaatteiden, arvojen ja eettisten periaatteiden mukaan

Sisältö | Oppimisen alue: MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME
Katsomuskasvatus
Eettiset kysymykset ja niiden käsittely lapsen arjessa

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

2.16 AMMATILLINEN KEHITTYMINEN 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Arvioida ja kehittää omaa toimintaansa
Ylläpitää ja edistää turvallisuutta, työkykyä ja työhyvinvointia

Sisältö | Oman ammatillisen kehityksen arviointi ja tavoitteiden asettaminen: pohtiva työote ja ammatillinen kasvu
Alan työympäristöihin tutustuminen
Oman työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen: työergonomia ja turvallisuus

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen, tutustumiskäynnit
S / K / Hyl

TYÖPAIKALLA JÄRJESTETTÄVÄ KOULUTUS 10,5 OSP

Työtehtävät | Varhaiskasvatusta ohjaavien säädösten, määräysten sekä työyksikön toimintaperiaatteiden, arvojen ja eettisten periaatteiden mukainen työskentely
Lastenohjaajan työnkuvan, työyksikön työtehtävien ja vastualueiden mukainen työskentely yhteistyössä työryhmän jäsenten kanssa lapsen terveys, turvallisuus ja hyvinvointi huomioiden
Omien työtehtävien suunnittelu yhteistyössä työryhmän kanssa varhaiskasvatuksen työtapoja, -välineitä ja materiaaleja hyödyntäen
Pedagogista toiminnan toteuttaminen huomioiden lasten osallisuus, kielen kehitys, ajattelu- ja ongelmanratkaisutaidot, leikki ja liikkuminen sekä kulttuurisen, katsomuksellisen ja eettisen ajattelun edistäminen
Vuorovaikutus lapsen ja huoltajan kanssa huomioiden lapsen tunnetaitojen ja yhdessä toimimisen kehittäminen
Teknologian hyödyntäminen ohjaamisessa ja soveltuvan tieto- ja viestintäteknologian käyttäminen vuorovaikutuksen tukena työpaikan ohjeita noudattaen
Oman turvallisuuden, työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen

ARVIOINTI

OPISKELIJA TYÖSKENTELEE VARHAISKASVATUSTA OHJAAVIEN SÄÄDÖSTEN, MÄÄRÄYSTEN, TOIMINTAPERIAATTEIDEN, ARVOJEN JA EETTISTEN PERIAATTEIDEN MUKAAN

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa varhaiskasvatusta ohjaavaa lainsäädäntöä ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteita noudattaa työyksikön arvoja ja toimintaperiaatteita toimii lasta arvostaen toimii yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteiden mukaan kohtaa lapset yksilöllisesti ja ottaa huomioon lapsen mielipiteitä noudattaa tietosuojaa ja salassapitoa toimii lapsen edun huomioiden ja noudattaa lastensuojelulain ilmoitusvelvollisuutta toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa varhaiskasvatusta ohjaavaa lainsäädäntöä ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteita noudattaa työyksikön arvoja ja toimintaperiaatteita toimii lapsuuden itseisarvon huomioiden ja suhtautuu lapseen arvostavasti toimii yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteiden mukaan edistäen toiminnallaan moninaisuutta kunnioittavaa ilmapiiriä kohtaa lapset yksilöllisesti ja ottaa huomioon lapsen mielipiteitä sekä antaa lapselle mahdollisuuksia vaikuttaa itseään koskeissa asioissa noudattaa tietosuojaa ja salassapitoa toimii lapsen edun huomioiden ja noudattaa lastensuojelulain ilmoitusvelvollisuutta toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja perustelee toimintaansa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa varhaiskasvatusta ohjaavaa lainsäädäntöä ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteita noudattaa työyksikön arvoja ja toimintaperiaatteita toimii lapsuuden itseisarvon huomioiden ja suhtautuu lapseen arvostavasti nähdessä jokaisen lapsen ainutlaatuisuuden toimii yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteiden mukaan edistäen moninaisuutta kunnioittavaa toimintakulttuuria työyhteisössään noudattaa tietosuojaa ja salassapitoa toimii lapsen edun huomioiden ja noudattaa lastensuojelulain ilmoitusvelvollisuutta toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti, perustelee toimintaansa ja tekee kehittämisohdotuksia.

OPISKELIJA SUUNNITTELEE TYÖTÄÄN JA TEKEE MONIALAISTA YHTEISTYÖTÄ.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> toimii oman ammattinsa työnkuvan, työyksikön työtehtävien ja vastualueiden mukaan tekee monialaista yhteistyötä työryhmässä suunnittelee työtehtävänsä yhteistyössä työryhmän kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> toimii oman ammattinsa työnkuvan, työtehtävien ja vastualueiden mukaan sekä tuntee eri ammattiryhmien tehtäviä ja vastualueita työyksikössään tekee vastuullisesti monialaista yhteistyötä työryhmässä sekä hyödyntää työryhmän osaamista suunnittelee työtehtävänsä yhteistyössä työryhmän kanssa lapsiryhmän tarpeita huomioiden
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> toimii oman ammattinsa työnkuvan, työyksikön työtehtävien ja vastualueiden mukaan sekä tuntee varhaiskasvatuksen monialaista verkostoa

	<ul style="list-style-type: none"> • tekee vastuullisesti monialaista yhteistyötä työryhmässä ja verkoston kanssa, hyödyntää työryhmän osaamista sekä tuo esiin omia näkemyksiään • suunnittelee työtehtävänsä yhteistyössä työryhmän kanssa lapsiryhmän tarpeita huomioiden ja tilanteita ennakoiden.
--	--

OPISKELIJA TOTEUTTAA PEDAGOGISTA TOIMINTAA JA EDISTÄÄ OSALLISUUTTA VARHAISKASVATUKSESSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • havainnoi lasta ja lapsiryhmää hyödyntäen tietoa lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta sekä yksilöllisistä tuen tarpeista • toimii lapsen varhaiskasvatussuunnitelman ja varhaiskasvatusta ohjaavien suositusten mukaisesti • huomioi lasten aloitteita päivittäisessä toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa • suunnittelee ja toteuttaa lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista edistävää toimintaa • huolehtii kasvua, kehitystä ja oppimista tukevasta toimintaympäristöstä yhdessä lasten ja työryhmän kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • havainnoi lasta ja lapsiryhmää hyödyntäen monipuolisesti tietoa lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta sekä yksilöllisistä tuen tarpeista • toimii tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti lapsen varhaiskasvatussuunnitelman ja varhaiskasvatusta ohjaavien suositusten mukaisesti • huomioi lasten aloitteita päivittäisessä toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa sekä tukee lasta ilmaisemaan näkemyksiään • suunnittelee ja toteuttaa tavoitteellista lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista edistävää toimintaa • suunnittelee ja rakentaa kasvua, kehitystä ja oppimista edistävää toimintaympäristöä yhdessä lasten ja työryhmän kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • havainnoi lasta ja lapsiryhmää hyödyntäen monipuolisesti tietoa lapsen kasvusta, kehityksestä ja oppimisesta sekä yksilöllisistä tuen tarpeista perustellen ratkaisujaan kehityspsykologisella ja pedagogisella tiedolla • toimii tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti lapsen varhaiskasvatussuunnitelman ja varhaiskasvatusta ohjaavien suositusten mukaisesti perustellen toimintaansa • huomioi lasten ja huoltajien aloitteita päivittäisessä toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa sekä tukee lasta ilmaisemaan näkemyksiään • suunnittelee ja toteuttaa tavoitteellista ja monipuolista lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista edistävää toimintaa • suunnittelee ja rakentaa kasvua, kehitystä ja oppimista edistävää toimintaympäristöä yhdessä lasten ja työryhmän kanssa huomioiden erilaiset oppijat.

OPISKELIJA TOIMII VUOROVAIKUTUKSESSA LAPSEN JA HUOLTAJAN KANSSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa arvostavasti lapsen ja huoltajan sekä toimii yhteistyössä heidän kanssaan • toimii vuorovaikutustilanteissa ammatillisesti • on läsnä ja lasten saatavilla • välittää myönteistä vuorovaikutusmallia • tunnistaa lapsen eleitä ja olemusta sekä mukauttaa ilmaisuaan niiden mukaisesti • käyttää puhetta tukevia ja korvaavia kommunikointikeinoja ja selkokieltä toistuvissa päivittäisissä tilanteissa • toimii perheiden kanssa vastuullisesti ja tasavertaisesti huomioiden tietoturvan ja salassapidon • käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa vuorovaikutuksen tukena sekä noudattaa työpaikan ohjeita viestinnästä ja sosiaalisen median käytöstä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa arvostavasti lapsen ja huoltajan sekä toimii yhteistyössä heidän kanssaan osallisuutta huomioiden • toimii vuorovaikutustilanteissa ammatillisesti ja luo myönteisen vuorovaikutussuhteen

	<ul style="list-style-type: none"> • mahdollistaa lapselle myönteisen kokemuksen kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta ja auttaa lasta ilmaisemaan itseään • tunnistaa oman tapansa olla vuorovaikutuksessa ja välittää myönteistä vuorovaikutusmallia • tunnistaa lapsen eleitä ja olemusta sekä mukauttaa ilmaisuaan niiden mukaisesti ottaen huomioon lapsen kehitystason • käyttää puhetta tukevia ja korvaavia kommunikointikeinoja ja selkokieltä • toimii perheiden kanssa vastuullisesti ja tasavertaisesti huomioiden tietoturvan ja salassapidon • käyttää tilanteeseen soveltuvaa tieto- ja viestintäteknologiaa vuorovaikutuksen tukena ja noudattaa työpaikan ohjeita viestinnästä ja sosiaalisen median käytöstä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa arvostavasti lapsen ja huoltajan sekä toimii yhteistyössä heidän kanssaan osallisuutta edistäen • toimii vuorovaikutustilanteissa ammatillisesti huomioiden lapsen ja huoltajan tunteita ja tilanteen sekä luo myönteisen vuorovaikutussuhteen • mahdollistaa lapselle myönteisen kokemuksen kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta ja auttaa lasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti • tunnistaa oman tapansa olla vuorovaikutuksessa ja välittää myönteistä vuorovaikutusmallia vaihtelevissa tilanteissa • tunnistaa lapsen eleitä ja olemusta sekä mukauttaa ilmaisuaan niiden mukaisesti ottaen huomioon lapsen kehitystason, kielitaidon ja tuen tarpeita • käyttää puhetta tukevia ja korvaavia kommunikointikeinoja ja selkokieltä vuorovaikutusta edistäen • toimii perheiden kanssa vastuullisesti ja tasavertaisesti huomioiden tietoturvan ja salassapidon • käyttää monipuolisesti tilanteeseen soveltuvaa tieto- ja viestintäteknologiaa vuorovaikutuksen tukena sekä noudattaa työpaikan ohjeita viestinnästä ja sosiaalisen median käytöstä.

OPISKELIJA EDISTÄÄ LAPSEN TERVEYTTÄ, TURVALLISUUTTA JA HYVINVOINTIA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii lapsen perustarpeista ja henkilökohtaisesta hygieniasta • tukee ja ohjaa arjen taidoissa ja itsestä huolehtimisessa • huolehtii mahdollisuudesta lepoon ja auttaa lasta rauhoittumaan • huolehtii yhteistyössä työryhmän kanssa päivän rakenteesta sekä ylläpitää osaltaan kiireetöntä ilmapiiriä • huolehtii lapsen turvallisuudesta sekä ohjaa lasta tunnistamaan joitakin fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä • tarjoaa lapselle riittävästi ravintoa huomioiden ravitsemussuositukset, erityisruokavaliot, uskonnolliset ja eettiset ruokavaliot sekä suun terveyden • ohjaa ruokailutavoissa ja ruokakulttuureihin tutustumisessa • tunnistaa lapsen varhaisen tuen tarpeita ja toimii työyksikön ohjeiden mukaan • tuntee yleisimmät lastentaudit ja infektiosairaudet, tunnistaa niiden oireet ja ehkäisee infektioiden leviämistä • tuntee varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelman ja toimii sen mukaisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii lapsen perustarpeista ja henkilökohtaisesta hygieniasta lasta arvostaen • tukee ja ohjaa arjen taidoissa ja itsestä huolehtimisessa huomioiden yksilölliset tarpeet • ohjaa lasta rauhoittumaan, rentoutumaan ja lepäämään ymmärtäen levon merkityksen lapsen kehitykselle • huolehtii yhteistyössä työryhmän kanssa päivän selkeästä rakenteesta ja luo osaltaan kiireetöntä ilmapiiriä • huolehtii lapsen turvallisuudesta sekä ohjaa lasta tunnistamaan fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä • ohjaa lasta riittäväan, monipuoliseen ja terveyttä edistävään ruokailuun huomioiden ravitsemussuositukset, erityisruokavaliot, uskonnolliset ja eettiset ruokavaliot sekä suun terveyden • ohjaa ruokailutavoissa ja ruokakulttuureihin tutustumisessa monipuolisesti

	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa lapsen varhaisen tuen tarpeita ja toimii työyksikön ohjeiden mukaan tuntee yleisimmät lastentaudit ja infektiosairaudet, tunnistaa niiden oireet ja ehkäisee infektioiden leviämistä yhteistyössä huoltajien kanssa tuntee varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelman ja toimii sen mukaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> huolehtii lapsen perustarpeista ja henkilökohtaisesta hygieniasta sensitiivisesti ja lasta arvostaen tukee ja ohjaa arjen taidoissa ja itsestä huolehtimisesta huomioiden yksilölliset tarpeet ja tilan- netekijät ohjaa lasta rauhoittumaan, rentoutumaan ja lepäämään hyödyntäen eri menetelmiä sekä ymmärtää levon merkityksen lapsen kehitykselle huolehtii yhteistyössä työryhmän kanssa päivän selkeästä rakenteesta ja luo osaltaan kiireetöntä ilmapiiriä käyttäen monipuolisesti tilanteisiin soveltuvia menetelmiä huolehtii lapsen turvallisuudesta sekä ohjaa lasta tunnistamaan fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä perustellen toimintaansa ohjaa lasta riittävään, monipuoliseen ja terveyttä edistävään ruokailuun huomioiden ravitsemussuosituksien, erityisruokavalioiden, uskonnollisten ja eettisten ruokavalioiden sekä suun terveyden perustellen toimintaansa ohjaa ruokailutavoissa ja ruokakulttuureihin tutustumisessa monipuolisesti ja perustellen toimintaansa tunnistaa lapsen varhaisen tuen tarpeita ja toimii työyksikön ohjeiden mukaan tuntee yleisimmät lastentaudit ja infektiosairaudet, tunnistaa niiden oireet ja ehkäisee infektioiden leviämistä yhteistyössä huoltajien kanssa tuntee varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelman ja toimii sen mukaisesti.

OPISKELIJA KÄYTTÄÄ VARHAISKASVATUKSEN TYÖTAPOJA, -VÄLINEITÄ JA MATERIAALEJA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> käyttää varhaiskasvatuksen työtapoja, leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen sekä taiteellinen kokeminen ja ilmaisu, toimiessaan lapsen kanssa ohjaa lapsia kokeilemaan ja käyttämään varhaiskasvatuksen työtapoja erikokoisissa ryhmissä sekä itsenäisesti valitsee lapselle soveltuvan työtavan, -välineet ja materiaalit huomioiden lapsen tai lapsiryhmän iän ja kiinnostuksen kohteet, vahvuudet ja tuen tarpeet ohjaa lasta ja lapsiryhmää hyödyntäen tietoa yksilön ja ryhmän ohjaamisesta, ohjausmenetelmistä ja pienryhmätoiminnan mahdollisuuksista edistää osallisuutta ohjatessaan lasta ja lapsiryhmää ja hyödyntää tietoa osallisuuden edistämisestä kertoo yleisimmistä vaihtoehtopedagogiikoista ohjaa lasta ja lapsiryhmää teknologian käytössä ja hyödyntää teknologiaa ohjauksessa ohjaa sukupuolisensitiivisesti lasta kehittämään taitojaan ja tekemään valintoja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> käyttää monipuolisesti ja vaihtelevasti varhaiskasvatuksen työtapoja, leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen sekä taiteellinen kokeminen ja ilmaisu, toimiessaan lapsen kanssa ohjaa lapsia kokeilemaan ja käyttämään varhaiskasvatuksen työtapoja erikokoisissa ryhmissä sekä itsenäisesti hyödyntäen tietoa monipuolisista työtavoista ja oppimisen alueista valitsee lapselle soveltuvan työtavan, -välineet ja materiaalit yhdessä lapsen kanssa huomioiden lapsen tai lapsiryhmän iän, tarpeet, valmiudet, kiinnostuksen kohteet, vahvuudet ja tuen tarpeet ohjaa lasta ja lapsiryhmää hyödyntäen monipuolisesti tietoa yksilön ja ryhmän ohjaamisesta, ohjausmenetelmistä ja pienryhmätoiminnan mahdollisuuksista edistää osallisuutta ohjatessaan lasta ja lapsiryhmää ja hyödyntää monipuolisesti tietoa osallisuuden edistämisestä kertoo vaihtoehtoisista pedagogiikoista ohjaa lasta ja lapsiryhmää teknologian käytössä ja hyödyntää teknologiaa monipuolisesti ohjauksessa ohjaa sukupuolisensitiivisesti lasta kehittämään taitojaan ja tekemään valintoja

Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää monipuolisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla varhaiskasvatuksen työtapoja, leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen sekä taiteellinen kokeminen ja ilmaisu, toimiessaan lapsen kanssa • ohjaa lapsia kokeilemaan ja käyttämään varhaiskasvatuksen työtapoja erikokoisissa ryhmissä sekä itsenäisesti hyödyntäen laaja-alaisesti tietoa monipuolisista työtavoista ja oppimisen alueilta • valitsee lapselle soveltuvan työtavan, välineet ja materiaalit yhdessä lapsen kanssa huomioiden monipuolisesti lapsen tai lapsiryhmän iän, tarpeet, valmiudet ja kiinnostuksen kohteet, vahvuudet ja tuen tarpeet • ohjaa lasta ja lapsiryhmää perustellen toimintaansa monipuolisesti tiedolla yksilön ja ryhmän ohjaamisesta, ohjausmenetelmistä ja pienryhmätoiminnan mahdollisuuksista • edistää osallisuutta ohjatessaan lasta ja lapsiryhmää sekä perustelee toimintaansa monipuolisesti tiedolla osallisuuden edistämistä • kertoo monipuolisesti vaihtoehtoisista pedagogiikoista • ohjaa lasta ja lapsiryhmää teknologian käytössä ja hyödyntää teknologiaa monipuolisesti ohjauksessa perustellen • ohjaa sukupuolisensitiivisesti lasta kehittämään taitojaan ja tekemään valintoja.

OPISKELIJA EDISTÄÄ LAPSEN TUNNETAITOJA JA YHDESSÄ TOIMIMISTA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • ohjaa lasta tunne- ja itsesääätelytaitojen kehittämisessä • tunnistaa lapsen vahvuuksia ja tukee lapsen myönteisen minäkuvan ja itsetunnon vahvistumista • ohjaa lapsia toimimaan hyvien tapojen mukaisesti sekä selvittää ristiriitatilanteita • tukee lapsen vertaissuhteiden syntymistä ja ryhmässä toimimista • tunnistaa ja ehkäisee kiusaamista sekä puuttuu siihen työyksikön ohjeiden mukaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • ohjaa lasta tunne- ja itsesääätelytaitojen kehittämisessä hyödyntäen tietoa psykososiaalisesta kehityksestä ja mielen hyvinvoinnista • tunnistaa lapsen vahvuuksia ja ohjaa lasta niiden tunnistamisessa sekä tukee lapsen myönteisen minäkuvan ja itsetunnon vahvistumista • ohjaa lasta toimimaan hyvien tapojen mukaisesti sekä selvittämään ristiriitatilanteita rakentavasti hyödyntäen tietoa myötätunnon ja empatiataidon kehittämisestä • tukee yksilöllisesti lapsen vertaissuhteiden syntymistä ja ryhmässä toimimista hyödyntäen tietoa lapsen psykososiaalisesta kehityksestä • tunnistaa ja ehkäisee kiusaamista sekä puuttuu siihen työyksikön ohjeiden mukaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • ohjaa lasta johdonmukaisesti tunne- ja itsesääätelytaitojen kehittämisessä hyödyntäen monipuolisesti tietoa psykososiaalisesta kehityksestä ja mielen hyvinvoinnista • tunnistaa lapsen vahvuuksia ja ohjaa lasta niiden tunnistamisessa sekä tukee eri keinoin lapsen myönteisen minäkuvan ja itsetunnon vahvistumista • ohjaa lasta toimimaan hyvien tapojen mukaisesti sekä selvittämään ristiriitatilanteita rakentavasti perustellen toimintaansa tiedolla myötätunnon ja empatiataidon kehittämisestä • tukee yksilöllisesti lapsen vertaissuhteiden syntymistä ja ryhmässä toimimista hyödyntäen tietoa lapsen psykososiaalisesta kehityksestä ja perustellen toimintaansa • tunnistaa kiusaamista ja ehkäisee sitä sekä puuttuu siihen työyksikön ohjeiden mukaan.

OPISKELIJA EDISTÄÄ LAPSEN KIELEN KEHITYSTÄ SEKÄ AJATTELU- JA ONGELMANRATKAISUTAITOJA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee lapsen kielen kehityksen vaiheet, tunnistaa kielen kehitykseen liittyviä vaikeuksia ja tarjoaa mahdollisuuksia kielelliseen ilmaisuun • tukee lapsen kielellistä kehitystä hyödyntämällä arkipäivän tilanteita sekä huomioi lapsen kieli- ja taustan • hyödyntää oppimisympäristön mahdollisuuksia tukiessaan lapsen kielen kehitystä

	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi toiminnassaan lapsen luontaisen tavan tutkia ja ihmetellä ympäristöään ja kannustaa lasta havaintojen tekemiseen ja ihmettelyyn • tukee lapsen matemaattisen ajattelun ja ongelmanratkaisutaitojen kehittymistä hyödyntämällä arkipäivän tilanteita
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee lapsen kielen kehityksen vaiheet, tunnistaa kielen kehitykseen liittyviä vaikeuksia ja tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia kielelliseen ilmaisuun • tukee lapsen kielellistä kehitystä ja kielen käyttötaitoja hyödyntämällä arkipäivän tilanteita sekä huomioi lapsen kielitaustan • tarjoaa kielellisesti rikkaan oppimisympäristön ja edistää lapsen kielen kehitystä • huomioi toiminnassaan lapsen luontaisen tavan tutkia ja ihmetellä ympäristöään • ohjaa lasta havaintojen tekemiseen, ihmettelyyn ja oivaltamiseen sekä uusien ratkaisujen keksimiseen • tukee lapsen matemaattisen ajattelun ja ongelmanratkaisutaitojen kehittymistä hyödyntämällä arkipäivän tilanteita kannustaen lasta havainnoimaan, pohtimaan ja pääättelemään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee lapsen kielen kehityksen vaiheet, tunnistaa kielen kehitykseen liittyviä vaikeuksia ja tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia kielelliseen ilmaisuun perustellen toimintaansa • edistää lapsen kielellistä kehitystä ja kielen käyttötaitoja hyödyntämällä arkipäivän tilanteita johdonmukaisesti sekä huomioi lapsen kielitaustan • tarjoaa kielellisesti rikkaan oppimisympäristön ja edistää tavoitteellisesti lapsen kielen kehitystä monipuolisia menetelmiä käyttäen • huomioi toiminnassaan lapsen luontaisen tavan tutkia ja ihmetellä ympäristöään ja tarjoaa lapselle monipuolisia mahdollisuuksia tutkimiseen, ihmettelyyn ja oivaltamiseen sekä uusien ratkaisujen keksimiseen ja kriittiseen ajatteluun • ohjaa tavoitteellisesti ja monipuolisesti lapsen matemaattisen ajattelun ja ongelmanratkaisutaitojen kehittymistä kannustaen lasta havainnoimaan, pohtimaan ja pääättelemään.

OPISKELIJA EDISTÄÄ LAPSEN LEIKKIÄ JA LIIKKUMISTA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • antaa omaehtoiselle leikille tilaa ja mahdollisuuksia • ohjaa leikkiä huomioiden lapsen aloitteet ja kiinnostuksen kohteet • huolehtii, että jokaisella lapsella on mahdollisuus osallistua leikkiin • tukee leikin kehittymistä hyödyntäen tietoa lapsen tuen tarpeista • huolehtii lapsen mahdollisuuksista päivittäiseen omaehtoiseen liikkumiseen sisällä ja ulkona varhaiskasvatuksen liikuntaa ohjaavien suositusten mukaisesti • ohjaa lasta ja lapsiryhmää liikkumisessa hyödyntäen erilaisia liikunnan menetelmiä, välineitä ja ympäristöjä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • antaa omaehtoiselle leikille tilaa ja mahdollisuuksia hyödyntäen tietoa leikin merkityksestä lapsen kehitykselle • ohjaa leikkiä huomioiden lapsen aloitteet ja kiinnostuksen kohteet • huolehtii, että jokainen lapsi saa osallistua leikkiin omien taitojensa ja valmiuksiensa mukaisesti sekä kokea leikin iloa • tukee leikin kehittymistä hyödyntäen tietoa lapsen yksilöllisistä tuen tarpeista • innostaa lasta päivittäiseen omaehtoiseen liikkumiseen sisällä ja ulkona varhaiskasvatuksen liikuntaa ohjaavien suositusten mukaisesti • ohjaa tavoitteellisesti lasta ja lapsiryhmää liikkumisessa hyödyntäen erilaisia liikunnan menetelmiä, välineitä ja ympäristöjä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • antaa omaehtoiselle leikille tilaa ja mahdollistaa myös pitkäkestoisen leikin hyödyntäen tietoa leikin merkityksestä lapsen kehitykselle • kannustaa lasta leikkiin ja ohjaa leikkiä huomioiden sensitiivisesti lapsen aloitteet ja kiinnostuksen kohteet

	<ul style="list-style-type: none"> • ohjaa lasta osallistumaan leikkiin omien taitojensa ja valmiuksiensa mukaisesti tukien mahdollisuutta kokea leikin iloa • tukee leikin kehittymistä hyödyntäen tietoa lapsen yksilöllisistä tuen tarpeista perustellen toimintaansa • innostaa lasta päivittäiseen omaehtoiseen liikkumiseen sisällä ja ulkona varhaiskasvatuksen liikuntaa ohjaavien suositusten mukaisesti huomioiden vähän liikkuvat ja tukea tarvitsevat lapset • ohjaa tavoitteellisesti lasta ja lapsiryhmää liikkumisessa sekä liikunnan ilon kokemisessa hyödyntäen monipuolisesti erilaisia liikunnan menetelmiä, välineitä ja ympäristöjä.
--	---

OPISKELIJA EDISTÄÄ LAPSEN KULTTUURISTA, KATSOMUKSELLISTA JA EETTISTÄ AJATTELUA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • ylläpitää osaltaan hyväksyvää, turvallista ja moninaisuutta kunnioittavaa toimintaympäristöä • hyödyntää toiminnassaan tietoa eri kulttuureista ja katsomuksista • ohjaa lasta tutustumaan yleiseen kulttuuriperintöön sekä muihin lapsiryhmässä läsnä oleviin kulttuureihin ja katsomuksiin • pohtii lasten kanssa heitä askarruttavia eettisiä kysymyksiä • kunnioittaa perheiden monimuotoisuutta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • ylläpitää osaltaan ja edistää hyväksyvää, turvallista ja moninaisuutta kunnioittavaa toimintaympäristöä • hyödyntää toiminnassaan monipuolisesti tietoa eri kulttuureista ja katsomuksista • ohjaa monipuolisesti lasta tutustumaan yleiseen kulttuuriperintöön sekä muihin lapsiryhmässä läsnä oleviin kulttuureihin ja katsomuksiin • pohtii lasten kanssa heitä askarruttavia eettisiä kysymyksiä ja hyödyntää arjen tilanteita eettisten asioiden käsittelyyn • tunnistaa ja huomioi perheiden monimuotoisuuden sekä kunnioittaa perheiden kulttuureja ja katsomuksia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • ylläpitää osaltaan ja edistää hyväksyvää, turvallista ja moninaisuutta kunnioittavaa toimintaympäristöä perustellen toimintaansa • hyödyntää toiminnassaan monipuolisesti tietoa eri kulttuureista ja katsomuksista perustellen toimintaansa • ohjaa monipuolisesti ja lapsilähtöisesti lasta tutustumaan yleiseen kulttuuriperintöön sekä muihin lapsiryhmässä läsnä oleviin kulttuureihin ja katsomuksiin • pohtii lasten kanssa heitä askarruttavia eettisiä kysymyksiä turvallisesti ja hyväksyvässä ilmapiirissä ja hyödyntää arjen tilanteita eettisten asioiden käsittelyyn • tunnistaa ja huomioi perheiden monimuotoisuuden sekä kunnioittaa perheiden kulttuureja ja katsomuksia perustellen toimintaansa.

OPISKELIJA YLLÄPITÄÄ JA EDISTÄÄ TURVALLISUUTTA, TYÖKYKYÄÄN JA TYÖHYVINVOINTIAAN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työturvallisuusohjeita • toimii haastavissa asiakastilanteissa ammatillisesti • toimii työyksikön ohjeiden mukaan mahdollisissa väkivalta- ja uhkatilanteissa huolehtien omasta sekä asiakasturvallisuudesta • ehkäisee lasten tapaturmia ja antaa ensiavun • toimii hygieniaohjeistuksen mukaisesti • työskentelee ergonomian periaatteiden mukaisesti ehkäisten työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja • tunnistaa ja toimii huomioiden työn keskeisiä kuormitus- ja riskitekijöitä ja muuttaa toimintaansa saamansa palautteen perusteella • ylläpitää osaltaan hyvää työilmapiiriä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työturvallisuusohjeita ja ehkäisee turvallisuusriskejä

	<ul style="list-style-type: none"> • toimii haastavissa asiakastilanteissa ammatillisesti ja ennakoivasti • toimii työyksikön ohjeiden mukaan mahdollisissa väkivalta- ja uhkatilanteissa huolehtien omasta sekä asiakasturvallisuudesta • ehkäisee lasten tapaturmia ja antaa ensiavun • toimii hygieniaohjeistuksen mukaisesti • työskentelee ergonomian periaatteiden mukaisesti ehkäisten työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja ja kehittäen työtapojaan • tunnistaa ja toimii huomioiden työn kuormitus- ja riskitekijöitä sekä kehittää työtapojaan • ylläpitää ja edistää osaltaan hyvää työilmapiiriä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työturvallisuusohjeita, ehkäisee turvallisuusriskejä ja edistää toiminnallaan työturvallisuutta • toimii haastavissa asiakastilanteissa ammatillisesti ja ennakoivasti sekä perustelee toimintaansa • toimii työyksikön ohjeiden mukaan mahdollisissa väkivalta- ja uhkatilanteissa huolehtien omasta sekä asiakasturvallisuudesta • ehkäisee lasten tapaturmia ja antaa ensiavun • toimii hygieniaohjeistuksen mukaisesti • työskentelee ergonomian periaatteiden mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa ehkäisten työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja ja kehittäen työtapojaan • tunnistaa ja toimii huomioiden työn kuormitus- ja riskitekijöitä sekä kehittää työtään ja työtapojaan perustellen toimintaansa • ylläpitää ja edistää osaltaan hyvää työilmapiiriä ja yhdessä toimimista.

OPISKELIJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ OMAA TYÖTÄÄN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi ammatillista kehittymistään ja asettaa tavoitteita ammatilliselle kasvulle • tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan sekä hyödyntää niitä toiminnassaan • ottaa vastaan palautetta ja muuttaa toimintaansa saamansa palautteen perusteella • ylläpitää ammatin edellyttämiä tietoja ja taitoja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi monipuolisesti ammatillista kehittymistään ja asettaa tavoitteita ammatilliselle kasvulle • arvioi realistisesti vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan sekä hyödyntää niitä toiminnassaan • kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella ja antaa rakentavaa palautetta työyhteisössä • ylläpitää ammatin edellyttämiä tietoja ja taitoja sekä perustelee toimintaansa liittyviä ratkaisuja ammatillisella tiedolla
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi monipuolisesti ammatillista kehittymistään ja asettaa tavoitteita ammatilliselle kasvulle perustellen toimintaansa • arvioi realistisesti ja monipuolisesti vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan sekä hyödyntää niitä toiminnassaan perustellusti • kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella, antaa rakentavaa palautetta ja tekee kehittämis ehdotuksia työyhteisössä perustellen toimintaansa • ylläpitää ammatin edellyttämiä tietoja ja taitoja sekä perustelee toimintaansa liittyviä ratkaisuja monipuolisesti ammatillisella tiedolla.

AMMATTITAITON OSOITTAMISTAVAT

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä varhaiskasvatuksen toimintaympäristössä lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistämisen tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

3 VARHAISKASVATUKSEN PEDAGOGISEN TOIMINNAN TOTEUTTAMINEN, 30 OSP

Koodi: 106349

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- työskennellä varhaiskasvatusta ohjaavien valtakunnallisen ja paikallisen suunnitelman sekä arvoperustan ja toimintakulttuurin periaatteiden mukaisesti
- huomioida toimintaa toteuttaessaan lasten mielenkiinnon kohteita ja tarpeita sekä käyttää työnkuvansa mukaisesti pedagogisen dokumentoinnin työmenetelmää
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida työnkuvansa mukaisesti pedagogista toimintaa huomioimalla laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ja oppimisen alueet
- ohjata ja tukea leikkiä ymmärtäen sen merkityksen lapselle ja pedagogiselle toiminnalle
- luoda yhdessä työyhteisön kanssa oppimista, kehitystä ja vuorovaikutusta edistävää oppimisympäristöä
- tukea lapsen kielellisiä taitoja, itseilmaisua sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja
- arvioida ja kehittää omaa toimintaansa osana työyhteisöä.

3.1 VARHAISKASVATUKSEN PEDAGOGISEN TOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT 3 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Työskennellä varhaiskasvatusta ohjaavien valtakunnallisen ja paikallisen suunnitelman sekä arvoperustan ja toimintakulttuurin periaatteiden mukaisesti Huomioida toimintaa toteuttaessaan lasten mielenkiinnon kohteita ja tarpeita Suunnitella, toteuttaa ja arvioida työnkuvansa mukaisesti pedagogista toimintaa huomioimalla laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ja oppimisen alueet
<i>Sisältö</i>	Varhaiskasvatussuunnitelmat Pedagogisen toiminnan lähtökohdat: arvoperusta, toimintakulttuuri, lapsilähtöisyys, laaja-alaisen osaaminen ja oppimisen alueet sekä lasten mielenkiinnon kohteet ja tarpeet
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät S / K / Hyl

3.2 PEDAGOGINEN DOKUMENTOINTI 2 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Käyttää työnkuvansa mukaisesti pedagogisen dokumentoinnin työmenetelmää
<i>Sisältö</i>	Pedagoginen dokumentointi työmenetelmänä
<i>Suoritus ja arviointi</i>	osanäyttö: aktiivinen osallistuminen pedagogiseen dokumentointiin työelämässä S / K / Hyl

3.3 VARHAISKASVATUKSEN OPPIMISYMPÄRISTÖT 2 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Luoda yhdessä työyhteisön kanssa oppimista, kehitystä ja vuorovaikutusta edistävää oppimisympäristöä
<i>Sisältö</i>	Oppimisympäristöjä merkitys lapsen oppimiselle, kehitykselle ja vuorovaikutukselle Leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen ja taiteelliseen ilmaisuun ohjaavat sekä kannustavat oppimisympäristöt Oppimisympäristön välineiden, materiaalien ja ympäristöjen asianmukaisuus ja turvallisuus Oppimisympäristön viihtyisyys ja innostavuus

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät, tutustumiskäynnit
S / K / Hyl

3.4 LEIKKI TYÖTAPANA 2 OSP

Opiskelija osaa | Ohjata ja tukea leikkiä ymmärtäen sen merkityksen lapselle ja pedagogiselle toiminnalle
Luoda oppimista, kehitystä ja vuorovaikutusta edistävää oppimisympäristöä

Sisältö | Leikin merkitys lapsen kokonaisvaltaiselle kasvulle ja oppimiselle
Leikki pedagogisessa toiminnassa: leikin ohjaaminen ja kasvattajan rooli leikissä
Leikkiä edistävä toimintakulttuuri ja ympäristö: luovuus, oivaltaminen ja mielikuvituksen käyttäminen, tutkiminen, havainnointi ja ihmettely

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

3.5 KIELELLISET TAIDOT 2 OSP

Opiskelija osaa | Tukea lapsen kielellisiä taitoja, itseilmaisua sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja
Luoda oppimista, kehitystä ja vuorovaikutusta edistävää oppimisympäristöä

Sisältö | Kielelliset vuorovaikutustaidot: kielen merkitys lapsen kehitykselle, osallisuudelle ja vaikuttamiselle
Lastenkirjallisuus, kerronta ja kielelliset leikit
Monilukutaito: viestien ja tekstien tulkinta ja tuottaminen (kuvanlukutaito, numeerinen lukutaito, medialukutaito ja peruslukutaito)

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
satutunnit kirjastolla
S / K / Hyl

3.6 VARHAISKASVATUKSEN TOIMINNAN OHJAAMINEN 3 OSP

Opiskelija osaa | Suunnitella, toteuttaa ja arvioida työnkuvansa mukaisesti pedagogista toimintaa huomioimalla laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ja oppimisen alueet
Tukea lapsen kielellisiä taitoja, itseilmaisua sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja
Luoda oppimista, kehitystä ja vuorovaikutusta edistävää oppimisympäristöä

Sisältö | Pedagogisen toiminnan suunnittelu ja toteutus lapsiryhmille

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin
S / K / Hyl

3.7 AMMATILLINEN KEHITTYMINEN 1 OSP

Opiskelija osaa | Arvioida ja kehittää omaa toimintaansa osana työyhteisöä

Sisältö | Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen:
Oman kasvattajuuden pohtiminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen
S / K / Hyl

TYÖPAIKALLA JÄRJESTETTÄVÄ KOULUTUS 15 OSP

Työtehtävät	<p>Pedagogisen toiminnan suunnittelu ja toteutus huomioiden paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma, arvot ja työyhteisön toimintakulttuuri sekä lasten mielenkiinnon kohteet ja tarpeet</p> <p>Toiminnan pedagoginen dokumentointi</p> <p>Leikin havainnointi, ohjaaminen ja tukeminen</p> <p>Oppimista, kehitystä ja vuorovaikutusta edistävän oppimisympäristön luominen yhdessä työyhteisön kanssa</p> <p>Lasten kielellisten taitojen, itseilmaisun sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojen tukeminen</p> <p>Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen</p>
--------------------	--

ARVIOINTI

OPISKELIJA TYÖSKENTELEE VARHAISKASVATUSTA OHJAAVIEN VALTAKUNNALLISEN, PAIKALLISEN JA LAPSEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAN SEKÄ NIIDEN ARVOPERUSTAN JA TOIMINTAKULTTUURIN PERIAATTEIDEN MUKAISESTI.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> toimii ymmärtäen varhaiskasvatussuunnitelmien kolmitasoisuuden ja niiden merkityksen toiminnalleen toimii paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti ja hahmottaa muiden paikallisella tasolla tehtävien suunnitelmien yhteyden siihen huomioi toiminnassaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita ja sopimuksia henkilöstön toiminnalle toimii varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvoperustan suuntaisesti osallistuu ammatilliseen keskusteluun työyhteisössään ottaa huomioon toimintakulttuuria edistäviä periaatteita toiminnassaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> toimii ymmärtäen varhaiskasvatussuunnitelmien kolmitasoisuuden ja niiden merkityksen toiminnalleen toimii paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti ja tiedostaa muiden paikallisella tasolla tehtävien suunnitelmien yhteyden siihen hyödyntää toiminnassaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita ja sopimuksia henkilöstön toiminnalle toimii varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvoperustan mukaisesti ymmärtäen niiden merkityksen toiminnalleen ja ohjaa lapsia toimimaan arvoperustan periaatteiden mukaan osallistuu aktiivisesti ja rakentavasti ammatilliseen keskusteluun työyhteisössään työskentelee työyhteisönsä toimintakulttuuria kehittävien periaatteiden suuntaisesti
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> toimii ymmärtäen varhaiskasvatussuunnitelmien kolmitasoisuuden ja niiden merkityksen toiminnalleen sekä jäsentää työtään niiden mukaisesti työskentelee paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti ja tiedostaa muiden paikallisella tasolla tehtävien suunnitelmien yhteyden siihen ja omaan työhönsä hyödyntää monipuolisesti toiminnassaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita ja sopimuksia henkilöstön toiminnalle toimii varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvoperustan mukaisesti ymmärtäen niiden merkityksen omalle toiminnalleen, arvioi ja perustelee toimintaansa sen pohjalta sekä ohjaa lapsia toimimaan arvoperustan periaatteiden mukaan osallistuu työyhteisössään ammatilliseen keskusteluun aktiivisesti, rakentavasti ja kehittämistä edistävällä tavalla

	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee johdonmukaisesti työyhteisönsä toimintakulttuuria kehittävien toimintaperiaatteiden mukaisesti.
--	--

OPISKELIJA HUOMIOI TOIMINTAA TOTEUTTAESSAAN LASTEN MIELENKIINNON KOHTEITA JA TARPEITA SEKÄ KÄYTTÄÄ TYÖNKUVANSA MUKAISESTI PEDAGOGISEN DOKUMENTOINNIN TYÖMENETELMÄÄ.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> rohkaisee lasta ilmaisemaan ajatuksiaan, toiveitaan ja tunteitaan arvostaa lasten näkemyksiä, mielipiteitä ja toiveita sekä vastaa lasten aloitteisiin ohjaa lasta havaitsemaan kehittymistään, oppimistaan sekä iloitsemaan oppimisestaan havainnoi lasten tietoja, taitoja, kiinnostuksen kohteita, tarpeita ja lapsiryhmän toimintaa sekä dokumentoi niitä yhdessä lasten kanssa tutkii dokumentteja yhdessä lapsen tai lasten kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> rohkaisee lasta ilmaisemaan ajatuksiaan, toiveitaan ja tunteitaan sekä ohjaa lasta muodostamaan omia mielipiteitä ja ymmärtämään erilaisia näkemyksiä arvostaa lasten näkemyksiä, mielipiteitä ja toiveita sekä hyödyntää niitä toiminnassaan mahdollistaen lapsille osallisuuden kokemuksia ohjaa lasta havaitsemaan kehittymistään, oppimistaan ja iloitsemaan oppimisestaan sekä tunnistamaan vahvuuksiaan havainnoi lasten tietoja, taitoja, kiinnostuksen kohteita, tarpeita ja lapsiryhmän toimintaa sekä dokumentoi niitä monipuolisesti yhdessä lasten kanssa tutkii dokumentteja lapsen tai lasten kanssa sekä osallistuu niiden vuorovaikutukselliseen tulkintaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> rohkaisee aktiivisesti lapsia ilmaisemaan ajatuksiaan, toiveitaan ja tunteitaan, kannustaa lasta luovaan ja kriittiseen ajatteluun sekä erilaisten näkemysten ymmärtämiseen arvostaa lasten näkemyksiä, mielipiteitä ja toiveita sekä hyödyntää niitä monipuolisesti toiminnassaan mahdollistaen lapselle kokemuksia osallisuudesta ja vaikuttamisesta hyödyntää toiminnassa lasten vahvuuksia sekä ohjaa lasta havaitsemaan kehittymistään, oppimistaan, iloitsemaan oppimisestaan ja tunnistamaan vahvuuksiaan havainnoi lasten tietoja, taitoja, kiinnostuksen kohteita, tarpeita ja lapsiryhmän toimintaa sekä dokumentoi niitä monipuolisesti ja suunnitelmallisesti yhdessä lasten kanssa tutkii ja arvioi dokumentteja lapsen ja lasten kanssa sekä osallistuu niiden vuorovaikutukselliseen tulkintaan.

OPISKELIJA SUUNNITTELEE, TOTEUTTAA JA ARVIOI TYÖNKUVANSA MUKAISESTI PEDAGOGISTA TOIMINTAA HUOMIOIMALLA LAAJA-ALAISEN OSAAMISEN TAVOITTEET JA OPPIMISEN ALUEET.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> hyödyntää pedagogisen dokumentoinnin työmenetelmää toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa yhdessä työyhteisön kanssa huomioi pedagogisessa toiminnassaan laaja-alaisen osaamisen tavoitteita ja osa-alueita ymmärtäen niiden merkityksen lapsen kasvulle, oppimiselle ja kehitykselle suunnittelee ja toteuttaa toimintaa tarjoten lapsille mahdollisuuksia lapsilähtöiseen ja eri oppimisen alueita yhdistävään toimintaan huomioi toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa lasten mielenkiinnon kohteita ja tarpeita sekä eri tilanteiden pedagogisia mahdollisuuksia osallistuu työyhteisön kanssa pedagogisen toiminnan arviointiin lasten oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin näkökulmista
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> hyödyntää tarkoituksenmukaisella tavalla pedagogisen dokumentoinnin työmenetelmää toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa yhdessä työyhteisön kanssa hyödyntää pedagogisessa toiminnassaan joustavasti laaja-alaisen osaamisen tavoitteita ja osa-alueita ymmärtäen niiden merkityksen lapsen kasvulle, oppimiselle ja kehitykselle

	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa toimintaa tarjoten lapsille mahdollisuuksia monipuoliseen ja lapsilähtöiseen sekä eri oppimisen alueita yhdistävään toimintaan • suunnittelee ja toteuttaa toimintaa huomioiden lasten taitoja, mielenkiinnon kohteita, tarpeita ja vahvuuksia sekä hyödyntäen eri tilanteiden pedagogisia mahdollisuuksia • osallistuu työyhteisön kanssa pedagogisen toiminnan arviointiin ja tuo esiin omia havaintojaan lasten oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin näkökulmista
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää johdonmukaisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla pedagogisen dokumentoinnin työmenetelmää toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä kehittäessään toimintaa yhdessä lasten ja työyhteisön kanssa • hyödyntää toiminnassaan tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti laaja-alaisen osaamisen tavoitteita ja osa-alueita ymmärtäen niiden merkityksen lapsen kasvulle, oppimiselle ja kehitykselle sekä elinikäiselle oppimiselle • suunnittelee ja toteuttaa toimintaa tarjoten lapsille mahdollisuuksia monipuoliseen, lapsilähtöiseen ja oppimisen alueet kokonaisvaltaiseksi kokemukseksi yhdistävään toimintaan • suunnittelee ja toteuttaa pedagogista toimintaa huomioiden lasten taitoja, mielenkiinnon kohteita, vahvuuksia ja yksilöllisiä tuen tarpeita sekä hyödyntäen monipuolisesti eri tilanteiden pedagogisia mahdollisuuksia • osallistuu työyhteisön ja lasten kanssa pedagogisen toiminnan arviointiin ja tuo monipuolisesti esiin omia havaintojaan lasten oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin näkökulmista.

OPISKELIJA OHJAA JA TUKEE LEIKKIÄ YMMÄRTÄEN SEN MERKITYKSEN LAPSELLE JA PEDAGOGISALLE TOIMINNALLE.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää leikkiä toiminnassaan ymmärtäen leikin merkityksen lapsen kokonaisvaltaiselle kasvulle ja oppimiselle • havainnoi leikkiä ja tunnistaa sekä fyysisen että psyykkisen aktiivisen läsnäolon mahdollisuuksia ja merkitystä leikille • tukee, kannattelee ja rikastaa leikkiä yksittäisissä tilanteissa • ohjaa yksittäisissä tilanteissa lasten leikkitaitojen kehittymistä ymmärtäen niiden merkityksen vuorovaikutukselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille • huomioi lasten leikin edellytyksenä olevan ympäristön, ajankäytön ja välineet • huomioi omassa toiminnassaan leikkiä edistävän toimintakulttuurin työyhteisön toimintatapojen mukaisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää leikkiä toiminnassaan tavoitteellisesti ymmärtäen leikin merkityksen lapsen kokonaisvaltaiselle kasvulle ja oppimiselle • havainnoi ja ohjaa leikkiä tilanteen edellyttämällä tavalla tunnistuen sekä fyysisen että psyykkisen aktiivisen läsnäolon mahdollisuuksia ja merkitystä leikille • tukee, kannattelee ja rikastaa leikkiä tavoitteellisesti • ohjaa tavoitteellisesti lasten leikkitaitojen kehittymistä ymmärtäen niiden merkityksen vuorovaikutukselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille • huomioi lasten leikin edellytyksenä olevan ympäristön, ajankäytön ja välineiden monipuolisuuden sekä turvallisuuden • osallistuu työyhteisön jäsenenä leikkiä edistävän toimintakulttuurin kehittämiseen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää leikkiä toiminnassaan tavoitteellisesti ja yhteisöllisesti ymmärtäen leikin merkityksen lapsen kokonaisvaltaiselle kasvulle ja oppimiselle • havainnoi ja ohjaa leikkiä luovasti ja joustavasti tilanteen edellyttämällä tavalla tunnistuen sekä fyysisen että psyykkisen aktiivisen läsnäolon mahdollisuuksia ja merkitystä leikille • tukee, kannattelee ja rikastaa leikkiä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti • ohjaa tavoitteellisesti ja monipuolisesti lasten leikkitaitojen kehittymistä ymmärtäen niiden merkityksen vuorovaikutukselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille

	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi lasten leikin edellytyksenä olevan ympäristön, ajankäytön ja välineiden monipuolisuuden, turvallisuuden ja innostavuuden • osallistuu aloitteellisesti työyhteisön jäsenenä leikkiä edistävän toimintakulttuurin kehittämiseen.
--	--

OPISKELIJA LUO YHDESSÄ TYÖYHTEISÖN KANSSA OPPIMISTA, KEHITYSTÄ JA VUOROVAIKUTUSTA EDISTÄVÄÄ OPPIMISYMPÄRISTÖÄ.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu oppimisympäristöjen suunnitteluun ymmärtäen niiden merkityksen lapsen oppimiselle, kehitykselle ja vuorovaikutukselle • järjestää työyhteisön kanssa leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen ja taiteelliseen ilmaisuun ohjaavia oppimisympäristöjä • huolehtii oppimisympäristön viihtyisyydestä ja innostavuudesta • tarjoaa tavallisimpia välineitä, materiaaleja ja ympäristöjä lasten omaehtoisen toiminnan tueksi huomioiden lasten aloitteita ja kiinnostuksen kohteita • huolehtii tarjoamiensa välineiden, materiaalien ja ympäristöjen asianmukaisuudesta ja turvallisuudesta • kannustaa lasta luovuuteen, oivaltamiseen ja mielikuvituksen käyttöön sekä hyväksyy lasten näkemyksiä, ratkaisuja ja tunteita • innostaa lapsia tutkimaan ympäröivää maailmaa kaikilla aisteillaan ja koko kehollaan • antaa aikaa lapsen yksilöllisille sekä lasten yhteisille toiminnoille • antaa myönteistä palautetta • luo käyttäytymisellään turvallista ilmapiiriä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja rakentaa oppimisympäristöjä yhdessä lasten ja työyhteisön kanssa ymmärtäen niiden merkityksen lapsen oppimiselle, kehitykselle ja vuorovaikutukselle • järjestää yhdessä lasten ja työyhteisön kanssa leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen ja taiteelliseen ilmaisuun ohjaavia sekä kannustavia oppimisympäristöjä • tarjoaa tavallisimpia välineitä, materiaaleja ja ympäristöjä lasten omaehtoisen toiminnan tueksi huomioiden lasten aloitteita ja kiinnostuksen kohteita, taitoja ja tarpeita • huolehtii tarjoamiensa välineiden, materiaalien ja ympäristöjen asianmukaisuudesta ja turvallisuudesta • huolehtii yhdessä lasten kanssa oppimisympäristön viihtyisyydestä ja innostavuudesta • kannustaa lasta luovuuteen, oivaltamiseen ja mielikuvituksen käyttöön sekä arvostaa lasten erilaisia näkemyksiä, ratkaisuja ja tunteita • innostaa lapsia tutkimaan, havainnoimaan ja ihmettelemään ympärillään olevaa maailmaa sekä tarjoaa heille mahdollisuuksia tutkia ja ihmetellä • antaa aikaa ja monipuolisia mahdollisuuksia lapsen yksilöllisille sekä lasten yhteisille toiminnoille • antaa myönteistä palautetta sekä mahdollistaa onnistumisen kokemuksia • luo käyttäytymisellään turvallista ja kiireetöntä ilmapiiriä.
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja rakentaa monipuolisia oppimisympäristöjä yhdessä lasten ja työyhteisön kanssa ymmärtäen niiden merkityksen lapsen oppimiselle, kehitykselle ja vuorovaikutukselle • arvioi ja kehittää yhdessä lasten ja työyhteisön kanssa monipuolisia leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen ja taiteelliseen ilmaisuun ohjaavia sekä kannustavia oppimisympäristöjä • tarjoaa monipuolisia välineitä, materiaaleja ja ympäristöjä lasten omaehtoisen toiminnan tueksi huomioiden lasten aloitteita, kiinnostuksen kohteita sekä yksilöllisiä taitoja ja tarpeita • huolehtii tarjoamiensa välineiden materiaalien ja ympäristöjen asianmukaisuudesta ja turvallisuudesta • huolehtii yhdessä lasten kanssa oppimisympäristön viihtyisyydestä ja innostavuudesta sekä kehittää oppimisympäristön viihtyisyyttä yhdessä lasten ja työyhteisön kanssa • kannustaa lasta luovuuteen, oivaltamiseen ja mielikuvituksen käyttöön sekä arvostaa tasavertaisesti lasten erilaisia näkemyksiä, ratkaisuja ja tunteita sekä ohjaa lapsia arvostamaan ja ymmärtämään erilaisia näkemyksiä ja ratkaisuja

	<ul style="list-style-type: none"> • innostaa lapsia tutkimaan, havainnoimaan ja ihmettelemään ympärillään olevaa maailmaa sekä havaitsee lasten ihmettelyn aiheita huomioiden niitä toiminnassaan • antaa aikaa ja monipuolisia mahdollisuuksia lapsen yksilöllisille sekä lasten yhteisille toiminnoille ymmärtäen vuorovaikutuksen merkityksen lapsen oppimisessa • antaa myönteistä ja kannustavaa palautetta ja mahdollistaa onnistumisen kokemuksia erilaisille lapsille • luo yhdessä lasten kanssa turvallista ja kiireetöntä ilmapiiriä.
--	---

OPISKELIJA TUKEE LAPSEN KIELELLISIÄ TAITOJA, ITSEILMAISUA SEKÄ VUOROVAIKUTUS- JA YHTEISTYÖTAITOJA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • keskustele lasten kanssa sekä kannustaa lapsia vuorovaikutukseen toisten lasten ja henkilökunnan kanssa • kuuntelee lasta ja vastaa hänelle • käyttää hyvää ja selkeää kieltä toimiessaan lasten kanssa • käyttää lastenkirjallisuutta, kerrontaa, loruja ja laululeikkejä arjen tilanteissa • nimeää asioita, selittää ja perustelee • kannustaa lapsia toimimaan yhdessä • edistää lapsen monilukutaitoa tarjoamalla lapselle kokemuksia erilaisista viesteistä ja teksteistä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • keskustele lasten kanssa kiireettömästi sekä ohjaa lapsia vuorovaikutukseen toisten lasten ja henkilökunnan kanssa • kuuntelee lasta aidosti ja arvostavasti • käyttää hyvää, selkeää ja kuvailevaa kieltä toimiessaan lasten kanssa sekä ymmärtää kielen merkityksen lapsen kehitykselle, osallisuudelle ja vaikuttamiselle • käyttää monipuolisesti lastenkirjallisuutta, kerrontaa, loruja ja kielellä leikittelyä suunnitellusti sekä arjen tilanteissa innostaen lapsia kielellisiin leikkeihin • innostaa lapsia kertomaan tarinoita, kyselemään, selittämään ja perustelevaan • kannustaa lapsia toimimaan yhdessä sekä edistää toiminnallaan yhteisöllisyyttä • edistää lapsen monilukutaitoa tarjoamalla lapselle kokemuksia erilaisista viesteistä ja teksteistä sekä ohjaamalla lasta erilaisten viestien ja tekstien tuottamiseen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • keskustele erilaisten lasten kanssa luontevasti ja kiireettömästi huomioiden heidän esittämäänsä keskustelun aloitteita sekä ohjaa lasta ja lapsia vuorovaikutukseen toisten lasten ja henkilökunnan kanssa • kuuntelee lasta aidosti ja arvostavasti sekä ohjaa myös lasta kuuntelemaan • toimii monipuolisena kielimallina lapsille sekä ymmärtää kielen merkityksen lapsen kokonaisvaltaiselle kasvulle ja kehitykselle sekä osallisuudelle ja vaikuttamiselle • tarjoaa lapsille monipuolisia kokemuksia vaihtelevista teksteistä, kerronnasta sekä kielellä leikittelystä suunnitellusti sekä arjen tilanteissa innostaen lapsia kielellisiin leikkeihin ja herättäen lasten kiinnostusta suullista ja kirjoitettua kieltä kohtaan • ohjaa lapsia selittämään, kyselemään, perustelevaan ja kertomaan tarinoita, joita dokumentoidaan yhdessä lasten kanssa • edistää toiminnallaan yhteisöllisyyttä ja varmistaa lapsille ryhmään kuulumisen ja hyväksytyksi tulemisen kokemuksia • edistää lasten monilukutaitoa innostamalla lapsia tutkimaan, käyttämään, tuottamaan ja tulkitsemaan erilaisia viestejä ja tekstejä eri ympäristöissä.

OPISKELIJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ OMAA TOIMINTAANSA OSANA TYÖYHTEISÖÄ.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa ja pyytää palautetta toiminnastaan • tunnistaa kasvattajuuteensa liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan • arvioi yhteistyö- ja työyhteistyötaitojaan tunnistamalla niihin liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan
Tyydyttävä T2	

Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa, pyytää palautetta toiminnastaan sekä ja muuttaa toimintaansa tarvittaessa palautteen pohjalta • tunnistaa monipuolisesti kasvattajuuteensa liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan • arvioi yhteistyö- ja työyhteisötaitojaan tunnistuen niihin liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan sekä kehittää yhteistyö- ja työyhteisötaitojaan
Hyvä H4	
Kiihtävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa, hakee aktiivisesti palautetta sekä kehittää toimintaansa tarvittaessa palautteen pohjalta • tunnistaa monipuolisesti ja realistisesti kasvattajuuteensa liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan sekä kehittää niitä • arvioi yhteistyö- ja työyhteisötaitojaan tunnistuen niihin liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan sekä kehittää yhteistyö- ja työyhteisötaitojaan ja osallistuu työyhteisön jäsenenä sen kehittämiseen.

AMMATTITAIIDON OSOITTAMISTAVAT

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla varhaiskasvatuksen ympäristössä monipuolisen varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan toteuttamisen tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

OSAAMISALAN PAKOLLISET VALINNAISET TUTKINNON OSAT | 20–25 OSP

4A PERHEIDEN KANSSA TOIMIMINEN JA MONIALAINEN YHTEISTYÖ, 20 OSP

Koodi: 106344

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita
- toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa
- huomioida toiminnassaan perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia
- tukea vanhemmuutta sekä edistää perheen hyvinvointia ja osallisuutta
- suunnitella ja toteuttaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä, kuten perhetapahtuman tai juhlan
- toimia moniammatillisessa ja monialaisessa yhteistyössä sekä ohjata perheitä palveluiden käytössä
- arvioida ja kehittää omaa toimintaansa.

4.1 PERHETYÖN LAINSÄÄDÄNTÖ JA TOIMINTAPERIAATTEET 1 OSP

Opiskelija osaa | Noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita

Sisältö | Perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaava lainsäädäntö ja asiakirjat
Lastensuojelulaki
Tietosuoja ja tiedon siirtämiseen liittyvät periaatteet
Työympäristön turvallisuusohjeet uhka- ja väkivaltilanteissa

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
näyttöön vaikuttava arvosana (1–5)

4.2 TUEN TARVE PERHEEN ELÄMÄNKAARELLA 2 OSP

Opiskelija osaa | Toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa
Tukea vanhemmuutta sekä edistää perheen hyvinvointia ja osallisuutta
Toimia moniammatillisessa ja monialaisessa yhteistyössä sekä ohjata perheitä palveluiden käytössä

Sisältö | Perheen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen
Vanhemmuuden tukeminen ja kasvuympäristön merkitys lapselle
Tavallisimmat perheen ongelmatilanteet ja kriisit
Huolen puheeksi ottaminen ja varhainen tuki
Perheille suunnatut palvelut sekä auttamis- ja tukijärjestelmät ja palveluihin ohjaamisen käytänteet
Moniammatillinen- ja monialainen verkostoyhteistyö

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

4.3 PERHETYÖN MENETELMÄT 2 OSP

Opiskelija osaa | Toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa
Tukea vanhemmuutta sekä edistää perheen hyvinvointia ja osallisuutta

	Suunnitella ja toteuttaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä, kuten perhetapahtuman tai juhla
<i>Sisältö</i>	Perheiden kanssa tehtävän yhteistyön keskeiset menetelmät, välineet ja materiaalit Perheiden osallisuus ja vaikuttaminen Perheiden kanssa tehtävän yhteistyön suunnittelu ja toteutus: juhlan tai tapahtuman järjestäminen
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät osanäyttö: aktiivinen osallistuminen juhlan tai tapahtuman järjestämiseen S / K / Hyl

4.4 MEDIAOSAAMINEN PERHEIDEN KANSSA TEHTÄVÄSSÄ YHTEISTYÖSSÄ 1,5 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita Toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa
<i>Sisältö</i>	Viestintäteknologian ja sosiaalisen median eri muodot perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä Viestintäteknologian ja sosiaalisen median käytön eettiset periaatteet, mahdollisuudet ja haasteet työssä Tietosuoja viestintäteknologiaa ja sosiaalista mediaa käytettäessä
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät perhetapahtuman mainonta ja markkinointi S / K / Hyl

4.5 LEIRI-/ KERHOTOIMINNAN OHJAAMINEN 1,5 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa Toimia erilaisissa työympäristöissä
<i>Sisältö</i>	Leiri-/ kerhotoiminnan suunnittelu ja toteuttaminen Erilaisten materiaalien, välineiden ja materiaalien käyttäminen leiri-/ kerhotoiminnan ohjauksessa
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin S / K / Hyl

5.6 AMMATILLINEN KEHITTYMINEN 1,5 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Arvioida ja kehittää omaa toimintaansa
<i>Sisältö</i>	Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen Oman yhteistyöhön ja perheiden kanssa toimimiseen liittyvien vahvuuksien ja kehittämishaasteiden pohtiminen
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen S / K / Hyl

TYÖPAIKALLA OPPIMINEN 10,5 OSP

Työtehtävät	<p>Noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita</p> <p>Toimii yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa</p> <p>Huomioi toiminnassaan perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia</p> <p>Tukee vanhemmuutta sekä edistää perheen hyvinvointia ja osallisuutta</p> <p>Suunnittelee ja toteuttaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä</p> <p>Toimii moniammatillisessa ja monialaisessa yhteistyössä</p> <p>Arvioi ja kehittää omaa toimintaansa</p>
--------------------	---

ARVIOINTI

OPISKELIJA NOUDATTAAN PERHEIDEN KANSSA TEHTÄVÄÄ YHTEISTYÖTÄ OHJAAVIA SÄÄDÖKSIÄ, MÄÄRÄYKSIÄ JA TOIMINTAPERIAATTEITA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa keskeistä perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaavaa lainsäädäntöä sekä keskeisiä asiakirjoja työympäristössään kohtaa perheitä yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti toimii työympäristön arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti noudattaa vaitiolovelvollisuutta, tietosuojaa ja tiedon siirtämiseen liittyviä periaatteita sekä lastensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuutta toimii työympäristön turvallisuusohjeiden mukaisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa keskeistä perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaavaa lainsäädäntöä sekä keskeisiä asiakirjoja työympäristössään ja ymmärtää niiden merkityksen työssään toimii perheiden kanssa yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti toimii työympäristön arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti noudattaa vaitiolovelvollisuutta, tietosuojaa ja tiedon siirtämiseen liittyviä periaatteita sekä lastensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuutta toimii työympäristön turvallisuusohjeiden mukaisesti sekä tietää, miten toimitaan uhka- ja väkivaltilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa keskeistä perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaavaa lainsäädäntöä ja asiakirjoja työympäristössään, ymmärtää niiden merkityksen työssään sekä perustelee niiden pohjalta toimintaansa toimii perheiden kanssa yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti perheiden osallisuutta huomioiden toimii työympäristön arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti noudattaa vaitiolovelvollisuutta, tietosuojaa ja tiedon siirtämiseen liittyviä periaatteita sekä lastensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuutta toimii työympäristön turvallisuusohjeiden mukaisesti, edistää toiminnallaan työturvallisuutta sekä tietää, miten toimitaan uhka- ja väkivaltilanteissa.

OPISKELIJA TOIMII YHTEISTYÖSSÄ LAPSEN JA PERHEEN KANSSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> keskustelee myönteisesti huoltajan kanssa lapsen päivittäisistä tapahtumista ja kokemuksista toimii yhteistyössä huoltajan kanssa käyttäen työympäristön ohjeiden mukaisesti keskeisiä yhteistyön menetelmiä ja välineitä havaitsee lapsen ja perheen elämäntilanteita sekä erilaisia tarpeita ja kertoo havainnoistaan työyhteisössään

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää yhdessä työyhteisön jäsenten kanssa perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä jotakin viestintäteknologista tai sosiaalisen median muotoa sekä ymmärtää niiden mahdollisuudet ja haasteet työssään
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • keskustelee myönteisesti, luontevasti ja säännöllisesti huoltajan kanssa lapsen päivittäisistä tapahtumista ja kokemuksista • toimii yhteistyössä huoltajan kanssa käyttäen keskeisimpiä yhteistyön menetelmiä ja välineitä tilanteeseen sopivalla tavalla • huomioi työssään lapsen ja perheen elämäntilanteen sekä erilaiset tarpeet ja toimii yhteistyössä erilaisten perheiden kanssa • käyttää perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä jotakin viestintäteknologista tai sosiaalisen median muotoa työyhteisön käytäntöjen ja eettisten periaatteiden mukaisesti ymmärtäen niiden mahdollisuudet ja haasteet työssään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • keskustelee myönteisesti, luontevasti ja säännöllisesti huoltajan kanssa lapsen päivittäisistä tapahtumista ja kokemuksista sekä lapsen oppimisesta, kehityksestä ja hyvinvoinnista tukien huoltajan ja lapsen välistä vuorovaikutusta • toimii yhteistyössä huoltajan kanssa käyttäen yhteistyön menetelmiä ja välineitä tilanteeseen sopivalla tavalla sekä ymmärtää yhteistyön merkityksen lapsen oppimiselle, kehitykselle ja hyvinvoinnille • toimii luontevasti moninaisten perheiden kanssa huomioiden lapsen ja perheen elämäntilanteen sekä erilaiset tarpeet ja perustelee toimintaansa tiedolla perheen kehitysvaiheista ja vanhemmuuden rooleista • käyttää perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä monipuolisesti erilaisia viestintäteknologisia tai sosiaalisen median muotoja työyhteisön käytäntöjen ja eettisten periaatteiden mukaisesti ymmärtäen niiden mahdollisuudet ja haasteet työssään.

OPISKELIJA HUOMIOI TOIMINNASSAAN PERHEIDEN ARVOJA, KULTTUUREJA JA KATSOMUKSIA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • pohtii omia arvojaan ja suhtautuu kunnioittavasti monimuotoisiin perheisiin • kohtaa perheiden erilaisia arvoja, kulttuureja, katsomuksia ja kasvatusnäkömymiä ammatillisesti • kunnioittaa sukupuolista ja seksuaalista moninaisuutta toiminnassaan • huomioi toiminnassaan yhdenvertaisesti lasten ja perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia • tutustuttaa lapsia ja perheitä suomalaisen kulttuuriperintöön yhdessä työyhteisön kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • pohtii omia arvojaan ja toimii mallina lapsille erilaisten ihmisten sekä kielellisen, kulttuurisen ja katsomuksellisen moninaisuuden kohtaamisessa • kohtaa perheiden erilaisia arvoja, kulttuureja, katsomuksia ja kasvatusnäkömymiä ammatillisesti ja luontevasti • kunnioittaa sukupuolista ja seksuaalista moninaisuutta toiminnassaan • ottaa toiminnassaan huomioon yhdenvertaisesti lasten ja perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia • tutustuttaa lapsia ja perheitä suomalaiseen kulttuuriperintöön sekä muihin ryhmässä läsnä oleviin kulttuureihin ja katsomuksiin
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • pohtii aktiivisesti omia arvojaan ja toimii mallina lapsille ja perheille erilaisten ihmisten sekä kielellisen, kulttuurisen ja katsomuksellisen moninaisuuden myönteisessä kohtaamisessa • kohtaa perheiden erilaisia arvoja, kulttuureja, katsomuksia ja kasvatusnäkömymiä ammatillisesti ja luontevasti sekä kannustaa lasta ja perhettä heidän arvojensa mukaiseen toimintaan • kunnioittaa sukupuolista ja seksuaalista moninaisuutta toiminnassaan • ottaa toiminnassaan huomioon yhdenvertaisesti lasten ja perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia sekä luo moninaisuutta kunnioittavaa ilmapiiriä • edistää toiminnallaan lapsen ja perheen kulttuurista osaamista sekä kulttuurisen ja katsomuksellisen identiteetin rakentumista.

OPISKELIJA TUKEE VANHEMMUUTTA SEKÄ EDISTÄÄ PERHEEN HYVINVOINTIA JA OSALLISUUTTA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa perheitä myönteisesti ja kannustavasti • kunnioittaa vanhempia ja huoltajia lapsen ensisijaisina kasvattajina ja huomioi heidän aloitteitaan ja toiveitaan • tunnistaa lapsen ja perheen tavallisimpia ongelmatilanteita ja huomioi niitä työympäristön ohjeiden mukaisesti toiminnassaan • ymmärtää kodin kasvu ympäristön merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • toimii työyhteisön huolen puheeksi ottamisen ja varhaisen tuen käytäntöjen mukaisesti • tuntee lastensuojeluun liittyviä käytänteitä työtehtävänsä näkökulmasta • edistää toiminnallaan lapsen ja perheen osallisuutta ja hyvinvointia yhdessä työyhteisön kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii perheiden kanssa myönteisesti ja kannustavasti sekä tukee vanhemmuuden iloa • kunnioittaa vanhempia ja huoltajia lapsen ensisijaisina kasvattajina ja huomioi heidän aloitteitaan ja toiveitaan sekä kannustaa vanhempia ja huoltajia kasvatusyhteistyöhön • tuntee lapsen ja perheen tavallisimmat ongelmatilanteet ja kriisit sekä toimii tilanteiden edellyttämällä tavalla • ohjaa yhteistyössä työyhteisön jäsenten kanssa perheitä ymmärtämään kodin kasvu ympäristön merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • toimii luontevasti työyhteisön huolen puheeksi ottamisen ja varhaisen tuen käytäntöjen mukaisesti • tuntee lastensuojeluun liittyviä käytänteitä työtehtävänsä näkökulmasta sekä ymmärtää työnsä merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • edistää toiminnallaan aktiivisesti lapsen ja perheen osallisuutta ja hyvinvointia yhdessä työyhteisön kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii perheiden kanssa myönteisesti ja kannustavasti vanhemmuuden iloa sekä lasten perheidentiteettiä ja perhesuhteita tukien • kunnioittaa vanhempia ja huoltajia lapsen ensisijaisina kasvattajina ja huomioi heidän aloitteitaan ja toiveitaan sekä kannustaa vanhempia ja huoltajia kasvatusyhteistyöhön, osallisuuteen ja vaikuttamiseen lasta ja perhettä koskeissa asioissa • osaa keskustella vanhemmuuteen liittyvistä kysymyksistä sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla lapsen ja perheen ongelma- ja kriisitilanteissa • osaa kertoa perheille kodin kasvu ympäristön merkityksestä lapsen ja perheen hyvinvoinnille • toimii luontevasti työyhteisön huolen puheeksi ottamisen ja varhaisen tuen käytäntöjen mukaisesti sekä ymmärtää niiden merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • tuntee laajasti lastensuojeluun liittyviä käytänteitä työtehtävänsä näkökulmasta sekä ymmärtää työnsä merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • edistää toiminnallaan aktiivisesti ja monipuolisesti lapsen ja perheen osallisuutta ja hyvinvointia yhdessä työyhteisön kanssa.

OPISKELIJA SUUNNITTELEE JA TOTEUTTAA PERHEIDEN KANSSA TEHTÄVÄÄ YHTEISTYÖTÄ, KUTEN PERHETAPAHTUMAN TAI JUHLAN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu työyhteisössä perheiden kanssa tehtävän yhteistyön suunnitteluun ja valmisteluun • toteuttaa toimintaa perheille yhteistyössä työyhteisön kanssa • käyttää keskeisiä materiaaleja, välineitä ja menetelmiä toiminnassaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu työyhteisössä tavoitteellisen perheiden kanssa tehtävän yhteistyön suunnitteluun ja valmisteluun tuoden esille omia ehdotuksiaan ja ideoitaan • toteuttaa toimintaa perheille itsenäisesti tai yhdessä työyhteisön kanssa kannustaen perheitä keskinäiseen vuorovaikutukseen • käyttää monipuolisesti materiaaleja, välineitä ja menetelmiä toiminnassaan

Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> osallistuu työyhteisössä aktiivisesti tavoitteellisen perheiden kanssa tehtävän yhteistyön suunnitteluun ja valmisteluun tuoden esille omia ehdotuksiaan ja ideoitaan sekä huomioiden perheiden tarpeita, toiveita ja elämäntilanteita toteuttaa elämyksellistä ja osallistavaa toimintaa lasten ja perheiden kanssa itsenäisesti tai yhdessä työyhteisön kanssa kannustaen perheitä keskinäiseen vuorovaikutukseen sekä yhteisöllisyyteen käyttää monipuolisesti, luovasti ja elämyksellisesti materiaaleja, välineitä ja menetelmiä toiminnassaan.

OPISKELIJA TOIMII MONIAMMATILLISESSA JA MONIALAISISSA YHTEISTYÖSSÄ SEKÄ OHJAA PERHEITÄ PALVELUIDEN KÄYTÖSSÄ.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> osallistuu työyhteisössä moniammatilliseen yhteistyöhön ja tuntee verkostoyhteistyön periaatteita työssään osaa kertoa keskeisistä perheille suunnatuista palveluista sekä perheen auttamis- ja tukijärjestelmistä tuntee työympäristönsä palveluihin ohjaamisen käytänteitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> osallistuu moniammatilliseen yhteistyöhön sekä työympäristön tarjoamien mahdollisuuksien mukaisesti monialaiseen yhteistyöhön verkostoyhteistyön periaatteita huomioiden osaa kertoa keskeisistä perheille suunnatuista palveluista sekä perheen auttamis- ja tukijärjestelmistä ymmärtäen niiden merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille tuntee työympäristönsä palveluihin ohjaamisen käytänteitä sekä osallistuu yhteistyössä työyhteisön kanssa perheiden palveluihin ohjaamiseen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> osallistuu vastuullisesti, työtehtävänsä mukaisesti ja verkostoyhteistyön periaatteita noudattaen moniammatilliseen ja monialaiseen yhteistyöhön työyhteisössä sekä perhepalveluiden yhteistyöverkostoissa työympäristön tarjoamien mahdollisuuksien mukaisesti osaa kertoa laajasti perheille suunnatuista palveluista sekä perheen auttamis- ja tukijärjestelmistä ymmärtäen niiden merkityksen perheen hyvinvoinnille osaa ohjata perheitä palveluiden käytössä työympäristön käytänteiden mukaisesti.

OPISKELIJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ OMAA TOIMINTAANSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> arvioi omaa toimintaansa tunnistaa monialaiseen yhteistyöhön ja perheiden kanssa toimimiseen liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan toimii yhteistyössä työtehtävänsä ja vastualueensa mukaisesti hyödyntäen tarvittaessa työyhteisön tukea erottaa työn ja vapaa-ajan toisistaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> arvioi omaa toimintaansa ja muuttaa sitä tarvittaessa palautteen pohjalta tunnistaa monipuolisesti monialaiseen yhteistyöhön ja perheiden kanssa toimimiseen liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan toimii yhteistyössä työtehtävänsä ja vastualueensa mukaisesti hyödyntäen tarvittaessa työyhteisön tukea ja moniammatillisuutta sekä tunnistaa ammatilliset rajansa erottaa työn ja vapaa-ajan toisistaan sekä asettaa ammatillisesti rajoja työlleen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> arvioi omaa toimintaansa, hakee aktiivisesti palautetta sekä kehittää toimintaansa palautteen pohjalta tunnistaa monipuolisesti ja realistisesti monialaiseen yhteistyöhön ja perheiden kanssa toimimiseen liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan sekä osallistuu aktiivisesti itseään kehittäviin työtehtäviin

	• toimii yhteistyössä työtehtävänsä ja vastualueensa mukaisesti hyödyntäen tarvittaessa työyhteisön tukea ja moniammatillisuutta, tunnistaen ammatilliset rajansa sekä ymmärtäen monialaisen yhteistyön merkityksen omalle työlleen• erottaa työn ja vapaa-ajan toisistaan sekä asettaa ammatillisesti rajoja työlleen ymmärtäen mielekkään vapaa-ajan merkityksen työssäjaksamiselle.

AMMATTIT Aidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla varhaiskasvatuksen tai perhetoiminnan ympäristössä perheiden kanssa tehtävän yhteistyön sekä moniammatillisen ja monialaisen yhteistyön tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

4B PERHEIDEN KANSSA TOIMIMINEN JA MONIALAINEN YHTEISTYÖ SUOMEN EVANKE- LIS-LUTERILAISEN KIRKON SEURAKUNTIEN TYÖYMPÄRISTÖSSÄ, 25 OSP

Koodi: 106345

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja Suomen ev.-lut. kirkon varhaiskasvatusta ohjaavia sää-
döksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita
- toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa
- huomioida toiminnassaan perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia sekä vahvistaa lapsen ja perheen kris-
tillisiä arvoja ja identiteettiä
- tukea vanhemmuutta sekä edistää perheen hyvinvointia ja osallisuutta
- suunnitella ja toteuttaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä, kuten perhetapahtuman tai juhlan kirkkovo-
teen liittyen
- toimia moniammatillisessa ja monialaisessa yhteistyössä sekä ohjata perheitä palveluiden käytössä
- arvioida ja kehittää omaa toimintaansa.

4.1B PERHETYÖN LAINSÄÄDÄNTÖ JA TOIMINTAPERIAATTEET 1 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaat- teita
<i>Sisältö</i>	Perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaava lainsäädäntö ja asiakirjat Lastensuojelulaki Tietosuoja ja tiedon siirtämiseen liittyvät periaatteet Työympäristön turvallisuusohjeet uhka- ja väkivaltilanteissa
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät näyttöön vaikuttava arvosana (1–5)

4.2B TUEN TARVE PERHEEN ELÄMÄNKAARELLA 2 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa Tukea vanhemmuutta sekä edistää perheen hyvinvointia ja osallisuutta Toimia moniammatillisessa ja monialaisessa yhteistyössä sekä ohjata perheitä palveluiden käytössä
<i>Sisältö</i>	Perheen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen Vanhemmuuden tukeminen ja kasvuympäristön merkitys lapselle Tavallisimmat perheen ongelmatilanteet ja kriisit Huolen puheeksi ottaminen ja varhainen tuki Perheille suunnatut palvelut sekä auttamis- ja tukijärjestelmät ja palveluihin ohjaamisen käytänteet Moniammatillinen- ja monialainen verkostoyhteistyö
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät S / K / Hyl

4.3B PERHETYÖN MENETELMÄT 2,5 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa Tukea vanhemmuutta sekä edistää perheen hyvinvointia ja osallisuutta
----------------------------	--

Suunnitella ja toteuttaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä, kuten perhetapahtuman tai juhla tai juhlan kirkkovuoteen liittyen

Sisältö | Perheiden kanssa tehtävän yhteistyön keskeiset menetelmät, välineet ja materiaalit
Perheiden osallisuus ja vaikuttaminen
Perheiden kanssa tehtävän yhteistyön suunnittelu ja toteutus: juhlan tai tapahtuman järjestäminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
osanäyttö: aktiivinen osallistuminen juhlan tai tapahtuman järjestämiseen
S / K / Hyl

4.4B MEDIAOSAAMINEN PERHEIDEN KANSSA TEHTÄVÄSSÄ YHTEISTYÖSSÄ 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita
Toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa

Sisältö | Viestintäteknologian ja sosiaalisen median eri muodot perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä
Viestintäteknologian ja sosiaalisen median käytön eettiset periaatteet, mahdollisuudet ja haasteet työssä
Tietosuoja viestintäteknologiaa ja sosiaalista mediaa käytettäessä

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

4.5B LEIRI-/ KERHOTOIMINNAN OHJAAMINEN 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa
Toimia erilaisissa työympäristöissä

Sisältö | Leiri-/ kerhotoiminnan suunnittelu ja toteuttaminen
Erialaisten materiaalien, välineiden ja materiaalien käyttäminen leiri-/ kerhotoiminnan ohjauksessa

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin
S / K / Hyl

4.6B AMMATILLINEN KEHITTYMINEN 1 OSP

Opiskelija osaa | Arvioida ja kehittää omaa toimintaansa

Sisältö | Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen
Oman yhteistyöhön ja perheiden kanssa toimimiseen liittyvien vahvuuksien ja kehittämishaasteiden pohtiminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen
S / K / Hyl

4.7B KIRKON OPIN KESKEINEN SISÄLTÖ 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja Suomen ev.lut. Kirkon varhaiskasvatusta ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita

<i>Sisältö</i>	Suomen ev.lut. kirkon varhaiskasvatusta ohjaava lainsäädäntö, linjaukset ja asiakirjat Ev.lut. opin keskeinen sisältö ja muoto Raamatun kokonaisuuden hahmottaminen ja keskeisimmät raamatun kertomukset
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen tuntityöskentely ja oppimistehtävät / etäkurssin oppimistehtävät Näyttöön vaikuttava arvosana 1–5

4.8B KIRKON VARHAISKASVATUS 2 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja Suomen ev.lut. Kirkon varhaiskasvatusta ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita Huomioida toiminnassaan perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia sekä vahvistaa lapsen ja perheen kristillisiä arvoja ja identiteettiä
<i>Sisältö</i>	Kirkon varhaiskasvatuksen toimintatavat, materiaalit ja välineet Keskeisten Raamatun kertomusten hyödyntäminen, hartaudet, kirkkovoosi ja juhlapyhät Seurakunnan ja yhteiskunnan varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö Moniammatillinen yhteistyö (mentorointi)
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät (hartausharjoittelua) S / K / Hyl

4.9B KIRKON PERHETYÖ 1,5 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja Suomen ev.-lut. Kirkon varhaiskasvatusta ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita Toimia yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa Huomioida toiminnassaan perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia sekä vahvistaa lapsen ja perheen kristillisiä arvoja ja identiteettiä Tukea vanhemmuutta sekä edistää perheen hyvinvointia ja osallisuutta
<i>Sisältö</i>	Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö seurakunnassa: toimintamuodot ja toimintatavat, menetelmät, materiaalit ja välineet Lapsen ja perheen kristilliset arvot ja identiteetti Vanhemmuuden tukeminen Perheen hengellisen elämän tukeminen
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät S / K / Hyl

TYÖPAIKALLA OPPIMINEN 10,5 OSP

<i>Työtehtävät</i>	Noudattaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja Suomen ev.lut. kirkon varhaiskasvatusta ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita Toimii yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa Huomioi toiminnassaan perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia sekä vahvistaa lapsen ja perheen kristillisiä arvoja ja identiteettiä Tukee vanhemmuutta sekä edistää perheen hyvinvointia ja osallisuutta Suunnittelee ja toteuttaa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä Toimii moniammatillisessa ja monialaisessa yhteistyössä sekä ohjaa perheitä palveluiden käytössä
--------------------	--

ARVIOINTI

OPISKELIJA NOUDATTAA PERHEIDEN KANSSA TEHTÄVÄÄ YHTEISTYÖTÄ SEKÄ SUOMEN EV.-LUT. KIRKON VARHAISKASVATUSTA OHJAAVIA SÄÄDÖKSIÄ, MÄÄRÄYKSIÄ JA TOIMINTAPERIAATTEITA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa keskeistä perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä sekä Suomen ev.-lut. kirkon varhaiskasvatusta ohjaavaa lainsäädäntöä, linjauksia ja keskeisiä asiakirjoja työympäristössään kohtaa perheitä yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti toimii työympäristön arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti huomioiden toiminnassaan Suomen ev.-lut. kirkon opin keskeistä sisältöä noudattaa vaitiolovelvollisuutta, tietosuoja ja tiedon siirtämiseen liittyviä periaatteita sekä lastensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuutta toimii työympäristön turvallisuusohjeiden mukaisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa keskeistä perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä sekä Suomen ev.-lut. kirkon varhaiskasvatusta ohjaavaa lainsäädäntöä, linjauksia ja keskeisiä asiakirjoja työympäristössään ymmärtäen niiden merkityksen työssään toimii perheiden kanssa yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti toimii työympäristön arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti huomioiden toiminnassaan monipuolisesti Suomen ev.-lut. kirkon opin keskeistä sisältöä noudattaa vaitiolovelvollisuutta, tietosuoja ja tiedon siirtämiseen liittyviä periaatteita sekä lastensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuutta toimii työympäristön turvallisuusohjeiden mukaisesti sekä tietää, miten toimitaan uhka- ja väkivaltatilanteessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa keskeistä perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä sekä Suomen ev.-lut. kirkon varhaiskasvatusta ohjaavaa lainsäädäntöä, linjauksia ja keskeisiä asiakirjoja työympäristössään, ymmärtää niiden merkityksen työssään sekä perustelee niiden pohjalta toimintaansa toimii perheiden kanssa yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti, perheiden osallisuutta huomioiden toimii työympäristön arvojen ja eettisten periaatteiden mukaisesti huomioiden toiminnassaan yhdessä lasten ja perheiden kanssa monipuolisesti Suomen ev.-lut. kirkon opin keskeistä sisältöä noudattaa vaitiolovelvollisuutta, tietosuoja ja tiedon siirtämiseen liittyviä periaatteita sekä lastensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuutta toimii työympäristön turvallisuusohjeiden mukaisesti, edistää toiminnallaan työturvallisuutta sekä tietää, miten toimitaan uhka- ja väkivaltatilanteessa.

OPISKELIJA TOIMII YHTEISTYÖSSÄ LAPSEN JA PERHEEN KANSSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> keskustelee myönteisesti huoltajan kanssa lapsen päivittäisistä tapahtumista ja kokemuksista toimii yhteistyössä huoltajan kanssa käyttäen työympäristön ohjeiden mukaisesti keskeisiä yhteistyön menetelmiä ja välineitä havaitsee lapsen ja perheen elämäntilanteita sekä erilaisia tarpeita ja kertoo havainnoistaan työyhteisössään käyttää yhdessä työyhteisön jäsenten kanssa perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä jotakin viestintäteknologista tai sosiaalisen median muotoa sekä ymmärtää niiden mahdollisuudet ja haasteet työssään
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> keskustelee myönteisesti, luontevasti ja säännöllisesti huoltajan kanssa lapsen päivittäisistä tapahtumista ja kokemuksista

	<ul style="list-style-type: none"> • toimii yhteistyössä huoltajan kanssa käyttäen keskeisimpiä yhteistyön menetelmiä ja välineitä tilanteeseen sopivalla tavalla • huomioi työssään lapsen ja perheen elämäntilanteen sekä erilaiset tarpeet ja toimii yhteistyössä erilaisten perheiden kanssa • käyttää perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä jotakin viestintäteknologista tai sosiaalisen median muotoa työyhteisön käytäntöjen ja eettisten periaatteiden mukaisesti ymmärtäen niiden mahdollisuudet ja haasteet työssään
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • keskustelee myönteisesti, luontevasti ja säännöllisesti huoltajan kanssa lapsen päivittäisistä tapahtumista ja kokemuksista sekä lapsen oppimisesta, kehityksestä ja hyvinvoinnista tukien huoltajan ja lapsen välistä vuorovaikutusta • toimii yhteistyössä huoltajan kanssa käyttäen yhteistyön menetelmiä ja välineitä tilanteeseen sopivalla tavalla sekä ymmärtää yhteistyön merkityksen lapsen oppimiselle, kehitykselle ja hyvinvoinnille • toimii luontevasti moninaisten perheiden kanssa huomioiden lapsen ja perheen elämäntilanteen sekä erilaiset tarpeet ja perustelee toimintaansa tiedolla perheen kehitysvaiheista ja vanhemmuuden rooleista • käyttää perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä monipuolisesti erilaisia viestintäteknologisia tai sosiaalisen median muotoja työyhteisön käytäntöjen ja eettisten periaatteiden mukaisesti ymmärtäen niiden mahdollisuudet ja haasteet työssään.

OPISKELIJA HUOMIOI TOIMINNASSAAN PERHEIDEN ARVOJA, KULTTUUREJA JA KATSOMUKSIA SEKÄ VAHVISTAA LAPSEN JA PERHEEN KRISTILLISIÄ ARVOJA JA IDENTITEETTIÄ.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • pohtii omia arvojaan ja suhtautuu kunnioittavasti monimuotoisiin perheisiin • kohtaa perheiden erilaisia arvoja, kulttuureja, katsomuksia ja kasvatusnäkömymiä ammatillisesti • kunnioittaa sukupuolista ja seksuaalista moninaisuutta toiminnassaan • huomioi toiminnassaan yhdenvertaisesti lasten ja perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia • tutustuttaa lapsia ja perheitä suomalaiseen kulttuuriperintöön ja kristilliseen juhlaperinteeseen yhdessä työyhteisön kanssa • osaa keskustella lapsen ja perheen kanssa hengellisistä asioista huomioiden lapsen ja perheen toiveet ja tarpeet • tarjoaa virikkeitä lapsen ja perheen hengelliseen elämään hyödyntäen luterilaisen uskon keskeisiä sisältöjä ja muotoja • käyttää jotakin kirkon varhaiskasvatuksen toimintatapaa • tuntee keskeiset Raamatun kertomukset ja osaa hyödyntää joitakin niistä toiminnassaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • pohtii omia arvojaan ja toimii mallina lapsille erilaisten ihmisten sekä kielellisen, kulttuurisen ja katsomuksellisen moninaisuuden kohtaamisessa • kohtaa perheiden erilaisia arvoja, kulttuureja, katsomuksia ja kasvatusnäkömymiä ammatillisesti ja luontevasti • kunnioittaa sukupuolista ja seksuaalista moninaisuutta toiminnassaan • ottaa toiminnassaan huomioon yhdenvertaisesti lasten ja perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia • tutustuttaa lapsia ja perheitä suomalaiseen kulttuuriperintöön, kristilliseen juhlaperinteeseen sekä muihin ryhmässä läsnä oleviin kulttuureihin ja katsomuksiin • osaa keskustella luontevasti lapsen ja perheen kanssa hengellisistä asioista huomioiden lapsen ja perheen toiveet ja tarpeet • tarjoaa erilaisia virikkeitä lapsen ja perheen hengelliseen elämään hyödyntäen monipuolisesti luterilaisen uskon keskeisiä sisältöjä ja muotoja • käyttää erilaisia kirkon varhaiskasvatuksen toimintatapoja • tuntee keskeiset Raamatun kertomukset ja hahmottaa Raamatun kokonaisuutta sekä hyödyntää Raamatun kertomuksia toiminnassaan
Hyvä H4	

Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • pohtii aktiivisesti omia arvojaan ja toimii mallina lapsille ja perheille erilaisten ihmisten sekä kielellisen, kulttuurisen ja katsomuksellisen moninaisuuden myönteisessä kohtaamisessa • kohtaa perheiden erilaisia arvoja, kulttuureja, katsomuksia ja kasvatusnäkömäämiä ammatillisesti ja luontevasti sekä kannustaa lasta ja perhettä heidän arvojensa mukaiseen toimintaan • kunnioittaa sukupuolista ja seksuaalista moninaisuutta toiminnassaan • ottaa toiminnassaan huomioon yhdenvertaisesti lasten ja perheiden arvoja, kulttuureja ja katsomuksia sekä luo moninaisuutta kunnioittavaa ilmapiiriä • edistää toiminnallaan lapsen ja perheen kulttuurista ja kristilliseen juhlaperinteeseen liittyvää osaamista sekä kulttuurisen ja katsomuksellisen identiteetin rakentumista • osaa keskustella luontevasti lapsen ja perheen kanssa hengellisistä asioista huomioiden lapsen ja perheen toiveet ja tarpeet sekä tukea ja vahvistaa lapsen ja perheen kristillistä identiteettiä perhettä kuunnellen ja kunnioittaen • tarjoaa ideoita ja monipuolisia virikkeitä lapsen ja perheen hengelliseen elämään hyödyntäen monipuolisesti ja perustellen luterilaisen uskon keskeisiä sisältöjä ja muotoja • käyttää monipuolisesti, luovasti ja tilanteeseen sopivalla tavalla kirkon varhaiskasvatuksen toimintatapoja • tuntee monipuolisesti Raamatun kertomuksia ja hahmottaa Raamatun kokonaisuuden sekä hyödyntää monipuolisesti Raamatun kertomuksia toiminnassaan.
---------------	--

OPISKELIJA TUKEE VANHEMMUUTTA SEKÄ EDISTÄÄ PERHEEN HYVINVOINTIA JA OSALLISUUTTA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • kohtaa perheitä myönteisesti ja kannustavasti • kunnioittaa vanhempia ja huoltajia lapsen ensisijaisina kasvattajina ja huomioi heidän aloitteitaan ja toiveitaan • tunnistaa lapsen ja perheen tavallisimpia ongelmatilanteita ja huomioi niitä työympäristön ohjeiden mukaisesti toiminnassaan • ymmärtää kodin kasvu ympäristön merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • toimii työyhteisön huolen puheeksi ottamisen sekä varhaisen tuen käytäntöjen mukaisesti • tuntee lastensuojeluun liittyviä käytänteitä työtehtävänsä näkökulmasta • edistää toiminnallaan lapsen ja perheen osallisuutta ja hyvinvointia yhdessä työyhteisön kanssa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii perheiden kanssa myönteisesti ja kannustavasti sekä tukee vanhemmuuden iloa • kunnioittaa vanhempia ja huoltajia lapsen ensisijaisina kasvattajina ja huomioi heidän aloitteitaan ja toiveitaan sekä kannustaa vanhempia ja huoltajia kasvatusyhteistyöhön • tuntee lapsen ja perheen tavallisimmat ongelmatilanteet ja kriisit sekä toimii tilanteiden edellyttämällä tavalla • ohjaa yhteistyössä työyhteisön jäsenten kanssa perheitä ymmärtämään kodin kasvu ympäristön merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • toimii luontevasti työyhteisön huolen puheeksi ottamisen ja varhaisen tuen käytäntöjen mukaisesti • tuntee lastensuojeluun liittyviä käytänteitä työtehtävänsä näkökulmasta sekä ymmärtää työnsä merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • edistää toiminnallaan aktiivisesti lapsen ja perheen osallisuutta ja hyvinvointia yhdessä työyhteisön kanssa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii perheiden kanssa myönteisesti ja kannustavasti vanhemmuuden iloa sekä lasten perheidentiteettiä ja perhesuhteita tukien • kunnioittaa vanhempia ja huoltajia lapsen ensisijaisina kasvattajina ja huomioi heidän aloitteitaan ja toiveitaan sekä kannustaa vanhempia ja huoltajia kasvatusyhteistyöhön, osallisuuteen ja vaikuttamiseen lasta ja perhettä koskeissa asioissa • osaa keskustella vanhemmuuteen liittyvistä kysymyksistä sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla lapsen ja perheen ongelma- ja kriisitilanteissa • osaa kertoa perheille kodin kasvu ympäristön merkityksestä lapsen ja perheen hyvinvoinnille

	<ul style="list-style-type: none"> • toimii luontevasti työyhteisön huolen puheeksi ottamisen ja varhaisen tuen käytäntöjen mukaisesti sekä ymmärtää niiden merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • tuntee laajasti lastensuojeluun liittyviä käytänteitä työtehtävänsä näkökulmasta sekä ymmärtää työnsä merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • edistää toiminnallaan aktiivisesti ja monipuolisesti lapsen ja perheen osallisuutta ja hyvinvointia yhdessä työyhteisön kanssa.
--	--

OPISKELIJA SUUNNITTELEE JA TOTEUTTAA PERHEIDEN KANSSA TEHTÄVÄÄ YHTEISTYÖTÄ, KUTEN PERHETAPAHTUMAN TAI JUHLAN KIRKKOVUOTEEN LIITTYEN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi Suomen ev.-lut. kirkon kasvatukseen liittyviä keskeisiä linjauksia toiminnassaan • tuntee kirkkovuoden keskeisiä juhlapyhiä ja huomioi niitä toiminnassaan • osallistuu työyhteisössä seurakunnan varhaiskasvatuksen ja perheiden kanssa tehtävän yhteistyön suunnitteluun ja valmisteluun • toteuttaa toimintaa lapsille ja perheille yhteistyössä työyhteisön kanssa • käyttää keskeisiä materiaaleja, välineitä ja menetelmiä toiminnassaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää Suomen ev.-lut. kirkon kasvatukseen liittyviä keskeisiä linjauksia toiminnassaan • tuntee kirkkovuoden kulun ja keskeiset juhlapyhät sekä huomioi niitä toiminnassaan • osallistuu työyhteisössä tavoitteellisen seurakunnan varhaiskasvatuksen ja perheiden kanssa tehtävän yhteistyön suunnitteluun ja valmisteluun tuoden esille omia ehdotuksiaan ja ideoitaan • toteuttaa toimintaa lapsille ja perheille itsenäisesti tai yhdessä työyhteisön kanssa kannustaen perheitä keskinäiseen vuorovaikutukseen • käyttää monipuolisesti materiaaleja, välineitä ja menetelmiä toiminnassaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • edistää Suomen ev.-lut. kirkon kasvatukseen liittyviä keskeisiä linjauksia toiminnassaan • tuntee kirkkovuoden kulun ja juhlapyhät sekä huomioi niitä monipuolisesti toiminnassaan • osallistuu työyhteisössä aktiivisesti tavoitteellisen seurakunnan varhaiskasvatuksen ja perheiden kanssa tehtävän yhteistyön suunnitteluun ja valmisteluun tuoden esille omia ehdotuksiaan ja ideoitaan sekä huomioiden lasten ja perheiden tarpeita, toiveita ja elämäntilanteita • toteuttaa elämyksellistä ja osallistavaa toimintaa lasten ja perheiden kanssa itsenäisesti tai yhdessä työyhteisön kanssa kannustaen perheitä keskinäiseen vuorovaikutukseen sekä yhteisöllisyyteen • käyttää monipuolisesti, luovasti ja elämyksellisesti materiaaleja, välineitä ja menetelmiä toiminnassaan.

OPISKELIJA TOIMII MONIAMMATILLISESSA JA MONIALAISISSA YHTEISTYÖSSÄ SEKÄ OSAA OHJATA PERHEITÄ PALVELUIDEN KÄYTÖSSÄ.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu työyhteisössä moniammatilliseen yhteistyöhön ja tuntee verkostoyhteistyön periaatteita työssään • osaa kertoa keskeisistä perheille suunnatuista palveluista sekä perheen auttamis- ja tukijärjestelmistä • tuntee työympäristönsä palveluihin ohjaamisen käytänteitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu moniammatilliseen yhteistyöhön sekä työympäristön tarjoamien mahdollisuuksien mukaisesti monialaiseen yhteistyöhön verkostoyhteistyön periaatteita huomioiden • osaa kertoa keskeisistä perheille suunnatuista palveluista sekä perheen auttamis- ja tukijärjestelmistä ymmärtäen niiden merkityksen lapsen ja perheen hyvinvoinnille • tuntee työympäristönsä palveluihin ohjaamisen käytänteitä sekä osallistuu yhteistyössä työyhteisön kanssa perheiden palveluihin ohjaamiseen
Hyvä H4	

Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> osallistuu vastuullisesti, työtehtävänsä mukaisesti ja verkostoyhteistyön periaatteita noudattaen moniammatilliseen ja monialaiseen yhteistyöhön työyhteisössä sekä perhepalveluiden yhteistyöverkostoissa työympäristön tarjoamien mahdollisuuksien mukaisesti osaa kertoa laajasti perheille suunnatuista palveluista sekä perheen auttamis- ja tukijärjestelmistä ymmärtäen niiden merkityksen perheen hyvinvoinnille osaa ohjata perheitä palveluiden käytössä työympäristönsä käytänteiden mukaisesti.
---------------	---

OPISKELIJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ OMAA TOIMINTAANSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> arvioi omaa toimintaansa tunnistaa monialaiseen yhteistyöhön ja perheiden kanssa toimimiseen liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan toimii yhteistyössä työtehtävänsä ja vastuualueensa mukaisesti hyödyntäen tarvittaessa työyhteisön tukea ja moniammatillisuutta erottaa työn ja vapaa-ajan toisistaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> arvioi omaa toimintaansa ja muuttaa sitä tarvittaessa palautteen pohjalta tunnistaa monipuolisesti monialaiseen yhteistyöhön ja perheiden kanssa toimimiseen liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan toimii yhteistyössä työtehtävänsä ja vastuualueensa mukaisesti hyödyntäen tarvittaessa työyhteisön tukea ja moniammatillisuutta sekä tunnistaen ammatilliset rajansa erottaa työn ja vapaa-ajan toisistaan sekä asettaa ammatillisesti rajoja työlleen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> arvioi omaa toimintaansa, hakee aktiivisesti palautetta sekä kehittää toimintaansa palautteen pohjalta tunnistaa monipuolisesti ja realistisesti monialaiseen yhteistyöhön ja perheiden kanssa toimimiseen liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan sekä osallistuu aktiivisesti itseään kehittäviin työtehtäviin toimii yhteistyössä työtehtävänsä ja vastuualueensa mukaisesti hyödyntäen tarvittaessa työyhteisön tukea ja moniammatillisuutta, tunnistaen ammatilliset rajansa sekä ymmärtäen monialaisen yhteistyön merkityksen omalle työlleen erottaa työn ja vapaa-ajan toisistaan sekä asettaa ammatillisesti rajoja työlleen ymmärtäen mielekkään vapaa-ajan merkityksen työssäjaksamiselle.

AMMATTITAITON OSOITTAMISTAVAT

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien perhetoiminnan ja varhaiskasvatuksen ympäristössä seurakunnan perhetoiminnan, kirkon varhaiskasvatuksen sekä moniammatillisen ja monialaisen yhteistyön tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

VALINNAISET TUTKINNON OSAT | 35–40 OSP

5 ILMAISUN OHJAAMINEN, 20 OSP

Koodi: 106333

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- edistää ohjattavien ilmaisullisia taitoja sekä eri taiteenaloihin ja kulttuuriin liittyvää osaamista
- luoda ilmaisun eri muotoja edistävän toimintaympäristön
- suunnitella ja toteuttaa ilmaisun eri muotoja: musiikillista, kuvallista, sanallista ja kehollista ilmaisua
- arvioida ja kehittää omaa toimintaansa sekä ilmaisullista osaamistaan.

5.1 ILMAISUN MENETELMÄT JA OHJAAMINEN 8 OSP

Opiskelija osaa | Suunnitella ja toteuttaa ilmaisun eri muotoja: musiikillista, kuvallista, sanallista ja kehollista ilmaisua
Arvioida ja kehittää ilmaisullista osaamistaan

Sisältö | Kehollinen ilmaisu ja ohjaaminen
Kuvallinen ilmaisu ja ohjaaminen
Musiikillinen ilmaisu ja ohjaaminen
Sanallinen ilmaisu ja ohjaaminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

5.2 TAIDE- JA KULTTUURIKASVATUS 2 OSP

Opiskelija osaa | Edistää ohjattavien eri taiteenaloihin ja kulttuuriin liittyvää osaamista

Sisältö | Eri taiteenalojen ja kulttuurin tunteminen
Lähiympäristön kulttuuritarjonnan kartoittaminen
Median tarjoamiin taide- ja kulttuurikasvatukseen mahdollisuuksiin tutustuminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät, tutustumiskäynnit
S / K / Hyl

5.3 ILMAISUN OHJAAMINEN LAPSIRYHMÄLLE 3 OSP

Opiskelija osaa | Edistää ohjattavien ilmaisullisia taitoja
Luoda ilmaisun eri muotoja edistävän toimintaympäristön
Suunnitella ja toteuttaa ilmaisun eri muotoja: musiikillista, kuvallista, sanallista ja kehollista ilmaisua
Arvioida ja kehittää ilmaisullista osaamistaan

Sisältö | Ilmaisullisen toiminnan suunnittelu, valmistelu ja ohjaaminen yhdessä lapsiryhmän ja työyhteisön kanssa
Ilmaisun eri muotoihin liittyvien menetelmien, välineiden ja materiaalien käyttäminen ja niiden käytössä opastaminen
Ilmaisuun ja luovuuteen houkuttelevan toimintaympäristön luominen
Ohjattavien ilmaisullisten taitojen vahvistaminen

Oman ilmaisullisen osaamisen arviointi ja kehittäminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen
S / K / Hyl

5.4 AMMATILLINEN KEHITTYMINEN 1 OSP

Opiskelija osaa | Arvioida ja kehittää omaa toimintaansa sekä ilmaisullista osaamistaan

Sisältö | Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen huomioiden omat ilmaisulliset vahvuudet ja kehittämissaasteet

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen
S / K / Hyl

TYÖPAIKALLA JÄRJESTETTÄVÄ KOULUTUS 6 OSP

Työtehtävät | Ohjattavien ilmaisullisten taitojen sekä eri taiteenaloihin ja kulttuuriin liittyvän osaamisen edistäminen
Ilmaisun eri muotoja edistävän toimintaympäristön luominen
Ilmaisullisen toiminnan ohjaaminen
Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen
Oman ilmaisullisen osaamisen kehittäminen

ARVIOINTI

OPISKELIJA EDISTÄÄ OHJATTAVIEN ILMAISULLISIA TAITOJA SEKÄ ERI TAITEENALOIHIIN JA KULTTUURIIN LIITTYVÄÄ OSAAMISTA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">• tarjoaa kokemuksia musiikillisesta, kuvallisesta, sanallisesta ja kehollisesta ilmaisusta yhteistyössä työyhteisön kanssa• kehittää ohjattavien ilmaisullisia taitoja jollakin ilmaisun alueella tarjoten heille välineitä tunteiden, havaintojen ja ajattelun näkyväksi tekemiselle• huomioi toiminnassaan ohjattavien ilmaisullisia vahvuuksia ja kehittämistarpeita• ohjaa yksilöitä havaitsemaan ilmaisullisia vahvuuksiaan• arvostaa yksilöllisiä ratkaisuja• tuntee kulttuuria sekä kartoittaa lähiympäristön ohjattaville suunnattua kulttuuritarjontaa• osallistuu yhteistyössä työyhteisön kanssa taide- ja kulttuurikasvatuksen toteuttamiseen• ohjaa havaitsemaan ympärillään olevaa taiteen ja kulttuurin moninaisuutta• huomioi toiminnassaan ohjattavien halun olla esillä ja esiintyä sekä rohkaisee heitä esiintymään huomioiden ohjattavien yksilöllisiä eroja
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none">• tarjoaa kokemuksia musiikillisesta, kuvallisesta, sanallisesta ja kehollisesta ilmaisusta yhdistelmällä luovasti ilmaisun eri muotoja• kehittää monipuolisesti ohjattavien ilmaisullisia taitoja tarjoten heille välineitä tunteiden, havaintojen ja ajattelun näkyväksi tekemiselle• huomioi toiminnassaan ohjattavien ilmaisullisia vahvuuksia ja kehittämistarpeita sekä ohjaa heitä kokemaan ilmaisun iloa

	<ul style="list-style-type: none"> ohjaa yksilöitä tunnistamaan ilmaisullisia vahvuuksiaan sekä rohkaisee heitä yksilölliseen ilmaisuun arvostaa yksilöllisiä ratkaisuja sekä ohjaa erilaisten ratkaisujen havaitsemiseen tuntee kulttuuria sekä hyödyntää luontoa, lähiympäristöä tai lähiympäristön kulttuuritarjontaa taide- ja kulttuurikasvatuksessa osallistuu aktiivisesti taide- ja kulttuurikasvatuksen toteuttamiseen huomioiden ohjattavien moninaisuutta ohjaa havaitsemaan taiteen ja kulttuurin moninaisuutta sekä ymmärtämään erilaista taidetta ja kulttuuria järjestää ohjattaville monipuolisia mahdollisuuksia olla esillä ja esiintyä huomioiden ohjattavien yksilöllisiä eroja
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> tarjoaa monipuolisia, elämyksellisiä ja kokonaisvaltaisia kokemuksia musiikillisesta, kuvallisesta, sanallisesta ja kehollisesta ilmaisusta ymmärtäen taiteen ja ilmaisun merkityksen yksilön kokonaisvaltaiselle kehitykselle ja hyvinvoinnille kehittää monipuolisesti ja uusien kokemusten kautta ohjattavien ilmaisullisia taitoja tarjoten heille välineitä tunteiden, havaintojen ja ajattelun näkyväksi tekemiselle hyödyntää toiminnassa ohjattavien erilaisia ilmaisullisia vahvuuksia sekä ohjaa heitä kokemaan ilmaisun iloa ohjaa erilaisia ohjattavia tunnistamaan ilmaisullisia vahvuuksiaan sekä rohkaisee heitä yksilölliseen ilmaisuun arvostaa yhdenvertaisesti erilaisia ratkaisuja sekä ohjaa erilaisten ratkaisujen ja näkemysten havaitsemiseen, arvostamiseen ja ymmärtämiseen tuntee kulttuuria sekä hyödyntää luontoa, lähiympäristöä tai lähiympäristön kulttuuritarjontaa taide- ja kulttuurikasvatuksessa tarjoaa mahdollisuuksia nähdä, kokea ja luoda taidetta ja kulttuuria ymmärtäen kulttuurin merkityksen ihmisen identiteetin kehittämisessä ohjaa havaitsemaan laajasti taiteen ja kulttuurin moninaisuutta sekä ymmärtämään ja arvostamaan erilaista taidetta ja kulttuuria suunnittelee, valmistee ja toteuttaa esityksen yhteistyössä ohjattavien kanssa heidän yksilöllisiä vahvuuksiaan hyödyntäen.

OPISKELIJA LUO ILMAISUN ERI MUOTOJA EDISTÄVÄN TOIMINTAYMPÄRISTÖN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> järjestää yhteistyössä työyhteisön jäsenten kanssa tiloja ilmaisuun ja luovuuteen houkuttelevaksi huolehtii toimintaympäristön esteettisyydestä yhteistyössä työyhteisön kanssa tarjoaa tavallisimpia välineitä ja materiaaleja omaehtoisen ilmaisullisen toiminnan tueksi yhteistyössä työyhteisön kanssa huolehtii ohjeiden mukaisesti toimintaympäristön välineistä ja materiaaleista yhdessä ohjattavien kanssa kannustaa luovuuteen ja mielikuvituksen käyttöön antaa myönteistä palautetta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> järjestää yhteistyössä työyhteisön jäsenten kanssa tiloja ilmaisuun ja luovuuteen houkuttelevaksi sekä osaa hyödyntää tiloja ja eri ympäristöjä ilmaisun eri muotojen toteuttamisessa huolehtii toimintaympäristön esteettisyydestä yhteistyössä ohjattavien ja työyhteisön jäsenten kanssa tarjoaa monipuolisia välineitä ja materiaaleja omaehtoisen ilmaisullisen toiminnan tueksi huolehtii toimintaympäristön välineistä ja materiaaleista yhdessä ohjattavien kanssa kannustaa luovuuteen ja mielikuvituksen käyttöön sekä antaa aikaa ja tilaa luoville prosesseille antaa myönteistä palautetta sekä mahdollistaa onnistumisen kokemuksia
Hyvä H4	

Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • järjestää yhteistyössä työyhteisön jäsenten ja ohjattavien kanssa tiloja ilmaisuun ja luovuuteen houkuttelevaksi sekä hyödyntää monipuolisesti tiloja ja eri ympäristöjä ilmaisun eri muotojen toteuttamisessa • rakentaa yhdessä ohjattavien ja työyhteisön jäsenten kanssa esteettistä toimintaympäristöä • huomioi ohjattavien ilmaisun eri muotoihin liittyviä aloitteita ja kiinnostuksen kohteita tarjoamalla välineitä, materiaaleja ja tiloja omaehtoisen toiminnan tueksi • ohjaa ohjattavia huolehtimaan itsenäisesti toimintaympäristön välineistä ja materiaaleista • kannustaa aktiivisesti luovuuteen ja mielikuvituksen käyttöön sekä antaa aikaa ja tilaa ohjattavien yksilöllisille ja yhteisille luoville prosesseille • antaa yhdenvertaisesti myönteistä palautetta ja mahdollistaa onnistumisen kokemuksia erilaisille ohjattaville.
---------------	--

OPISKELIJA SUUNNITTELEE JA TOTEUTTAA ILMAISUN ERI MUOTOJA: MUSIIKILLISTA, KUVALLISTA, SANALLISTA JA KEHOLLISTA ILMAISUA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee joitakin ilmaisun eri muotoja ja osaa ohjata niitä suunnitellusti sekä spontaanisti arjen tilanteissa toimintaympäristöä ohjaavien asiakirjojen tai toimintaperiaatteiden mukaisesti • suunnittelee ja valmistelee yhteistyössä työyhteisön kanssa ilmaisun eri muotojen ohjaamista • toteuttaa yhdessä työyhteisön kanssa ilmaisun eri muotoja ohjaamista joillakin ilmaisun alueilla • ohjaa aistien käytössä sekä tarjoaa ohjattaville mahdollisuuksia kokeilla, tutkia ja harjoitella tekemisen eri vaiheita • käyttää joitakin ilmaisun eri muotoihin liittyviä menetelmiä, välineitä ja materiaaleja sekä opastaa niiden käytössä • hyödyntää mediaa ohjeiden mukaisesti taide- ja kulttuurikasvatuksessa • työskentelee taloudellisesti ja ekologisen kestävän elämäntavan mukaisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee keskeiset ilmaisun eri muodot ja osaa ohjata niitä suunnitellusti sekä spontaanisti arjen tilanteissa toimintaympäristöä ohjaavien asiakirjojen tai toimintaperiaatteiden mukaisesti • suunnittelee ja valmistelee tavoitteellista ilmaisun eri muotojen ohjaamista ohjattavien kiinnostuksen kohteita, toiveita ja tarpeita huomioiden • toteuttaa monipuolisesti ilmaisun eri muotojen ohjaamista • ohjaa monipuoliseen aistien käyttöön sekä tarjoaa ohjattaville mahdollisuuksia kokeilla, tutkia ja harjoitella tekemisen eri vaiheita • käyttää keskeisiä ilmaisun eri muotoihin liittyviä menetelmiä, välineitä ja materiaaleja sekä opastaa niiden käytössä ohjattavien taitoja ja valmiuksia huomioiden • hyödyntää yhdessä ohjattavien kanssa median tarjoamia mahdollisuuksia taide- ja kulttuurikasvatuksessa työyhteisön periaatteiden mukaisesti • työskentelee taloudellisesti ja ekologisen kestävän elämäntavan mukaisesti sekä kannustaa ohjattavia ekologiseen kestävään elämäntapaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • hallitsee monipuolisesti ilmaisun eri muotoja ja osaa ohjata niitä suunnitellusti sekä spontaanisti arjen tilanteissa toimintaympäristöä ohjaavien asiakirjojen tai toimintaperiaatteiden mukaisesti • suunnittelee ja valmistelee yhdessä ohjattavien kanssa tavoitteellista ilmaisun eri muotojen ohjaamista • toteuttaa yhdessä ohjattavien kanssa monipuolisen ja kokonaisvaltaisen ilmaisullisen kokonaisuuden • tarjoaa moniaistisia kokemuksia sekä ohjattavien aloitteita ja kiinnostuksen kohteita huomioiden mahdollisuuksia kokeilla, tutkia ja harjoitella tekemisen eri vaiheita • käyttää monipuolisesti ja luovasti ilmaisun eri muotoihin liittyviä menetelmiä, välineitä ja materiaaleja sekä opastaa niiden käytössä ohjattavien yksilöllisyyden, taidot ja valmiudet huomioiden • luo yhdessä ohjattavien kanssa taidetta mediaa hyödyntäen • työskentelee taloudellisesti ja ekologisen kestävän elämäntavan mukaisesti sekä kannustaa ohjattavia ja työyhteisöä ekologiseen kestävään elämäntapaan.

OPISKELIJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ TOIMINTAANSA SEKÄ ILMAISULLISTA OSAAMISTAAN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa • tunnistaa ilmaisullisia vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan • hyödyntää toiminnassaan joitakin ilmaisullisia vahvuuksiaan • kehittää ilmaisullista osaamistaan jollakin ilmaisun eri muotojen alueella • kehittää toimintaansa ohjeiden mukaisesti • esiintyy tilanteeseen sopivalla tavalla
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa ja muuttaa sitä tarvittaessa palautteen pohjalta • tunnistaa monipuolisesti ilmaisullisia vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan • hyödyntää toimissaan ilmaisullisia vahvuuksiaan monipuolisesti • kehittää ilmaisullista osaamistaan monipuolisesti • kehittää toimintaansa • esiintyy luontevasti ja tilanteeseen sopivalla tavalla työyhteisön vuorovaikutustilanteissa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa, hakee aktiivisesti palautetta, muuttaa toimintaansa tarvittaessa palautteen pohjalta sekä antaa palautetta kannustavasti • tunnistaa monipuolisesti ja realistisesti ilmaisullisia vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan • hyödyntää toiminnassaan ilmaisullisia vahvuuksiaan monipuolisesti sekä osaa hyödyntää toiminnassaan ohjattavien tai työyhteisön erityisosaamista • kehittää ilmaisullista osaamistaan monipuolisesti sekä tuo osaamistaan työyhteisöön • kehittää monipuolisesti toimintaansa • esiintyy luontevasti ja tilanteeseen sopivalla tavalla työyhteisön vuorovaikutustilanteissa ymmärtäen vuorovaikutuksen ja viestinnän merkityksen työssään.

AMMATTITAITON OSOITTAMISTAVAT

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kasvatus- ja ohjausalan ympäristössä monipuolisen ilmaisun ohjaamisen tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

6 LIIKKUMISEN OHJAAMINEN, 15 OSP

Koodi: 106340

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- toimia liikuntaa ohjaavien suositusten, asiakirjojen ja tavoitteiden mukaisesti
- edistää ohjattavien liikunnallista elämäntapaa, hyvinvointia ja liikunnallisia taitoja
- luoda liikkumista edistävän toimintaympäristön
- suunnitella ja toteuttaa liikuntaa ja liikkumista
- huomioida ohjattavien kehityksen, tuen tarpeen ja osallisuuden
- arvioida ja kehittää omaa toimintaansa.

6.1 LIIKUNTAKASVATUKSEN PERUSTEET 4 OSP

Opiskelija osaa | Toimia liikuntaa ohjaavien suositusten, asiakirjojen ja tavoitteiden mukaisesti
Edistää ohjattavien liikunnallista elämäntapaa, hyvinvointia ja liikunnallisia taitoja

Sisältö | Liikuntaa ohjaavat suositukset ja asiakirjat
Liikuntakasvatuksen tavoitteet
Turvallisuus ja vaarojen ennakointi
Liikunnan tarjoamat mahdollisuudet yksilön kokonaisvaltaisessa kehityksessä ja hyvinvoinnissa
Liikunnan terveysvaikutukset
Lähiympäristön liikuntapalvelut

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

6.2 LIIKUNNAN SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT 2 OSP

Opiskelija osaa | Suunnitella liikuntaa ja liikkumista
Huomioida ohjattavien kehityksen, tuen tarpeen ja osallisuuden

Sisältö | Tavoitteellisen liikunnan suunnittelu ja valmistelu
Liikunnan ja liikkumisen ohjaamisen erilaiset ohjausmenetelmät
Erilaiset liikuntavälineet ja niiden monipuolinen käyttö
Liikuntataidot ja liikunnalliset perustaidot
Ohjattavien kehitys, tuen tarpeet ja liikkumiseen liittyvät rajoitteet
Vaihtoehtoiset toimintamuodot
Mediavälineet ja -sovellukset liikunnan ja liikkumisen ohjaamisessa

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

6.3 LIIKUNNAN OHJAAMINEN LAPSIRYHMÄLLE 2 OSP

Opiskelija osaa | Luoda liikkumista edistävän toimintaympäristön
Suunnitella ja toteuttaa liikuntaa ja liikkumista
Huomioida ohjattavien kehityksen, tuen tarpeen ja osallisuuden

<i>Sisältö</i>	Liikuntavälineet omaehtoisen liikkumisen innoittajana Tiloja järjestäminen liikuntaan houkuttelevaksi ja eri ympäristöjen hyödyntäminen liikunnan toteuttamisessa Liikuntaan innostavana mallina toimiminen sekä liikunnan ilon kokemiseen ohjaaminen Liikkumaan kannustaminen ja myönteisen palautteen antaminen Onnistumisen kokemuksien mahdollistaminen erilaisille liikkujille Kohderyhmän tarpeiden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden huomioiminen Ohjattavien toiveiden ja kiinnostuksen kohteiden huomioiminen ja palautteen pyytäminen Omien liikunnallisten vahvuuksien hyödyntäminen Liikunnan ja liikkumisen suunnittelu, valmistelu ja ohjaaminen yhdessä lapsiryhmän ja työyhteisön kanssa
----------------	--

<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen S / K / Hyl
------------------------------	--

6.4 AMMATILLINEN KEHITYMINEN 1 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Arvioida ja kehittää omaa toimintaansa
------------------------	--

<i>Sisältö</i>	Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen Omien liikunnallisten vahvuuksien arviointi ja kehittäminen
----------------	---

<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen S / K / Hyl
------------------------------	--

TYÖPAIKALLA JÄRJESTETTÄVÄ KOULUTUS 6 OSP

<i>Työtehtävät</i>	Liikuntaa ohjaavien suositusten, asiakirjojen ja tavoitteiden mukaisesti toimiminen Ohjattavien liikunnallisen elämäntavan, hyvinvoinnin ja liikunnallisten taitojen edistäminen Liikkumista edistävän toimintaympäristön luominen Liikunnan ja liikkumisen suunnittelu ja toteutus huomioiden ohjattavien kehitys, tuen tarve ja osallisuus Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen
--------------------	---

ARVIOINTI

OPISKELIJA TOIMII LIIKUNTA OHJAAVIEN SUOSITUSTEN, ASIAKIRJOJEN JA TAVOITTEIDEN MUKAISESTI.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> tuntee työympäristönsä keskeiset liikuntaa ohjaavat suositukset ja asiakirjat toteuttaa työssään liikuntaa ja liikkumista huomioiden suositusten ja asiakirjojen keskeisiä periaatteita sekä liikuntakasvatuksen tavoitteita noudattaa työympäristön turvallisuusohjetta ja huolehtii asiakkaiden turvallisuudesta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> tuntee monipuolisesti liikuntaa ohjaavia suosituksia ja asiakirjoja toteuttaa työssään liikuntaa ja liikkumista suositusten, asiakirjojen ja liikuntakasvatuksen tavoitteiden mukaisesti noudattaa työympäristön turvallisuusohjetta, huolehtii asiakkaiden turvallisuudesta ja ennakoii vaaroja
Hyvä H4	

Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> tuntee monipuolisesti liikuntaa ohjaavia suosituksia ja asiakirjoja sekä perustelee niillä toimintaansa toteuttaa työssään monipuolista liikuntaa ja liikkumista suositusten, asiakirjojen ja liikuntakasvatuksen tavoitteiden mukaisesti noudattaa työympäristön turvallisuusohjetta, huolehtii asiakkaiden turvallisuudesta, ennakoii vaaroja ja luo turvallista ympäristöä.
---------------	--

OPISKELIJA EDISTÄÄ OHJATTAVIEN LIKUNNALLISTA ELÄMÄNTAPAA, HYVINVOINTIA JA LIKUNNALLISIA TAITOJA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> tarjoaa myönteisiä kokemuksia liikkumisesta kannustaa liikunnalliseen elämäntapaan kannustaa omaehtoiseen liikkumiseen opastaa turvalliseen liikkumiseen osaa kertoa työyhteisössään liikunnan merkityksestä yksilön kokonaisvaltaiselle kehitykselle ja hyvinvoinnille kertoo kohderyhmälle ohjeiden mukaisesti liikunnan terveysvaikutuksista ohjaa liikuntaa hyödyntäen ohjeiden mukaisesti perustietoa liikuntataidoista ja liikunnallisista perustaidoista tuntee keskeisiä lähiympäristön liikuntapalveluita
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> tarjoaa monipuolisia ja myönteisiä kokemuksia liikkumisesta ja liikunnasta erilaisille ohjattaville ohjaa yhdessä työyhteisön kanssa liikunnallisen elämäntavan kehittymistä kannustaa ja antaa mahdollisuuksia omaehtoiseen liikkumiseen opastaa turvalliseen liikkumiseen eri ympäristöissä huomioi liikunnan tarjoamia mahdollisuuksia yksilön kokonaisvaltaisessa kehityksessä ja hyvinvoinnissa kertoo liikunnan terveysvaikutuksista kohderyhmälle sopivalla tavalla ohjaa tavoitteellista liikuntaa hyödyntäen perustietoa liikuntataidoista ja liikunnallisista perustaidoista tuntee monipuolisesti lähiympäristön liikuntapalveluita
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> tarjoaa monipuolisia ja myönteisiä kokemuksia liikkumisesta ja liikunnasta erilaisille yksilöille ohjaten heitä löytämään oman tapansa liikkua ja nauttia liikkumisesta ohjaa liikunnallisen elämäntavan kehittymistä sekä tunnistaa vaikuttamismahdollisuutensa kannustaa omaehtoiseen liikkumiseen ja tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia omaehtoiselle liikkumiselle opastaa turvalliseen liikkumiseen eri ympäristöissä sekä kannustaa haastamaan omia liikunnallisia taitoja ja kykyjä hyödyntää monipuolisesti liikunnan tarjoamia mahdollisuuksia yksilön kokonaisvaltaisessa kehityksessä ja hyvinvoinnissa kertoo liikunnan terveysvaikutuksista kohderyhmälle sopivalla tavalla sekä ymmärtää liikunnan merkityksen kohderyhmälle ohjaa tavoitteellista ja monipuolista liikuntaa perustellen toimintaansa tiedolla liikuntataidoista ja liikunnallisista perustaidoista tuntee monipuolisesti lähiympäristön liikuntapalveluita sekä osaa ohjata liikuntapalveluiden käytössä.

OPISKELIJA LUO LIKKUMISTA EDISTÄVÄN YMPÄRISTÖN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> tarjoaa tavallisimpia välineitä omaehtoisen liikkumisen tueksi järjestää yhteistyössä työyhteisön kanssa tiloja liikuntaan houkuttelevaksi toimii liikuntaan innostavana mallina kannustaa liikkumaan ja antaa myönteistä palautetta selvittää työyhteisön liikuntaa edistävät ja liikuntaa rajoittavat tekijät

Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää liikuntavälineitä omaehtoisen liikkumisen innoittajana • järjestää yhteistyössä työyhteisön kanssa tiloja liikuntaan houkuttelevaksi ja osaa hyödyntää tiloja ja eri ympäristöjä liikunnan toteuttamisessa • toimii liikuntaan innostavana mallina sekä ohjaa liikunnan ilon kokemiseen • kannustaa liikkumaan ja antaa myönteistä palautetta sekä mahdollistaa onnistumisen kokemuksia erilaisille liikkujille • selvittää työyhteisön liikuntaa edistävät ja liikuntaa rajoittavat tekijät sekä osallistuu liikuntaan rajoittavien esteiden poistamiseen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää monipuolisesti ja luovasti liikuntavälineitä omaehtoisen liikkumisen innoittajana huomioiden kohderyhmän tarpeita ja kiinnostuksen kohteita • järjestää yhteistyössä työyhteisön ja asiakkaiden kanssa tiloja liikuntaan houkuttelevaksi sekä hyödyntää monipuolisesti tiloja ja eri ympäristöjä liikunnan toteuttamisessa • toimii monipuolisena liikuntaan innostavana mallina, ohjaa liikunnan ilon kokemiseen sekä kehittää omaa liikunnallista osaamistaan • kannustaa liikkumaan, antaa myönteistä palautetta, mahdollistaa onnistumisen kokemuksia erilaisille liikkujille sekä ohjaa yksilöitä havaitsemaan liikunnallisia vahvuuksiaan • selvittää työyhteisön liikuntaa edistävät ja liikuntaa rajoittavat tekijät, osallistuu liikuntaa rajoittavien esteiden poistamiseen sekä kehittää työyhteisön liikuntaa edistäviä käytäntöjä.

OPISKELIJA SUUNNITTELEE JA TOTEUTTAA LIIKUNTAA JA LIKKUMISTA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu liikunnan ja liikkumisen suunnitteluun ja valmisteluun työyhteisön periaatteiden mukaisesti • toteuttaa liikuntaa ja liikkumista yhteistyössä työyhteisön kanssa • käyttää keskeisiä liikunnan ja liikkumisen ohjaamiseen soveltuvia ohjausmenetelmiä • käyttää keskeisiä liikuntavälineitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja valmistelee tavoitteellista liikuntaa ja liikkumista työyhteisön periaatteiden mukaisesti • toteuttaa liikuntaa ja liikkumista kohderyhmän tarpeita huomioiden sekä yhteisöllisyyttä edistäen • käyttää monipuolisia ja vaihtelevia liikunnan ja liikkumisen ohjaamiseen soveltuvia ohjausmenetelmiä • käyttää monipuolisesti liikuntavälineitä sekä opastaa liikuntavälineiden käytössä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja valmistelee tavoitteellisia liikunnallisia kokonaisuuksia erilaisille kohderyhmille • toteuttaa liikuntaa ja liikkumista monipuolisesti kohderyhmän tarpeita ja osallisuutta huomioiden sekä yhteisöllisyyttä edistäen • käyttää monipuolisia ja vaihtelevia liikunnan ja liikkumisen ohjaamiseen soveltuvia ohjausmenetelmiä joustavasti tilanteen ja kohderyhmän edellyttämällä tavalla • käyttää monipuolisesti liikuntavälineitä, opastaa kohderyhmää liikuntavälineiden käytössä sekä hyödyntää mediavälineitä ja -sovelluksia liikunnan ja liikkumisen ohjaamisessa.

OPISKELIJA HUOMIOI OHJATTAVIEN KEHITYKSEN, TUEN TARPEEN SEKÄ OSALLISUUDEN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • huomioi toiminnassaan ohjeiden mukaisesti ohjattavien kehityksen ja tuen tarpeita • varmistaa ohjattavien mahdollisuuden osallistua toimintaan tarjoamalla joitakin vaihtoehtoisia toimintamuotoja • kuulee ohjattavien toiveita ja huomioi niitä toiminnassaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa itsenäisesti ohjattavien kehityksen ja tuen tarpeita sekä huomioi niitä toiminnassaan

	<ul style="list-style-type: none"> • varmistaa ohjattavien mahdollisuuden osallistua toimintaan tarjoamalla erilaisia vaihtoehtoisia toimintamuotoja • selvittää aktiivisesti ohjattavien toiveita ja kiinnostuksen kohteita, pyytää palautetta sekä huomioi niitä toiminnassaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa itsenäisesti ohjattavien kehityksen, tuen tarpeita ja liikkumiseen liittyviä rajoitteita sekä huomioi niitä toiminnassaan • varmistaa ohjattavien mahdollisuuden osallistua toimintaan tarjoamalla luovasti ja tilanteen edellyttämällä tavalla vaihtoehtoisia toimintamuotoja • huomioi ohjattavien toiveet ja palautteet toiminnassaan sekä suunnittelee ja toteuttaa toimintaa yhteistyössä ohjattavien kanssa.

OPISKELIJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ TOIMINTAANSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa • tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan • ohjaa liikuntaa hyödyntäen liikunnallisia vahvuuksiaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa ja muuttaa sitä tarvittaessa palautteen pohjalta • tunnistaa monipuolisesti vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan • ohjaa liikuntaa hyödyntäen monipuolisesti liikunnallisia vahvuuksiaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa, hakee aktiivisesti palautetta sekä kehittää toimintaansa palautteen pohjalta • tunnistaa monipuolisesti ja realistisesti vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan sekä pyrkii itsensä kehittämiseen • ohjaa liikuntaa hyödyntäen monipuolisesti liikunnallisia vahvuuksiaan sekä kehittää omaa liikunnallista osaamistaan.

AMMATTIT Aidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kasvatus- ja ohjausalan ympäristössä liikunnan ja liikkumisen edistämisen ja ohjaamisen tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

7 TUKEA TARVITSEVIEN OHJAAMINEN, 20 OSP

Koodi: 106347

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- noudattaa työtään ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita
- ottaa toiminnassaan huomioon erilaiset tuen tarpeet
- suunnitella ja toteuttaa tavoitteellista toimintaa tukea tarvitseville asiakkaille
- käyttää työssään monipuolisia menetelmiä ja välineitä
- käyttää työssään puhetta tukevaa ja korvaavaa kommunikointia
- osallistua monialaiseen yhteistyöhön
- arvioida ja kehittää toimintaansa.

7.1 ERILAISET TUEN TARPEET JA TOIMINTAPERIAATTEET 4 OSP

Opiskelija osaa | Ottaa toiminnassaan huomioon erilaiset tuen tarpeet
Noudattaa työtään ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita

Sisältö | Ajantasainen lainsäädäntö ja ohjaavat asiakirjat
Arvopohja ja toimintaperiaatteet
Alan ammattieettiset ohjeet ja sopimukset
Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden periaate ja moninaisuutta kunnioittava toimintakulttuuria
Asiakkaan kunnioittava ja arvostava kohtaaminen
Asiakkaan vahvuuksien, itsetunnon ja minäkuvan tukeminen
Erilaiset tuen tarpeet
Varhaisen tukemisen ja puheeksi ottamisen käytänteet

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

7.2 MENETELMÄT JA VÄLINEET KOMMUNIKOINNIN JA VUOROVAIKUTUKSEN TUKENA 3 OSP

Opiskelija osaa | Käyttää työssään monipuolisia menetelmiä ja välineitä
Käyttää työssään puhetta tukevaa ja korvaavaa kommunikointia

Sisältö | Asiakkaan kommunikoinnin ja vuorovaikutuksen tukeminen arjen tilanteissa
Puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointimuodot: tukiviittomat, kuvat, kirjoittaminen ja piirtäminen
Erilaiset apuvälineet tukea tarvitsevan asiakkaan tukena
Eri aistikanavien käytön ohjaaminen tukea tarvitsevan asiakkaan kanssa
Yksilöohjaus, pienryhmätoiminta tai ryhmätyöskentelyn menetelmät tukea tarvitsevan asiakkaan kanssa

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

7.3 MONIALAINEN YHTEISTYÖ 2 OSP

Opiskelija osaa | Osallistua monialaiseen yhteistyöhön

Sisältö | Monialaisen työn periaatteet
Eri ammattiryhmien tehtävät ja vastualueet tukea tarvitsevien asiakkaiden ohjauksessa
Erilaiset tukijärjestelmät ja palveluihin ohjaamisen käytänteet

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

7.4 TOIMINNAN OHJAAMINEN TUKEA TARVITSEVILLE ASIAKKAILLE 2 OSP

Opiskelija osaa | Ottaa toiminnassaan huomioon erilaiset tuen tarpeet
Suunnitella ja toteuttaa tavoitteellista toimintaa tukea tarvitseville asiakkaille
Käyttää työssään monipuolisia menetelmiä ja välineitä

Sisältö | Toiminnan suunnittelu, valmistelu ja ohjaaminen ottaen huomioon tukea tarvitsevat asiakkaat ja heidän yksilölliset tarpeensa, vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa
Monipuolisten menetelmien ja välineiden käyttäminen
Yksilöohjauksen, pienryhmätoiminnan tai ryhmätyöskentelyn menetelmien käyttäminen
Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen esteettömyyden sekä saavutettavuuden merkityksen huomioiminen
Yhteisöllisyyden edistäminen
Turvallisuuteen liittyvien seikkojen ennakointi

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen
S / K / Hyl

7.5 AMMATILLINEN KEHITYMINEN 1,5 OSP

Opiskelija osaa | Arvioida ja kehittää omaa toimintaansa

Sisältö | Oman osaamisen ja ammatillisen kasvun arviointi ja kehittäminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen
S/K/Hyl

TYÖPAIKALLA JÄRJESTETTÄVÄ KOULUTUS 7,5 OSP

Työtehtävät | Tuen tarpeen yksilöllinen huomioiminen, havainnointi ja kohtaaminen
Monipuolisiin menetelmiin ja välineisiin perehtyminen
Tavoitteellisen toiminnan suunnittelu ja toteutus tukea tarvitseville lapsille
Monialaiseen yhteistyöhön tutustuminen ja osallistuminen
Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen

ARVIOINTI

OPISKELIJA NOUDATTAAN TYÖTÄÄN OHJAAVIA SÄÄDÖKSIÄ, MÄÄRÄYKSIÄ JA TOIMINTAPERIAATTEITA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">työskentelee ajantasaisen lainsäädännön, ohjaavien asiakirjojen ja arvopohjan mukaantoimii tukea tarvitsevien kanssa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteiden mukaantyöskentelee noudattaen alan ammattieettisiä ohjeita ja sopimuksia

	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa vaitiolovelvollisuutta
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee ajantasaisen lainsäädännön, ohjaavien asiakirjojen ja arvopohjan mukaan sekä osaa perustella niiden pohjalta tekemiään ratkaisuja toimii tukea tarvitsevien kanssa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteiden mukaan edistäen toiminnallaan moninaisuutta kunnioittavaa ilmapiiriä työskentelee noudattaen alan ammattieettisiä ohjeita ja sopimuksia noudattaa vaitiolovelvollisuutta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee ajantasaisen lainsäädännön, ohjaavien asiakirjojen ja arvopohjan mukaan, osaa perustella niiden pohjalta tekemiään ratkaisuja sekä ymmärtää lainsäädännön ja asiakirjojen merkityksen työssään toimii tukea tarvitsevien kanssa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteiden mukaan edistäen moninaisuutta kunnioittavaa toimintakulttuuria työskentelee noudattaen alan ammattieettisiä ohjeita ja sopimuksia noudattaa vaitiolovelvollisuutta.

OPISKELIJA OTTAA TOIMINNASSAAN HUOMIOON ERILAISET TUEN TARPEET.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> kohtaa kunnioittavasti ja arvostavasti tukea tarvitsevan asiakkaan huomioi tukea tarvitsevan asiakkaan vahvuuksia ja tarjoaa onnistumisen kokemuksia havaitsee ryhmässä ilmeneviä tavallisimpia tuen tarpeita ja osaa kertoa havainnoistaan työyhteisössään ottaa toiminnassaan huomioon työryhmän jäsenenä asiakkaan yksilölliset tuen tarpeet ottaa yhdessä sovitulla tavalla toiminnassaan huomioon varhaisen tukemisen ja puheeksi ottamisen merkityksen
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> kohtaa kunnioittavasti ja arvostavasti tukea tarvitsevan asiakkaan luoden myönteistä ja luottamuksellista ilmapiiriä ottaa huomioon tukea tarvitsevan asiakkaan vahvuudet ja tarjoaa hänelle onnistumisen kokemuksia sekä osaa perustella niiden merkityksen itsetunnolle ja minäkuvan vahvistumiselle tunnistaa ryhmässä ilmeneviä tuen tarpeita ja osaa kertoa havainnoistaan työyhteisössään ottaa toiminnassaan huomioon asiakkaan yksilölliset tuen tarpeet ja hyödyntää tietoa erilaisista tuen tarpeista havaitsee varhaisen tukemisen ja puheeksi ottamisen tarpeen ja osaa toimia työyhteisössä sen mukaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> kohtaa kunnioittavasti ja arvostavasti tukea tarvitsevan asiakkaan luoden myönteistä ja luottamuksellista ilmapiiriä sekä moninaisuutta hyväksyvää toimintaympäristöä havaitsee monipuolisesti tukea tarvitsevan asiakkaan vahvuuksia, tarjoaa hänelle onnistumisen kokemuksia ja valitsee aktiivisesti menetelmiä itsetunnon ja vahvuuksien tukemiseksi perustellen tunnistaa ryhmässä ilmeneviä tuen tarpeita ja osaa kertoa havainnoistaan työyhteisössään sekä perustella tiedolla ottaa toiminnassaan huomioon monipuolisesti asiakkaan yksilölliset tuen tarpeet ja hyödyntää sekä perustelee tekemiään ratkaisuja tiedolla erilaisista tuen tarpeista toimii aloitteellisesti työyhteisössä varhaisen tukemisen ja puheeksi ottamisen käytäntöjen edistämiseksi.

OPISKELIJA SUUNNITTELEE JA TOTEUTTAA TAVOITTEELLISTA TOIMINTAA TUKEA TARVITSEVILLE ASIAKKAILLE.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee ja toteuttaa toimintaa työyhteisön jäsenten kanssa ottaen huomioon tukea tarvitsevat asiakkaat ja heidän yksilölliset tarpeensa

	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee työympäristön ohjeiden mukaisesti hyödyntäen yksilöohjausta, pienryhmätoimintaa tai ryhmätyöskentelyä • mahdollistaa kaikkien tasavertaisen osallistumisen toimintaan ja tiedostaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen esteettömyyden sekä saavutettavuuden merkityksen työssään • edistää yhteisöllisyyttä ohjatessaan tukea tarvitsevia asiakkaita ja hyödyntää tietoa yhteisöllisyyden vaikutuksesta tukea tarvitseville • toimii noudattaen työyhteisön struktuuria ymmärtäen sen merkityksen tukea tarvitsevalle • havainnoi turvallisuuteen liittyviä asioita työympäristössään kertoen niistä työyhteisölle
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa tavoitteellista toimintaa ottaen huomioon tukea tarvitsevat asiakkaat ja heidän yksilölliset tarpeensa ja vahvuutensa • käyttää yksilöohjauksen, pienryhmätoiminnan tai ryhmätyöskentelyn menetelmiä huomioiden tukea tarvitsevien asiakkaan tarpeet • mahdollistaa kaikkien tasavertaisen osallistumisen toimintaan ja tiedostaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen esteettömyyden sekä saavutettavuuden merkityksen perustellen toimintaansa • edistää yhteisöllisyyttä ohjatessaan tukea tarvitsevia asiakkaita ja hyödyntää monipuolisesti tietoa yhteisöllisyyden vaikutuksesta tukea tarvitseville • toimii noudattaen työyhteisön struktuuria ja ymmärtää sen merkityksen tukea tarvitsevalle • ennakoii turvallisuuteen liittyviä seikkoja toiminnassaan tiedostaen oman toimivaltansa ja vastuunsa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa monipuolista tavoitteellista toimintaa ottaen huomioon tukea tarvitsevat asiakkaat ja heidän yksilölliset tarpeensa, vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa • käyttää asiakkaan tarpeet huomioiden ja perustellusti yksilöohjauksen, pienryhmätoiminnan tai ryhmätyöskentelyn menetelmiä ja ymmärtää ryhmien joustavan muuntelun merkityksen tukea tarvitseville asiakkaille • mahdollistaa kaikkien tasavertaisen osallistumisen toimintaan ja tiedostaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen esteettömyyden sekä saavutettavuuden merkityksen perustellen ja kehittäen toimintaansa • edistää yhteisöllisyyttä ohjatessaan tukea tarvitsevia asiakkaita, hyödyntää monipuolisesti tietoa yhteisöllisyyden edistämisestä sekä kehittää toimintaansa • toimii noudattaen työyhteisön struktuuria ymmärtäen sen merkityksen tukea tarvitsevalle ja soveltaa tietoa struktuurin merkityksestä • ennakoii turvallisuutta uhkaavia tilanteita ja toimii sovitulla tavalla tiedostaen toimivaltansa ja vastuunsa.

OPISKELIJA KÄYTTÄÄ TYÖSSÄÄN MONIPUOLISIA MENETELMIÄ JA VÄLINEITÄ.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää työyhteisön käytäntöjen tai yksilöllisesti asiantuntijoiden kanssa sovittuja tavallisimpia välineitä ja menetelmiä toimiessaan tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa • ohjaa tukea tarvitsevaa käyttämään eri aisteja • tuntee tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa käytettäviä tavallisimpia apuvälineitä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää työyhteisön käytäntöjen tai yksilöllisesti asiantuntijoiden kanssa sovittuja tilanteeseen sopivia monipuolisia menetelmiä ja välineitä toimiessaan tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa • tarjoaa tukea tarvitsevalle monipuolisia mahdollisuuksia käyttäen eri aisteja • käyttää työssään tarkoituksenmukaisia tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa käytettäviä apuvälineitä
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää työyhteisön käytäntöjen tai yksilöllisesti asiantuntijoiden kanssa sovittuja tilanteeseen sopivia monipuolisia menetelmiä ja välineitä työskennellessään tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa ja perustelee niiden valintaa • vahvistaa tukea tarvitsevien asiakkaiden eri aistikanavien käyttöä

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää työssään tarkoituksenmukaisia tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa käytettäviä apuvälineitä vaihtelevissa tilanteissa ja ympäristöissä.
--	--

OPISKELIJA KÄYTTÄÄ TYÖSSÄÄN PUHETTA TUKEVAA JA KORVAAVAA KOMMUNIKOINTIA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • tukee asiakkaan kommunikointia ja vuorovaikutusta arjen tilanteissa • käyttää työyhteisön käytänteiden mukaisesti kuvia, piirtämistä, kirjoitusta tai tukiviittomia kommunikoinnin ja vuorovaikutuksen tukemisessa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • tukee asiakkaiden kommunikointia ja vuorovaikutusta monipuolisesti arjen tilanteissa huomioiden yksilölliset tarpeet • käyttää työyhteisön käytänteiden mukaisesti kuvia, piirtämistä, kirjoitusta tai tukiviittomia kommunikoinnin ja vuorovaikutuksen tukemisessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • tukee asiakkaiden kommunikointia ja vuorovaikutusta monipuolisesti arjen tilanteissa huomioiden yksilölliset tarpeet sekä ohjaa asiakkaita keskinäiseen vuorovaikutukseen • käyttää monipuolisesti työyhteisön käytänteiden mukaisesti kuvia, piirtämistä, kirjoitusta tai tukiviittomia kommunikoinnin ja vuorovaikutuksen tukemisessa ja ymmärtää niiden merkityksen asiakkaalle.

OPISKELIJA OSALLISTUU MONIALAISEEN YHTEISTYÖHÖN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee yhteistyössä työyhteisön kanssa tuntien eri ammattiryhmien tehtäviä ja vastuualueita • toimii monialaisen työryhmän tai verkoston jäsenenä sekä noudattaa työyhteisön tapoja ja käytänteitä • tuntee tavallisimpia tukipalveluita ja osaa ohjata asiakasta palveluiden käytössä työyhteisön käytänteiden mukaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee yhteistyössä työryhmän kanssa tuntien eri ammattiryhmien tehtäviä ja vastuualueita sekä monialaisen työn periaatteita ohjatessaan tukea tarvitsevia • toimii aktiivisesti monialaisen työryhmän tai verkoston jäsenenä työpaikan käytänteiden mukaan • osaa kertoa tilanteeseen sopivista tukijärjestelmistä sekä ohjata asiakasta palvelujen käytössä työyhteisön käytänteiden mukaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee yhteistyössä työryhmän kanssa tuntien eri ammattiryhmien tehtäviä ja vastuualueita sekä monialaisen yhteistyön periaatteita ohjatessaan tukea tarvitsevia ja heidän lähiverkostoaan • toimii aktiivisesti monialaisen työryhmän tai verkoston jäsenenä työpaikan käytänteiden mukaan, hyödyntää työryhmän osaamista sekä tuo rakentavasti omia näkemyksiään esille • osaa kertoa tilanteeseen sopivista tukijärjestelmistä sekä ohjata asiakasta palvelujen käytössä työyhteisön käytänteiden mukaan ja ylläpitää ajankohtaista tietoa tukijärjestelmistä.

OPISKELIJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ TOIMINTAANSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • ylläpitää osaamistaan tukea tarvitsevien ohjauksessa • ottaa vastaan palautetta ja arvioi toimintaansa • tunnistaa omia vahvuuksiaan • arvioi omaa osaamistaan ja ammatillista kasvuaan tukea tarvitsevien ohjaamisessa
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • ylläpitää ja kehittää osaamistaan tukea tarvitsevien ohjauksessa • ottaa vastaan palautetta sekä arvioi ja kehittää toimintaansa • tunnistaa realistisesti omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan

	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti omaa osaamistaan ja ammatillista kasvuaan tukea tarvitsevien ohjauksessa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • ylläpitää ja kehittää aktiivisesti osaamistaan tukea tarvitsevien ohjauksessa • ottaa vastaan palautetta sekä arvioi ja kehittää aktiivisesti toimintaansa palautteen pohjalta • tunnistaa realistisesti ja monipuolisesti omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan • arvioi realistisesti ja monipuolisesti omaa osaamistaan ja ammatillista kasvuaan tukea tarvitsevien ohjauksessa.

AMMATTITAIIDON OSOITTAMISTAVAT

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kasvatus- ja ohjausalan ympäristössä tukea tarvitsevien ohjaamisen tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

8 LUONTO- JA ELÄMYSTOIMINNAN OHJAAMINEN, 20 OSP

Koodi: 106341

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa luonto- ja elämystoimintaa
- järjestää luonto- ja elämystoimintaa huomioiden turvallisuusasiat
- ottaa huomioon luonto- ja elämystoiminnan merkityksen ja mahdollisuudet yksilön kasvun ja yhteisöllisyyden tukemisessa ja hyvinvoinnin edistämisessä
- suunnitella ja järjestää retken tai leirin sekä ohjata luonnossa liikkumista
- suunnitella ja toteuttaa seikkailukasvatusta osana luonto- ja elämystoimintaa
- ohjata luonto- ja elämystoimintaa eettisesti ja kestävän kehityksen mukaisesti
- arvioida ja kehittää luonto- ja elämystoiminnan taitojaan.

8.1 LUONTO- JA ELÄMYSTOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT 3 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Suunnitella ja toteuttaa luonto- ja elämystoimintaa Ottaa huomioon luonto- ja elämystoiminnan merkityksen ja mahdollisuudet yksilön kasvun ja yhteisöllisyyden tukemisessa ja hyvinvoinnin edistämisessä
<i>Sisältö</i>	Luonto- ja elämystoiminnan periaatteet Luonto- ja elämystoiminnan menetelmät, välineet, tarvikkeet ja varusteet Ympäristön eri elementit ja vuodenajan erityispiirteet sekä sääolosuhteet luonto- ja elämystoiminnassa Luonto- ja elämystoiminnan toimijat Luonnon merkitys hyvinvoinnin ja voimavarojen edistäjänä
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät S / K / Hyl

8.2 TURVALLISUUS LUONTO- JA ELÄMYSTOIMINNASSA 3 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Järjestää luonto- ja elämystoimintaa huomioiden turvallisuusasiat
<i>Sisältö</i>	Luonto- ja elämystoiminnan turvallisuusohjeet ja turvallisuussuunnitelma: ongelmatilanteet, riskit sekä mahdolliset onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteet Suunnistus- ja paikannusvälineet Luonto- ja elämystoiminnassa tarvittavat ensiaputaidot
<i>Suoritus ja arviointi</i>	aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät S / K / Hyl

8.3 EETTISYYS JA KESTÄVÄ KEHITYS 2 OSP

<i>Opiskelija osaa</i>	Ohjata luonto- ja elämystoimintaa eettisesti ja kestävän kehityksen mukaisesti Suunnitella ja järjestää retken tai leirin sekä ohjata luonnossa liikkumista
<i>Sisältö</i>	Luonnonsuojelusäädökset Luonto- ja elämystoiminnan ympäristövaikutukset Luonnon arvojen kunnioitus ja kestävän kehityksen periaatteet

Jokamiehenoikeudet
Kasvi- ja eläinlajien tunnistaminen
Välineiden ja varusteiden valinta ja huolto

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

8.4 RETKIRUOKA 2 OSP

Opiskelija osaa | Suunnitella ja järjestää retken tai leirin sekä ohjata luonnossa liikkumista

Sisältö | Retkiruuan valmistus

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

8.5 LUONTO- JA ELÄMYSTOIMINNAN OHJAAMINEN LAPSIRYHMÄLLE 3 OSP

Opiskelija osaa | Suunnitella ja toteuttaa luonto- ja elämystoimintaa
Suunnitella ja järjestää retken tai leirin sekä ohjata luonnossa liikkumista
Suunnitella ja toteuttaa seikkailukasvatusta osana luonto- ja elämystoimintaa

Sisältö | Luonto- ja elämystoiminnan suunnittelu, valmistelu ja toteutus osallistujat ja kohderyhmän kehitystaso huomioiden
Turvallisuussuunnitelman tekeminen
Soveltuvien välineiden, tarvikkeiden, varusteiden ja menetelmien hyödyntäminen
Retki- ja luonnossa liikkumisen taitojen käyttäminen ja retkiruuan valmistaminen ohjattavien kanssa
Suunnistus- ja paikantamisvälineiden käyttö yhdessä ohjattavien kanssa
Seikkailukasvatus osana luonto- ja elämystoimintaa
Osallistujien toimintakyvyn seuraaminen ja toimintaympäristön erityisvaatimusten huomioiminen
Kasvi- ja eläinlajien tunnistaminen yhdessä osallistujien kanssa
Jokamiehenoikeuksien kunnioittaminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen suunnitteluun ja toteutukseen
S / K / Hyl

8.6 AMMATILLINEN KEHITTYMINEN 1 OSP

Opiskelija osaa | Arvioida ja kehittää luonto- ja elämystoiminnan taitojaan

Sisältö | Oman osaamisen ja ammatillisen kasvun arviointi ja kehittäminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen
S/K/Hyl

TYÖPAIKALLA JÄRJESTETTÄVÄ KOULUTUS 6 OSP

Työtehtävät	<p>Luonto- ja elämystoiminnan suunnittelu ja toteuttaminen turvallisuusasiat ja kestävä kehitys huomioiden</p> <p>Retken tai leirin järjestäminen sekä luonnossa liikkumista ohjaaminen</p> <p>Seikkailukasvatuksen suunnittelu ja toteutus osana luonto- ja elämystoimintaa</p>
--------------------	--

ARVIOINTI

OPISKELIJA SUUNNITTELEE JA TOTEUTTAA LUONTO- JA ELÄMYSTOIMINTAA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee ja ohjaa luonto- ja elämystoimintaa työryhmän jäsenenä kohderyhmän tarpeet ja kiinnostuksen kohteet huomioon ottaen ottaa huomioon luonto- ja elämystoiminnan periaatteita sovittaa ohjauksen menetelmät, välineet ja tehtävät kohderyhmän ikään ja toimintaympäristöön sopiviksi ohjeiden mukaan hyödyntää ympäristön eri elementtejä ja vuodenajan erityispiirteitä sekä ottaa huomioon sääolosuhteet tuntee luonto- ja elämystoiminnan toimijoita
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee ja ohjaa luonto- ja elämystoimintaa kohderyhmän tarpeet ja kiinnostuksen kohteet huomioon ottaen ottaa huomioon luonto- ja elämystoiminnan periaatteet sovittaa erilaisia ohjauksen menetelmiä, välineitä ja tehtäviä kohderyhmän toimintaympäristöön ja ikään sopiviksi ja ottaa huomioon ryhmän osallistujien psyykkiset ja fyysiset valmiudet sekä sosiaaliset tarpeet hyödyntää ympäristön eri elementtejä ja vuodenajan erityispiirteitä sekä ottaa huomioon sääolosuhteet tuntee luonto- ja elämystoiminnan toimijat
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee ja ohjaa luonto- ja elämystoimintaa luovasti ja monipuolisesti kohderyhmän tarpeet ja kiinnostuksen kohteet huomioon ottaen huomioi toiminnassaan luonto- ja elämystoiminnan periaatteet valitsee monipuolisia luonto- ja elämystoiminnan menetelmiä ja välineitä, mukauttaa ohjauksen toimintaympäristöön ja ottaa huomioon monipuolisesti ryhmän osallistujien psyykkiset ja fyysiset valmiudet sekä sosiaaliset tarpeet hyödyntää monipuolisesti ympäristön eri elementtejä ja vuodenajan erityispiirteitä ja ottaa huomioon sääolosuhteet sekä edistää ohjattavien omaehtoista luonto- ja elämystoimintaa ympäristökasvatuksen periaatteet huomioiden tuntee luonto- ja elämystoiminnan toimijat ja osaa ohjata tarvittaessa niiden toiminnan pariin.

OPISKELIJA JÄRJESTÄÄ LUONTO- JA ELÄMYSTOIMINTAA HUOMIOIDEN TURVALLISUUSASIAT.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa toiminnassaan alan turvallisuusohjeita ohjeiden mukaan laatii turvallisuussuunnitelman ja noudattaa sitä ohjeiden mukaan kartoittaa työn suunnittelussa toiminnan ongelmatilanteita, riskejä ja mahdollisia onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteita sekä noudattaa annettuja ohjeita eikä aiheuta toiminnallaan kohderyhmälle vaaraa ohjeiden mukaan omaa luonto- ja elämystoiminnassa tarvittavat ensiaputaidot.
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa toiminnassaan alan turvallisuusohjeita laatii turvallisuussuunnitelman ja toimii sen mukaisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • kartoittaa, huomioi ja ennaltaehkäisee työn suunnittelussa ja toiminnassa ongelmatilanteita, riskejä ja mahdollisia onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteita ja ilmoittaa niistä tarvittaessa työyhteisölle • omaa luonto- ja elämystoiminnassa tarvittavat ensiaputaidot
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa toiminnassaan alan turvallisuusohjeita ja kehittää niitä tarvittaessa • laatii turvallisuussuunnitelman ja toimii sen mukaisesti • kartoittaa, huomioi ja ennaltaehkäisee työn suunnittelussa ja toiminnassa ongelmatilanteita, riskejä ja mahdollisia onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteita ja ilmoittaa niistä työyhteisölle sekä kehittää työyhteisön kanssa turvallisempaa luonto- ja elämystoimintaa • omaa luonto- ja elämystoiminnassa tarvittavat ensiaputaidot.

OPISKELIJA OTTAA HUOMIOON LUONTO- JA ELÄMYSOIMINNAN MERKITYKSEN JA MAHDOLLISUUDET YKSILÖN KASVUN JA YHTEISÖLLISYDEN TUKEMISESSA JA HYVINVOINNIN EDISTÄMISESSÄ.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa luonto- ja elämystoimintaa, jossa kohtaaminen ja vuorovaikutus mahdollistuvat • huomioi luonnon merkityksen hyvinvoinnin ja voimavarojen edistäjänä • kannustaa kohderyhmää toimimaan vapaa-aikana luonto- ja elämystoiminnassa työryhmän jäsenenä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa tavoitteellista ja yhteisöllistä luonto- ja elämystoimintaa • huomioi luonnon merkityksen hyvinvoinnin ja voimavarojen edistäjänä ja hyödyntää sitä toiminnassaan välittämällä myönteisiä luonto- ja elämystoiminnan kokemuksia ohjattaville • kannustaa ja ohjaa kohderyhmää toimimaan vapaa-aikana luonto- ja elämystoiminnassa
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa tavoitteellista, virikkeellistä ja yhteisöllistä luonto- ja elämystoimintaa, jossa yksilön kasvu ja osallisuus mahdollistuvat • huomioi luonnon merkityksen voimavarojen antajana ja hyödyntää sitä monipuolisesti toiminnassaan • kannustaa ja ohjaa kohderyhmää toimimaan monipuolisesti vapaa-aikana luonto- ja elämystoiminnassa hyvinvoinnin edistämiseksi.

OPISKELIJA SUUNNITTELEE JA JÄRJESTÄÄ RETKEN TAI LEIRIN SEKÄ OHJAA LUONNOSSA LIIKKUMISTA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuu retken tai leirin ja luonnossa liikkumisen suunnitteluun ja järjestämiseen annettujen ohjeiden mukaan työyhteisön tai työryhmän jäsenenä • valitsee tavallisimpia välineitä, tarvikkeita ja varusteita ja opastaa kohderyhmää niiden käytössä ohjeiden mukaan • käyttää tavallisimpia retki- ja luonnossa liikkumisen taitoja ja osallistuu retkiruoan valmistukseen • osaa käyttää suunnistus- tai paikantamisvälinettä • seuraa asiakkaiden toimintakykyä ja tuo esille tekemiään havaintoja • ottaa huomioon toimintaympäristön erityisvaatimuksia • tunnistaa ympäristönsä tavallisimpia kasvi- ja eläinlajeja • toimii jokamiehenoikeuksia kunnioittaen ja ohjaa kohderyhmää toimimaan niiden mukaan työryhmän jäsenenä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee, valmistelee ja toteuttaa retken tai leirin ja luonnossa liikkumisen työryhmän jäsenenä • valitsee ja käyttää tavallisimpia toimintaan soveltuvia välineitä, tarvikkeita ja varusteita ja opastaa kohderyhmää niiden käytössä • käyttää monipuolisesti retki- ja luonnossa liikkumisen taitoja ja valmistaa retkiruokia • osaa käyttää suunnistus- ja paikantamisvälineitä

	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa asiakkaiden toimintakykyä ja ennakoi tilanteita yhteistyössä työryhmän kanssa • ohjaa kohderyhmää tavallisimpien kasvi- ja eläinlajien tunnistamisessa • toimii jokamiehenoikeuksia kunnioittaen ja ohjaa kohderyhmää toimimaan niiden mukaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee, valmistee ja toteuttaa tavoitteellisesti ja vastuullisesti retken tai leirin sekä vaeluksen työyhteisön tai työryhmän jäsenenä ottaen huomioon toimintaympäristön ja kohderyhmän • valitsee ja käyttää monipuolisesti erilaisia tarkoituksenmukaisia välineitä, tarvikkeita ja varusteita ja opastaa kohderyhmää niiden valinnassa ja käytössä muuttuvissa olosuhteissa • käyttää monipuolisesti retki- ja luonnossa liikkumisen taitoja ja valmistaa retkiruokia ohjattavien kanssa • käyttää erilaisia suunnistus- ja paikantamisvälineitä ja opastaa ohjattavia niiden käytössä • seuraa asiakkaiden toimintakykyä, ennakoi tilanteita ja toimii joustavasti tilanteen edellyttämällä tavalla • ohjaa kohderyhmää kasvi- ja eläinlajien tunnistamisessa • toimii jokamiehenoikeuksia kunnioittaen ja ohjaa kohderyhmää toimimaan niiden mukaan ja osaa perustella toimintaansa.

OPISKELIJA SUUNNITTELEE JA TOTEUTTAA SEIKKAILUKASVATUSTA OSANA LUONTO- JA ELÄMYSOIMINTAA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja ohjaa seikkailukasvatusta ohjeiden mukaan työryhmän jäsenenä osana luonto- ja elämysoimintaa • käyttää tavallisimpia toimintaan tarkoitettuja ja soveltuvia välineitä ja menetelmiä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja ohjaa seikkailukasvatusta työryhmän jäsenenä osana luonto- ja elämysoimintaa • valitsee seikkailukasvatukseen tarkoitettuja ja soveltuvia välineitä sekä menetelmiä ja osaa ohjata niiden käytössä sekä tuntee toimintaan ja välineisiin liittyvät turvallisuusriskit
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja ohjaa osallistujan tai ryhmän kehitystasolle soveltuvaa seikkailukasvatusta työryhmän jäsenenä osana luonto- ja elämysoimintaa • valitsee seikkailukasvatukseen tarkoitettuja ja soveltuvia välineitä ja menetelmiä, ottaa huomioon olosuhteet välineitä ja menetelmiä valitessaan, osaa ohjata niiden käytössä ja tuntee toimintaan ja välineisiin liittyvät turvallisuuskriteerit.

OPISKELIJA OHJAA LUONTO- JA ELÄMYSOIMINTAA EETTISESTI JA KESTÄVÄN KEHITYKSEN MUKAISESTI.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • ei vahingoita toiminnallaan luontoa • toimii luonnonsuojelusäädösten mukaisesti • huomioi luonto- ja elämysoiminnan ympäristövaikutuksia • suhtautuu myönteisesti kestäväen kehityksen periaatteiden mukaiseen toimintaan ja tunnistaa kestäväen kehityksen periaatteita luonto- ja elämysoiminnan toimintaympäristössä • ottaa huomioon välineiden ja varusteiden valinnassa niiden kestävyttä, kierrätettävyyttä ja ympäristöystävällisyyttä työryhmän jäsenenä
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • ei vahingoita toiminnallaan luontoa ja toimii luontoarvoja kunnioittaen • toimii luonnonsuojelusäädösten mukaisesti ja ohjaa kohderyhmää noudattamaan niitä työryhmän jäsenenä • huomioi luonto- ja elämysoiminnan ympäristövaikutukset • ottaa luonto- ja elämysoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioon kestäväen kehityksen periaatteet • ottaa huomioon välineiden ja varusteiden valinnassa niiden kestävyttä, kierrätettävyyttä ja ympäristöystävällisyyttä
Hyvä H4	

Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii luontoarvoja kunnioittaen ja noudattaa kestävän kehityksen periaatteita erilaisissa luonto- ja elämystoiminnan toimintaympäristöissä • toimii luonnonsuojelusäädösten mukaisesti ja ohjaa kohderyhmää noudattamaan niitä • huomioi luonto- ja elämystoiminnan ympäristövaikutukset ja edistää luonnonsuojelua • ottaa luonto- ja elämystoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioon kestävän kehityksen periaatteet sekä arvioi ja kehittää toimintaansa kestävän kehityksen periaatteiden mukaan • ottaa huomioon välineiden ja varusteiden valinnassa niiden kestävyden, kierrätettävyyden ja ympäristöystävällisyyden ja huoltaa välineitä ja varusteita tarpeen mukaan.
---------------	--

OPISKELIJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ LUONTO- JA ELÄMYSTOIMINNAN TAITOJAAN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa • tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan • ohjaa luonto- ja elämystoimintaa hyödyntäen omia vahvuuksiaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa ja muuttaa sitä palautteen pohjalta • tunnistaa monipuolisesti omia vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan • ohjaa luonto- ja elämystoimintaa hyödyntäen monipuolisesti omia vahvuuksiaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi omaa toimintaansa, hakee aktiivisesti palautetta sekä kehittää toimintaansa palautteen pohjalta • tunnistaa monipuolisesti ja realistisesti omia vahvuuksiaan ja kehittämishaasteitaan sekä pyrkii toimintansa kehittämiseen • ohjaa luonto- ja elämystoimintaa hyödyntäen monipuolisesti ja luovasti omia vahvuuksiaan sekä kehittää omaa osaamistaan.

AMMATTIT Aidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla kasvatus- ja ohjausalan ympäristössä, jossa on mahdollisuus toimia luonto- ja elämystoiminnan tehtävissä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

9 VAPAAEHTOIS- JA JÄRJESTÖTOIMINNAN OHJAAMINEN, 15 OSP

Koodi: 106348

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- noudattaa työtään ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita
- työskennellä tuntien järjestötoiminnan organisaatorakenteen ja toimintatavat
- suunnitella ja toteuttaa toimintaa järjestötoiminnan arvojen, päämäärien ja toimintaperiaatteiden mukaan
- innostaa ja motivoida osallistumaan toimintaan
- ohjata ja opastaa vapaaehtoistoimijoita sekä organisoida vapaaehtoistoimintaa
- ohjata kansalaisyhteiskuntatoimintaa
- työskennellä tuntien erilaisia yhteistyömahdollisuuksia ja verkostoja
- arvioida ja kehittää toimintaansa.

9.1 VAPAAEHTOIS- JA JÄRJESTÖTOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT 3 OSP

Opiskelija osaa | Noudattaa työtään ohjaavia säädöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita
Ohjata kansalaisyhteiskuntatoimintaa
Työskennellä tuntien erilaisia yhteistyömahdollisuuksia ja verkostoja

Sisältö | Ajantasainen lainsäädäntö
Työsopimuslainsäädännön ja vapaaehtoisuuteen perustuvan työn tekemisen ero
Kansalaisen perusoikeudet
Järjestöjen merkitys demokraattisina toimijoina ja kansalaisyhteiskunnan rooli suomalaisessa yhteiskunnassa
Aktiivisen kansalaistoiminnan muodot ja rakenteet Suomessa
Yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorien toimijat ja heidän tehtävänsä
Kolmannen sektorin mahdollisuudet nopeaan toimintaan
Järjestötoiminnan merkitys yhteiskunnassa

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

9.2 ORGANISAATORAKENNE JA TOIMINTATAVAT 3 OSP

Opiskelija osaa | Työskennellä tuntien järjestötoiminnan organisaatorakenteen ja toimintatavat

Sisältö | Järjestöjen säännöt ja suunnitelmat sekä arvot ja toimintaperiaatteet
Kolmannen sektorin toimijoiden organisaatorakenne, toimintaperiaatteet, strategia ja säännöt
Toimintasuunnitelma ja talousarvioehdotus ja toimintakertomus
Kokouskäytänteet: esityslista ja pöytäkirja

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
S / K / Hyl

9.3 VAPAAEHTOISTOIMINTA JA -TOIMIJAT 2 OSP

Opiskelija osaa | Innostaa ja motivoida osallistumaan toimintaan
Ohjata ja opastaa vapaaehtoistoimijoita sekä organisoida vapaaehtoistoimintaa

Sisältö | Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuudet ja haasteet
 Vapaaehtoistyön organisoiminen
 Uusien jäsenten hankkiminen, rekrytointi, innostaminen ja sitouttaminen
 Toiminnan markkinointi

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen ja oppimistehtävät
 S / K / Hyl

9.4 AMMATILLINEN KEHITYMINEN 1 OSP

Opiskelija osaa | Arvioida ja kehittää toimintaansa

Sisältö | Oman toiminnan ja osaamisen arviointi ja kehittäminen

Suoritus ja arviointi | aktiivinen osallistuminen
 S / K / Hyl

TYÖPAIKALLA JÄRJESTETTÄVÄ KOULUTUS 6 OSP

Työtehtävät | Työtään ohjaavien säädösten, määräyksien ja toimintaperiaatteiden noudattaminen
 Järjestötoiminnan organisaatorakenteen ja toimintatapojen tunteminen
 Toiminnan suunnittelu ja toteutus järjestötoiminnan arvojen, päämäärien ja toimintaperiaatteiden mukaan
 Toimintaan innostaminen ja motivointi
 Vapaaehtoistojen ohjaaminen ja opastaminen sekä vapaaehtoistoimintaa organisointi
 Yhteistyömahdollisuuksien ja verkostojen hyödyntäminen
 Oman toiminnan arviointi ja kehittäminen

ARVIOINTI

OPISKELIJA NOUDATTAU TYÖTÄÄN OHJAAVIA SÄÄDÖKSIÄ, MÄÄRÄYKSIÄ JA TOIMINTAPERIAATTEITA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa ajantasaista työtään ohjaavaa lainsäädäntöä tunnistaa työsopimuslainsäädäntöön ja vapaaehtoisuuteen perustuvan työn tekemisen eron työskentelee ohjatusti kansalaisten perusoikeuksien, järjestön sääntöjen ja suunnitelmien mukaisesti noudattaa työympäristön arvoja ja toimintaperiaatteita
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa ajantasaista työtään ohjaavaa lainsäädäntöä tunnistaa työsopimuslainsäädäntöön ja vapaaehtoisuuteen perustuvan työn tekemisen eron työskentelee kansalaisten perusoikeuksien, järjestön sääntöjen ja suunnitelmien mukaisesti noudattaa työympäristön arvoja ja toimintaperiaatteita
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa ajantasaista työtään ohjaavaa lainsäädäntöä kuten yhdistyslakia ja ymmärtää sen merkityksen ja roolin jäsendemokratian vahvistajana tunnistaa työsopimuslainsäädäntöön ja vapaaehtoisuuteen perustuvan työn tekemisen eron työskentelee kansalaisten perusoikeuksien, järjestön sääntöjen ja suunnitelmien mukaisesti ohjaten säädösasioissa sekä opastaen tarvittaessa järjestössä toimivia noudattaa työympäristön arvoja ja toimintaperiaatteita.

OPISKELIJA TYÖSKENTELEE TUNTIEN JÄRJESTÖTOIMINNAN ORGANISAATORAKENTEEN JA TOIMINTATAVAT.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> osaa kertoa kolmannen sektorin organisaatorakenteesta ja toimintaperiaatteista osaa kertoa järjestön strategiasta, säännöistä ja toiminnan perusteista
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee ymmärtäen kolmannen sektorin toimijoiden organisaatorakenteen, toimintaperiaatteet ja erityislaatuisuuden suunnitellessaan ja toteuttaessaan toimintaa osaa hyödyntää järjestön strategiaa, sääntöjä, toimintasuunnitelmaa, talousarvioehdotusta ja toimintakertomusta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee ymmärtäen kolmannen sektorin toimijoiden organisaatorakenteen, toimintaperiaatteet ja erityislaatuisuuden suunnitellessaan ja toteuttaessaan monipuolista toimintaa osaa hyödyntää järjestön strategiaa ja soveltaa tietoa toimintasuunnitelman, talousarvioehdotuksen ja toimintakertomuksen laatimisesta sekä säännöistä.

OPISKELIJA SUUNNITTELEE JA TOTEUTTAA TOIMINTAA JÄRJESTÖTOIMINNAN ARVOJEN, PÄÄMÄÄRIEN JA TOIMINTAPERIAATTEIDEN MUKAAN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee tiedostaen ammatillisen ja vapaaehtoistyön erot työskentelee tuntien toimintaympäristön arvoja, päämääriä ja toimintatapoja suunnittelee toiminnalle oman aikataulunsa suhteessa järjestön toimintaan hallitsee työprosessin eri vaiheet työryhmän jäsenenä ja ohjaa toimintaa tavoitteellisesti tiedostaa talouden merkityksen toiminnalle sekä tuntee järjestötoiminnan yleisimpiä tuki- ja avustusmuotoja osaa tehdä tilastot toiminnan jälkeen ymmärtäen sen ja raportoinnin merkityksen
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee ymmärtäen ammatillisen ja vapaaehtoistyön erot, haasteet ja mahdollisuudet ottaa toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioon toimintaympäristön arvot, päämäärät ja toimintatavat tuntien työympäristön erityispiirteitä aikatauluttaa toimintaa olemassa olevien yhteisten tavoitteiden pohjalta hallitsee työprosessin eri vaiheet ja ohjaa toimintaa tavoitteellisesti osaa kertoa järjestötyön talousrakenteesta sekä järjestötoiminnan yleisimmistä tuki- ja avustusmuodoista sekä rahoitusmahdollisuuksista kirjoittaa raportin ja tekee tilastot toiminnan jälkeen ymmärtäen niiden merkityksen
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee ymmärtäen ammatillisen ja vapaaehtoistyön erot, haasteet ja mahdollisuudet sekä osaa perustella ammatillisen ja vapaaehtoistyön tärkeyttä ottaa toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioon toimintaympäristön arvot, päämäärät ja toimintatavat ottaa huomioon aikatauluihin liittyvät riskit ja pystyy mukautumaan muutoksiin hallitsee työprosessin eri vaiheet, ohjaa ja kehittää toimintaa tavoitteellisesti osaa kertoa olemassa olevista rahoituslähteistä sekä järjestötoiminnan yleisimmistä tuki- ja avustusmuodoista kirjoittaa raportin ja tekee tilastot perustellen toimintaansa tiedolla raportoinnin ja tilastoinnin merkityksestä työlle.

OPISKELIJA INNOSTAA JA MOTIVOI OSALLISTUMAAN TOIMINTAAN.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> kertoo toiminnasta ymmärtäen uusien jäsenten hankkimisen, rekrytoinnin ja innostamisen merkityksen työssään osallistuu toiminnan markkinoimiseen ymmärtäen sen merkityksen työssään innostaa uusia ja toiminnassa jo olevia henkilöitä osallistumaan toimintaan

Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • kertoo toiminnasta ja rekrytoi henkilöitä osallistumaan toimintaan • markkinoi toimintaa ymmärtäen sen merkityksen työssään sekä hyödyntäen erilaisia markkinoinnin menetelmiä • innostaa ja motivoi uusia ja toiminnassa jo mukana olevia henkilöitä osallistumaan toimintaan ja osaa perustella toiminnan merkitystä ihmisen hyvinvoinnille
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • kertoo innostavasti toiminnasta sekä motivoi ja rekrytoi henkilöitä osallistumaan toimintaan ja osaa perustella toiminnan tärkeyttä • markkinoi toimintaa monipuolisesti hyödyntäen tietoa markkinoinnista ja pysymällä ajan tasalla ajankohtaisista markkinoinnin menetelmistä ja keinoista • innostaa ja motivoi uusia ja toiminnassa olevia henkilöitä osallistumaan toimintaan sekä osaa perustella osallistumisen merkitystä ihmisen hyvinvoinnille ja yhteiskunnalle.

OPISKELIJA OHJAA JA OPASTAA VAPAAEHTOISTOIMIJOITA SEKÄ ORGANISOI VAPAAEHTOISTOIMINTAA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa toiminnassaan huomioon vapaaehtoistoiminnan periaatteita ja merkityksen • tukee vapaaehtoistyöntekijöitä työssään • tiedostaa vapaaehtoisten hyvinvoinnista huolehtimisen merkityksen • tekee yhteistyötä ja ohjaa vapaaehtoistoimijoita
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee hyödyntäen vapaaehtoistyön mahdollisuuksia sekä ymmärtää vapaaehtoistoiminnan periaatteet ja merkityksen • motivoi, tukee ja innostaa vapaaehtoistyöntekijöitä • työskentelee tiedostaen vapaaehtoisten hyvinvoinnista huolehtimisen merkityksen • tekee monipuolista yhteistyötä ohjaten ja opastaen vapaaehtoistoimijoita
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee hyödyntäen ja perustellen vapaaehtoistyön mahdollisuuksia työssään ja ymmärtäen vapaaehtoistoiminnan periaatteet ja merkityksen • motivoi, tukee ja innostaa vapaaehtoistyöntekijöitä saaden heitä sitoutumaan toimintaan • työskentelee tiedostaen vapaaehtoisten kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtimisen merkityksen • tekee monipuolista yhteistyötä ohjaten, opastaen vapaaehtoistoimijoita ja organisoii vapaaehtoistyötä perustellen toimintaansa.

OPISKELIJA OHJAA KANSALAISSYHTEISKUNTATOIMINTAA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää järjestöjen merkityksen demokraattisina toimijoina ja kansalaisyhteiskunnan roolin suomalaisessa yhteiskunnassa • hahmottaa ohjattuna aktiivisen kansalaistoiminnan muotoja Suomessa • ottaa ohjattuna kolmannen sektorin asiakkaita mukaan aktiiviseen kansalaistoimintaan kuten erilaisiin osallistaviin tapahtumiin ja toimintoihin
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> • tiedostaa työssään järjestöjen merkityksen demokraattisina toimijoina ja kansalaisyhteiskunnan roolin suomalaisessa yhteiskunnassa • tunnistaa aktiivisen kansalaistoiminnan muotoja ja rakenteita Suomessa • ottaa itsenäisesti kolmannen sektorin asiakkaita ja muita alueen toimijoita mukaan aktiiviseen kansalaistoimintaan luomalla puitteet toteuttaa kansalaislähtöistä toimintaa kuten tapahtumia
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> • osaa hyödyntää tietoa järjestöjen merkityksestä demokraattisina toimijoina sekä kansalaisyhteiskunnan roolista suomalaisessa yhteiskunnassa ja innostaa demokraattiseen kansalaistoimintaan • tunnistaa ja soveltaa aktiivisen kansalaistoiminnan muotoja ja rakenteita Suomessa ja muualla maailmassa

	<ul style="list-style-type: none"> ottaa itsenäisesti ja uusia keinoja kehittäen kolmannen sektorin asiakkaita ja muita alueen toimijoita mukaan aktiiviseen kansalaistoimintaan luomalla puitteet toteuttaa kansalaislähtöistä toimintaa kuten tapahtumia.
--	--

OPISKELIJA TYÖSKENTELEE TUNTIEN ERILAISIA YHTEISTYÖMAHDOLLISUUKSIA JA VERKOSTOJA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> hahmottaa yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin toimijat ja heidän tehtävänsä työskentelee tuntien järjestötoiminnan merkityksen yhteiskunnassa ja toimien sisäisten yhteistyökumppaneiden kanssa osallistuu kokoukseen ja osaa opastettuna tehdä kokouksen esityslistan työpaikan käytänteiden mukaan
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> erottaa eri sektorien toimijat, tehtävät, erilaiset rahoitusmuodot ja päätöksentekojärjestelmän työskentelee tuntien järjestötoiminnan merkityksen yhteiskunnassa ja toimii vähintään yhden organisaation yhteistyökumppaneiden kanssa osallistuu kokoukseen laatien vapaamuotoisen kokousmuistion kokouksesta
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa eri sektorien toimijat ja heidän tehtävänsä osaten hyödyntää tätä tietoa sekä ymmärtää kolmannen sektorin mahdollisuudet nopeaan toimintaan työskentelee tuntien järjestötoiminnan merkityksen yhteiskunnassa tekemällä yhteistyötä verkoston kanssa osallistuu kokoukseen tehden itsenäisesti kokouksen esityslistan ja pöytäkirjan työpaikan käytänteiden mukaan.

OPISKELIJA ARVIOI JA KEHITTÄÄ TOIMINTAANSA.

Opiskelija	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> ylläpitää ja kehittää järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan edellyttämiä tietoja ja taitoja osaa ohjeiden mukaisesti ottaa vastaan palautetta omasta toiminnastaan kansalaistoiminnan kehittäjänä arvioi omaa toimintaansa ja osaamistaan realistisesti
Tyydyttävä T2	
Hyvä H3	<ul style="list-style-type: none"> ylläpitää ja kehittää järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan edellyttämiä tietoja ja taitoja ottaa itsenäisesti palautetta omasta toiminnastaan kansalaistoiminnan kehittäjänä ja kehittää omaa toimintaa sen pohjalta arvioi omaa toimintaansa ja osaamistaan realistisesti ja tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämistarpeitaan
Hyvä H4	
Kiitettävä K5	<ul style="list-style-type: none"> ylläpitää ja kehittää järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan edellyttämiä tietoja ja taitoja ottaa itsenäisesti ja uusia keinoja kehittäen palautetta omasta ja organisaationsa toiminnasta kansalaistoiminnan kehittäjänä ja hyödyntää tätä palautetta toiminnan kehittämisessä arvioi omaa toimintaansa ja osaamistaan realistisesti ja tunnistaa monipuolisesti omia vahvuuksiaan ja kehittämistarpeitaan.

AMMATTIT Aidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla vapaaehtois- ja järjestötoiminnan ympäristössä suunnittelemalla ja ohjaamalla toimintaa sekä osallistumalla työryhmän työskentelyyn sekä ohjaten ja opastaen vapaaehtoistoimijoita. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

10 KANSAINVÄLISESSÄ TYÖYMPÄRISTÖSSÄ TOIMIMINEN, 15 OSP

Koodi: 106734

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Valmistautuminen kansainvälisessä työympäristössä toimimiseen

Opiskelija

- etsii tietoa ja perehtyy kansainväliseen työympäristöön ja tulevaan työtehtävään
- perehtyy työtehtävään liittyvien maiden kulttuuriin ja yhteiskuntaan
- huolehtii kansainvälisessä työtehtävässä tarvittavista järjestelyistä ja asiakirjoista
- selvittää ja sopii työtehtävän tavoitteet ja sisällöt
- ottaa huomioon työympäristöön ja tehtävään liittyvät vaatimukset, tarpeet ja aikataulun

Vuorovaikutus kansainvälisessä työympäristössä

Opiskelija

- toimii vuorovaikutuksessa kansainvälisen työyhteisön ja kansainvälisten asiakkaiden kanssa
- käyttää toimialansa keskeistä sanastoa vieraalla kielellä
- jakaa osaamistaan kansainvälisessä työympäristössä
- käyttää eri viestintäkanavia vastuullisesti
- toimii eri kulttuuritaustaisten ihmisten kanssa
- toimii työkuulttuurin mukaisesti

Työskentely kansainvälisessä ympäristössä

Opiskelija

- noudattaa sovittuja työaikoja ja toimintatapoja
- toimii joustavasti erilaisissa tilanteissa
- noudattaa työtehtäviin liittyviä määräyksiä ja ohjeita
- huomioi terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät riskit
- toimii vastuullisesti ja eettisesti
- toimii tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäen

Kansainvälisen osaamisen hyödyntäminen ja jakaminen

Opiskelija

- arvioi kansainvälisessä työtehtävässä hankitun osaamisen merkitystä urallaan
- hyödyntää kansainvälistä osaamistaan työssään
- arvioi työtehtävään liittyvien maiden työmenetelmien ja toimintakulttuurien vaikutuksia työn sujuvuuteen ja lopputulokseen
- jakaa kansainvälistä osaamistaan työyhteisössä

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti

Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti • tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti • muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista • hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti • esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen • ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

OSAAMISEN OSOITTAMINEN

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä työskennellen kansainvälisessä työympäristössä tai projektissa ulkomailla tai kotimaassa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

11 TYÖPAIKKAOHJAAJAKSI VALMENTAUTUMINEN, 5 OSP

Koodi: 106731

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Yhteyshenkilönä toimiminen

Opiskelija

- perehtyy oman alan tutkintojen perusteisiin ja tunnistaa työtehtävien yhteyden niihin
- perehtyy koulutuksen järjestäjän ja työpaikan väliseen työnjakoon ammatillisen koulutuksen järjestämisessä
- selvittää mahdollisuuksia järjestää koulutusta ja näyttöjä työpaikalla
- tiedottaa ammatillisen koulutuksen järjestämisestä työpaikalla yhdessä koulutuksen järjestäjän kanssa
- toimii vuorovaikutuksessa erilaisten opiskelijoiden ja työntekijöiden kanssa

Ohjaustilanteisiin valmentautuminen

Opiskelija

- perehtyy ohjattavan opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan
- osallistuu osaamisen hankkimisen suunnitteluun työpaikalla
- osallistuu ohjattavan opiskelijan työturvallisuuteen, työpaikan ohjeisiin ja käytäntöihin perehdyttämiseen
- suunnittelee opiskelijan ohjausta ja aikataulua
- seuraa erilaisia ohjaustilanteita
- hyödyntää digitaalisia välineitä tarkoituksenmukaisesti
- arvioi omaa ohjausosaamistaan ja määrittää kehittämistarpeensa

Palautteen antaminen osaamisen kehittämisestä

Opiskelija

- vertaa hankittua osaamista asetettuihin tavoitteisiin
- antaa rakentavaa palautetta osaamisen kehittämisestä
- huomioi palautteen antamisessa erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat sekä eri kieli ja kulttuuriryhmiä edustavat opiskelijat

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti

Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa • selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat • toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa • soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti • esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen • ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

OSAAMISEN OSOITTAMINEN

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä toimimalla yhteyshenkilönä työpaikalla sekä valmentautumalla ohjaus ja palautteenantotilanteisiin. Siltä osin kuin tutkinon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

YHTEISET TUTKINNON OSAT | 35 OSP

VIESTINTÄ- JA VUOROVAIKUTUSOSAAMINEN, 11 OSP

Koodi: 106727

Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä osaalue suoritetaan ja sitä opetetaan siten, että äidinkielenä on koulutuksen järjestäjän opetus ja tutkintokielen mukaisesti suomen, ruotsin tai saamen kieli. Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä osaalue voidaan opiskelijan valinnan mukaan suorittaa ja sitä voidaan opettaa myös opiskelijan toisena kielenä olevalla suomen tai ruotsin kielellä, romanikielellä, viittomakielellä tai muulla opiskelijan äidinkielellä, mikäli koulutuksen järjestäjä tarjoaa tämän mahdollisuuden.

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 4 OSP

ÄIDINKIELI 1, PAKOLLINEN, 2 OSP

Eri lähteistä hankittujen tekstien käyttäminen ja tekstin luotettavuuden arvioiminen

Opiskelija

- tuntee omalla alallaan ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita
- tulkitsee erilaisten tekstien tavoitteita ja olennaisia merkityksiä
- hyödyntää tietolähteitä ja arvioi niiden luotettavuutta
- tekee muistiinpanoja ja tiivistää ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta
- noudattaa tekijänoikeuksia ja viittaa käyttämiinsä lähteisiin.

Erilaisten tekstien tuottaminen

- hallitsee kirjoitetun kielen käytänteitä
- tuottaa oman alansa ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä
- käyttää viestinnässään tarkoituksenmukaista tietoa ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan.

ÄIDINKIELI 2, PAKOLLINEN, 2 OSP

Erilaisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen

Opiskelija

- viestii tilanteen ja kohderyhmän mukaisesti
- asettaa viestinnälleen tavoitteita
- perustelee mielipiteensä ja väitteensä
- toimii yhteistyö ja ryhmätilanteissa
- esittelee alansa liittyviä ilmiöitä tai asioita alan käsitteistöä käyttäen
- ymmärtää kielen ja vuorovaikutuksen merkityksen työelämässä ja yhteiskunnassa.

Erilaisten tekstien tuottaminen

Opiskelija

- viestii tavoitteellisesti ilmaistessaan tunteitaan, ajatuksiaan tai mielipiteitään

VALINNAISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

ÄIDINKIELI 3, VALINNAINEN, 1OSP

Esiintymis- ja ryhmätöytäitojen kehittäminen

Opiskelija

- esittää sekä spontaanin että valmistellun esityksen ja havainnollistaa esitystään
- edistää ryhmän työskentelyä ja arvostaa muiden näkökantoja 200
- noudattaa työelämän kokous ja neuvottelukäytäntöjä.

ÄIDINKIELI 4, VALINNAINEN, 2OSP

Kielen ja kirjallisuuden muotojen ja merkitysten tunteminen

Opiskelija

- tiedostaa ja huomioi kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden merkityksen
- tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin
- lukee ja analysoi kaunokirjallisuutta

Erilaisten tekstien tulkitseminen ja tuottaminen

Opiskelija

- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi niiden ilmaisutapoja
- tuottaa ja tulkitsee tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa
- antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta tuotetusta tekstistä
- muokkaa tuottamiaan tekstejä palautteen pohjalta

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• tarvitsee ajoittain tukea rutiinomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti• tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja• käyttää perustietoa kaavamaisesti• arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toimii pääosin omatoimisesti rutiinomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti• arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toimii omatoimisesti rutiinomaisissa tilanteissa• toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita• hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi

Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiinomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiinomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

VIESTINTÄ JA VUOROVAIKUTUS ÄIDINKIELELLÄ, SUOMI TOISENA KIELENÄ

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 4 OSP

SUOMI TOISENA KIELENÄ 1, PAKOLLINEN, 2 OSP

Eri lähteistä hankittujen tekstien käyttäminen ja tekstin luotettavuuden arvioiminen

Opiskelija

- tuntee omalla alallaan ja työelämässä käytettyjä tekstilajeja ja medioita
- tunnistaa erilaisten tekstien tavoitteita ja olennaisia merkityksiä
- hyödyntää tietolähteitä ja arvioi niiden luotettavuutta
- tekee muistiinpanoja ja tiivistää keskeisiä ydinasioita kuullun, luetun ja nähdyn pohjalta
- noudattaa tekijänoikeuksia asianmukaisesti.

Erilaisten tekstien tuottaminen

Opiskelija

- viestii tavoitteellisesti ilmaistessaan tunteitaan, ajatuksiaan tai mielipiteitään
- tuottaa oman alansa ja työelämän tekstikäytänteiden mukaisia tekstejä
- käyttää pääosin kielen perusrakenteita
- käyttää kirjoitetun kielen käytänteitä tarkoituksenmukaisesti
- käyttää viestinnässään tarkoituksenmukaista tieto- ja viestintäteknologiaa sekä monilukutaitoaan.

SUOMI TOISENA KIELENÄ 2, PAKOLLINEN, 2 OSP

Erilaisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen

Opiskelija

- viestii tilanteen ja kohderyhmän mukaisesti
- asettaa viestinnälleen tavoitteita
- perustelee mielipiteensä ja väitteensä ymmärrettävästi
- toimii yhteistyö- ja ryhmätilanteissa
- esittelee alaansa liittyviä ilmiöitä tai asioita tarkoituksenmukaista alan käsitteistöä käyttäen
- ymmärtää kielen ja vuorovaikutuksen merkityksen työelämässä ja yhteiskunnassa
- kehittää suomen kielen taitoaan tavoitteellisesti.

VALINNAISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

SUOMI TOISENA KIELENÄ 3, VALINNAINEN, 1 OSP

Esiintymis- ja ryhmätöytäitojen kehittäminen

Opiskelija

- esittää sekä spontaanin että valmistellun esityksen ja havainnollistaa esitystään
- edistää ryhmän työskentelyä ja arvostaa muiden näkökantoja
- noudattaa työelämän kokous- ja neuvottelukäytäntöjä.

SUOMI TOISENA KIELENÄ 4, VALINNAINEN, 2 OSP

Kielen ja kirjallisuuden muotojen ja merkitysten tunteminen

Opiskelija

- tiedostaa ja huomioi kielellisen, kulttuurisen ja identiteettien moninaisuuden merkitystä
- tutustuu kirjallisuuden eri lajeihin
- lukee suomenkielistä kirjallisuutta.

Erilaisten tekstien tulkitseminen ja tuottaminen

Opiskelija

- tutustuu eri tekstilajeihin ja analysoi niiden ilmaisutapoja
- tuottaa ja tulkitsee tekstejä yksin ja yhdessä muiden kanssa
- antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta tuotetusta tekstistä
- muokkaa tuottamiaan tekstejä palautteen pohjalta.

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti• tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja• käyttää perustietoa kaavamaisesti• arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti• arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita• hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi

Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiinomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiinomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

VIESTINTÄ JA VUOROVAIKUTUS TOISELLA KOTIMAISELLA KIELELLÄ, RUOTSI

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 1 OSP

RUOTSI 1, PAKOLLINEN, 1 OSP

Toisen kotimaisen kielen käyttäminen työhön liittyvissä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa

Opiskelija

- selviytyy rutiinomaisista päivittäiseen elämään liittyvistä vuorovaikutustilanteista
- tulkitsee alansa liittyviä suppeita tekstejä
- tuottaa lyhyitä viestejä käyttäen alaan liittyvää sanastoa.

VALINNAISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

RUOTSI 2, VALINNAINEN, 3OSP

Toisella kotimaisella kielellä viestiminen työelämän vuorovaikutustilanteissa

Opiskelija

- selviytyy päivittäisissä työhön liittyvissä vuorovaikutustilanteissa
- ilmaisee itseään tilanteen mukaan käyttäen ruotsin kielelle ja kulttuurille ominaisia ilmaisuja
- tuottaa alansa liittyviä tekstejä
- valikoi ja hyödyntää erilaisia tietolähteitä toisella kotimaisella kielellä.

Kansalliskielten ja kulttuurien merkityksen ymmärtäminen kulttuurisesti moninaisessa Suomessa

Opiskelija

- ymmärtää ja huomioi ruotsin kielen aseman kansalliskielenä ja sen merkityksen
- kulttuurisesti moninaisessa Suomessa
- ymmärtää ruotsin kielen ja kulttuurin merkityksen pohjoismaisessa yhteistyössä.

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti • tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja • käyttää perustietoa kaavamaisesti • arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti • arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita • hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

VIESTINTÄ JA VUOROVAIKUTUS VIERAALLA KIELELLÄ

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

ENGLANTI 1, PAKOLLINEN, 1,5 OSP

Viearaan kielen käyttäminen erilaisissa vuorovaikutustilanteissa

Opiskelija

- selviytyy suullisista vuorovaikutustilanteista
- tuottaa vuorovaikutuksessa tarvittavia tekstejä
- keskustelelee työtehtävistään
- tuottaa alansa liittyviä tekstejä
- tulkitsee alansa liittyviä tekstejä
- arvioi ja kehittää kielitaitoaan.

ENGLANTI 2, PAKOLLINEN, 1,5 OSP

Tiedon hakeminen erilaisista vieraskielisistä lähteistä

Opiskelija

- hakee toiminnassaan tarpeellista vieraskielistä tietoa eri lähteistä
- arvioi ja valikoi tietoa tarkoituksenmukaisuuden, luotettavuuden ja ajantasaisuuden kannalta.

Kielellisesti ja kulttuurisesti monimuotoisessa ympäristössä toimiminen

Opiskelija

- tuntee opiskelemaisensa kielen ja kulttuurin vaikutuksen vuorovaikutustilanteeseen
- viestii monikielisessä ja kulttuurisessa ympäristössä
- kohtaa ihmiset yhdenvertaisesti ja arvostaen.

VALINNAISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

ENGLANTI 3, VALINNAINEN, 3 OSP

Vieraalla kielellä viestiminen työelämän tilanteissa

Opiskelija

- selviytyy monenlaisista työhön liittyvistä vuorovaikutustilanteista
- ilmaisee itseään tilanteen edellyttämällä tavalla.

Aktiivisena kansalaisena toimiminen vieraskielisissä yhteyksissä

Opiskelija

- toimii aktiivisena kansalaisena vierasta kieltä käyttäen
- viestii vieraalla kielellä työssä ja arkielämässä ymmärtäen oikeutensa ja velvollisuutensa
- ottaa toiminnassaan huomioon eri kulttuurien keskeiset piirteet.

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti• tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja• käyttää perustietoa kaavamaisesti• arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti• arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita• hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa• toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti• ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja• hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä• soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa• toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti• ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita• hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti• soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

TOIMINTA DIGITAALISESSA YMPÄRISTÖSSÄ

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 2 OSP

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka, PAKOLLINEN, 1 OSP

Tieto ja viestintäteknisten laitteiden valinta ja käyttö

Opiskelija

- valitsee käyttötarkoituksenmukaiset laitteet ja sovellukset
- käyttää tarkoituksenmukaisia digitaalisia laitteita

Digitaalisten palveluiden ja sovellusten käyttö

Opiskelija

- hakee, käsittelee ja jakaa eri muotoista tietoa
- arvioi digitaalisen sisällön luotettavuutta
- käyttää yleisimpiä tekstinkäsittely, taulukkolaskenta ja esitysgrafiikkasovelluksia
- käyttää tarkoituksenmukaisia digitaalisia palveluita ja sovelluksia työtehtävissään

DIGITAALISET YMPÄRISTÖT, PAKOLLINEN, 1 OSP

Vastuullinen ja turvallinen toiminta

Opiskelija

- noudattaa tietosuojaa ja tietoturvaohjeistusta
- suojaaa henkilökohtaisia tietojaan ja yksityisyyttään
- tunnistaa tyypillisimpiä kyber- ja tietoturvauhkia
- käyttää viestipalveluita ja sosiaalisen median palveluita vastuullisesti
- käyttää ja jakaa digitaalisia sisältöjä noudattaen tekijänoikeuksia
- tunnistaa digitaalisten laitteiden ja sovellusten käytön vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin

VALINNAISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

DIGITAALISET YMPÄRISTÖT TYÖELÄMÄSSÄ, VALINNAINEN, 3 OSP

Digitaalisten ympäristöjen ja sovelluksien hyödyntäminen

Opiskelija

- tunnistaa työnsä kannalta keskeisiä verkkoyhteisöjä
- hyödyntää yhteisöllisen työskentelyn alustoja ja palveluita
- rakentaa ammatillista verkkoidentiteettiään

Digitaalisten sisältöjen tuottaminen ja jakaminen

Opiskelija

- tuottaa ja jakaa vastuullisesti digitaalista aineistoa ammattiinsa liittyvissä verkostoissa
- käyttää tai muokkaa sisältöjä huomioiden käyttö ja tekijänoikeudet

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti• tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja• käyttää perustietoa kaavamaisesti• arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti• arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan

Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita • hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

TAIDE JA LUOVA ILMAISU

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 1 OSP

TAIDE JA LUOVA ILMAISU 1, PAKOLLINEN, 1 OSP

Kulttuurien ja taiteen merkityksen tunnistaminen hyvinvoinnille

Opiskelija

- hyödyntää kulttuurien ja taiteen eri muotoja työssään
- tunnistaa esimerkkejä paikallisesta ja kansallisesta kulttuurista ja taiteesta
- tunnistaa taiteen ja kulttuurin vaikutuksia hyvinvoinnille.

Itsensä ilmaisu taiteen ja luovan ilmaisun keinoin

Opiskelija

- kehittää omaa luovaa ilmaisuaan
- ilmaisee itseään taiteen ja luovan ilmaisun keinoin itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa.

Luova itsensä ilmaisu kirjoittamalla

Opiskelija

- kokeilee luovan kirjoittamisen erilaisia tapoja
- hyödyntää kirjoittaessaan erilaisia kuvitteellisia tekstejä
- käyttää kaunokirjallisuutta työnsä tukena.

TAIDE JA LUOVA ILMAISU 2, VALINNAINEN, 3 OSP

Tiedon havainnointi ja kerääminen kulttuuriympäristöstä ja sen ilmiöistä

Opiskelija

- havainnoi kulttuuriympäristöään
- kerää tietoa kulttuuriympäristönsä ilmiöistä valitsemastaan näkökulmasta.

Teoksen, tuotteen tai palvelun toteutuksen suunnitteleminen ja kokeileminen luovan ilmaisun keinoin

Opiskelija

- suunnittelee teoksen, tuotteen tai palvelun käyttäen luovan ilmaisun keinoja
- kokeilee teoksen, tuotteen tai palvelun toteuttamista luovan ilmaisun keinoin.

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti • tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja • käyttää perustietoa kaavamaisesti • arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti • arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita • hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämis ehdotuksia • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

MATEMATIIKKA JA MATEMATIIKAN SOVELTAMINEN

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 4 OSP

MATEMATIIKKA 1, PAKOLLINEN 1,5 OSP

Perusmatematiikan käyttö työ- ja arkielämässä

Opiskelija

- laskee peruslaskutoimitukset kokonais-, desimaali- ja murtoluvuilla
- toteuttaa mittayksiköiden muunnoksia
- ratkaisee ensimmäisen asteen yhtälöitä
- laskee tavanomaisimpia pinta-ala- ja tilavuuslaskutoimituksia
- laskee mittakaavaan liittyviä laskutoimituksia
- hyödyntää suorakulmaisen kolmion geometriaa käytännön ongelmien ratkaisemisessa.

Tulosten oikeellisuuden, suuruusluokan ja käytetyn ratkaisumenetelmän arviointi

Opiskelija

- varmistaa laskelmien oikeellisuuden
- varmistaa, että tuloksen yksikkö ja numerotarkkuus on mielekäs
- arvioi käytetyn ratkaisumenetelmän käyttökelpoisuutta.

Matemaattisen osaamisen arviointi ja merkityksen tunnistaminen

Opiskelija

- tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa matemaattisessa osaamisessaan
- tunnistaa matematiikan merkityksen työvälineenä työ- ja arkielämässä.

MATEMATIIKKA 2, PAKOLLINEN 1,5, OSP

Loogisen päättelykyvyn, matemaattisten menetelmien ja apuvälineiden käyttö matemaattisten ongelmien ratkaisemiseen

Opiskelija

- mallintaa yksinkertaisia ongelmia ensimmäisen ja vaillinaisen toisen asteen yhtälöillä, ratkaisee ne ja tulkitsee saatuja tuloksia
- käyttää laskinta, taulukkolaskentaohjelmaa ja muita apuvälineitä ongelmien ratkaisemiseen
- etsii taulukoista ja kuvaajista ongelmien ratkaisemisessa tarvittavaa tietoa
- käsittelee ja havainnollistaa tilastollisia aineistoja
- määrittää ja tulkitsee tunnuslukuja (keskiarvon, moodin ja mediaanin) tilastollisista aineistoista
- havaitsee suureiden välisiä riippuvuuksia ja verrannollisuuksia.

Tulosten oikeellisuuden, suuruusluokan ja käytetyn ratkaisumenetelmän arviointi

Opiskelija

- varmistaa laskelmien oikeellisuuden
- varmistaa, että tuloksen yksikkö ja numerotarkkuus on mielekäs
- arvioi käytetyn ratkaisumenetelmän käyttökelpoisuutta.

Matemaattisen osaamisen arviointi ja merkityksen tunnistaminen

Opiskelija

- tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa matemaattisessa osaamisessaan
- tunnistaa matematiikan merkityksen työvälineenä työ- ja arkielämässä.

MATEMATIIKKA 3, PAKOLLINEN (TALOUSMATEMATIIKKA) 1 OSP

Perusmatematiikan käyttö työ- ja arkielämässä

Opiskelija

- laskee prosenttilaskut
- tekee talousmatematiikan laskelmia (tulot, menot, korot, lainat ja verot)

Loogisen päättelykyvyn, matemaattisten menetelmien ja apuvälineiden käyttö matemaattisten ongelmien ratkaisemiseen

Opiskelija

- käyttää laskinta, taulukkolaskentaohjelmaa ja muita apuvälineitä ongelmien ratkaisemiseen

Matemaattisen osaamisen arviointi ja merkityksen tunnistaminen

Opiskelija

- tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa matemaattisessa osaamisessaan
- tunnistaa matematiikan merkityksen työvälineenä työ- ja arkielämässä.

VALINNAISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

Matemaattisten ongelmien ratkaiseminen päättelöllä, yhtälöillä ja kuvaajien avulla

Opiskelija

- hyödyntää toisen asteen yhtälöitä, yhtälöpareja, taulukoita ja kuvaajia matemaattisten ongelmien ratkaisemisessa
- tunnistaa eksponentiaalisen mallin ja ratkaisee yksinkertaisen eksponenttiyhtälön
- hyödyntää suora- ja vinokulmaisen kolmion trigonometriaa matemaattisten ongelmien ratkaisemisessa.

Matemaattisen tiedon hankinta, ryhmittely ja tulkinta

Opiskelija

- käyttää tilastoja, taulukoita ja graafisia esityksiä matemaattisen tiedon tunnistamiseen ja vertailuun
- tunnistaa normaalijakauman käsitteen ja graafisen esityksen
- kerää, ryhmittelee ja analysoi taulukoitua ja graafista tietoa eri lähteistä.

Informaation tuottaminen tilastoaineistosta ja todennäköisyyksien laskenta

- tuottaa ja tulkitsee tilastoaineistosta keskiluvut ja keskihajonnan sekä diskreetin jakauman odotusarvon
- tunnistaa todennäköisyyslaskennan merkityksen ja laskee todennäköisyyksiä.

Ratkaisujen oikeellisuuden ja tulosten suuruusluokan arviointi

Opiskelija

- varmistaa matemaattisten ratkaisujen oikeellisuuden
- päättelee matemaattisten ratkaisujen tuloksen suuruusluokan.

Talousmatematiikan soveltaminen

Opiskelija

- tekee kustannus- ja kannattavuusvertailuja
- tekee kustannus- ja kannattavuusvertailujen pohjalta johtopäätöksiä.

ARVIOINTI

Opiskelija

Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti • tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja • käyttää perustietoa kaavamaisesti • arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti • arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita • hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET ILMIÖT JA NIIDEN SOVELTAMINEN

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 2 OSP

FYSIIKKA JA KEMIA 1, PAKOLLINEN 2 OSP

Fysiikan käsitteiden ja suureiden välisten riippuvuuksien tunnistaminen ja laskutoimituksien tekeminen

Opiskelija

- kuvaa ja perustelee tavanomaisia fysiikan ilmiöitä (liike, voima, energia, lämpö ja sähkö) keskeisillä käsitteillä
- yhdistää tavanomaiset fysiikan ilmiöihin liittyvät ominaisuudet ja suureet toisiinsa
- ratkaisee yksinkertaisia tasaiseen liikkeeseen ja energiaan liittyviä laskutehtäviä.

Kemian käsitteiden ja suureiden välisten riippuvuuksien tunnistaminen ja laskutoimituksien tekeminen

Opiskelija

- kuvaa ja perustelee tavanomaisia kemian ilmiöitä (alkuaineet ja yhdisteet, seokset, kemialliset reaktiot ja sidokset, hapettuminen ja pelkistyminen sekä hapot ja emäkset) keskeisillä käsitteillä
- yhdistää tavanomaiset kemian ilmiöihin liittyvät ominaisuudet ja suureet toisiinsa
- ratkaisee yksikertaisia ainemäärään ja pitoisuuteen liittyviä laskutehtäviä.

Kemian ja fysiikan taitojen soveltaminen ja osaaminen työ- ja arkielämässä

Opiskelija

- tunnistaa, mihin fysiikkaa ja kemiaa tarvitaan työ- ja arkielämässä
- tunnistaa, mitä fysiikan lainalaisuuksia ja turvallisuusnäkökohtia tulisi huomioida työ- ja arkielämässä
- ottaa huomioon työ- ja arkielämässä käytettävien kemiallisten aineiden ominaisuudet ja mahdolliset ympäristöriskit
- tunnistaa ilmiöiden ja aineiden ympäristövaikutuksia
- hyödyntää kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteita
- käsittelee kemiallisia aineita vaarantamatta omaa, muiden tai ympäristön turvallisuutta
- tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa fysiikan ja kemian osaamisessaan

VALINNAISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

FYSIIKKA JA KEMIA 2, VALINNAINEN 3 OSP

Fysikaalisiin ja kemiallisiin ilmiöihin liittyvien kokeellisten mittausten tekeminen ja havainnointi

Opiskelija

- tekee kokeellisia mittauksia ja havainnoi mekaniikan ja energian ilmiöitä ja niiden lainalaisuuksia käyttäen soveltuvia menetelmiä ja välineitä
- tekee kokeellisia mittauksia ja havainnoi happoihin ja emäksiin, hapettumiseen ja pelkistymiseen sekä orgaaniseen kemiaan liittyviä kemiallisia ilmiöitä ja niiden lainalaisuuksia käyttäen soveltuvia menetelmiä ja välineitä.

Kokeellisten mittaustulosten käsittely ja havaintojen analysointi

Opiskelija

- esittää keskeiset mittaustulokset taulukoilla ja graafisilla esityksillä
- käsittelee mittaustuloksia matemaattisilla menetelmillä ja mallintaa havaitsemiaan ilmiöitä
- määrittelee mahdollisia mittaustulosten virhetekijöitä ja ilmoittaa tuloksen tarkoituksenmukaisella tarkkuudella
- arvioi mittaustulosten luotettavuutta
- tekee mittaustuloksista johtopäätöksiä.

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti• tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja• käyttää perustietoa kaavamaisesti• arvioi suoriutumistaan

Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti • arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita • hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiihtävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

YHTEISKUNTA- JA TYÖELÄMÄOSAAMINEN, 9 OSP

Koodi: 106729

YHTEISKUNNASSA JA KANSALAISENA TOIMIMINEN

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 2 OSP

YHTEISKUNNASSA JA KANSALAISENA TOIMIMINEN 1, PAKOLLINEN, 2 OSP

Suomalaisessa yhteiskunnassa toimiminen

Opiskelija

- tuntee kansalaisen perusoikeudet ja velvollisuudet
- noudattaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita
- toimii aktiivisena kansalaisena sekä käyttää monipuolisia vaikuttamisen tapoja.

Yhteiskunnan palvelujen käyttö ja kuluttajana toimiminen

Opiskelija

- tuntee ja osaa käyttää yhteiskunnan palveluja
- tunnistaa oikeutensa ja velvollisuutensa kuluttajana
- toimii vastuullisena kuluttajana
- hankkii tarvitsemaansa tietoa kuluttaja asioissa.

Oman talouden suunnittelu ja talouteen liittyvien riskien arviointi

Opiskelija

- arvioi ja tunnistaa taloudelliseen tilanteeseensa vaikuttavia tekijöitä
- seuraa tulojaan ja menojaan
- suunnittelee hankintoja
- vertailee erilaisia rahoitusvaihtoehtoja
- asettaa henkilökohtaisia taloudellisia tavoitteita
- ennakoii talouteensa vaikuttavia riskitekijöitä erilaisissa elämäntilanteissa.

VALINNAISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

YHTEISKUNNASSA JA KANSALAISENA TOIMIMINEN 2, VALINNAINEN, 3 OSP

Yhteiskunnallinen osallistuminen ja vaikuttaminen

Opiskelija

- hakee tietoa yhteiskunnallisista vaikuttamismahdollisuuksista
- seuraa yhteiskunnallista päätöksentekoa
- osallistuu yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Alan yhteiskunnallisen merkityksen arvioiminen

Opiskelija

- seuraa alan yhteiskunnallista keskustelua
- arvioi alansa merkitystä yhteiskunnassa ja tulevaisuuden näkymiä.

Kansantalouden perusasiat ja keskeiset toimijat

Opiskelija

- seuraa taloutta koskevaa uutisointia
- tunnistaa yhteiskunnallisen ja taloudellisen tilanteen kehityksen merkityksen yleisesti ja oman alan työpaikkoihin ja työllistymiseen

- ymmärtää kansantalouden perusasiat, -käsitteet ja keskeiset toimijat.

OSAAMISEN ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti • tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja • käyttää perustietoa kaavamaisesti • arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti • arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita • hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

TYÖELÄMÄSSÄ TOIMIMINEN

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 2 OSP

TYÖELÄMÄSSÄ TOIMIMINEN 1, PAKOLLINEN, 1 OSP

Alan työmarkkinoiden tilanteen ja osaamistarpeiden selvittäminen

Opiskelija

- selvittää alan työmarkkinoiden tilannetta
- tuntee työmarkkinajärjestelmän keskeiset periaatteet
- tietää alansa keskeiset ammatilliset verkostot
- tunnistaa alansa eri työtehtävissä tarvittavaa osaamista.

Työsopimuksen solmiminen työnantajan kanssa

Opiskelija

- perehtyy oman alansa työehtoihin ja keskeiseen työlainsäädäntöön
- tarkistaa työnsopimuksen sisällön käyttäen tarvittaessa asiantuntija-apua.

TYÖELÄMÄSSÄ TOIMIMINEN 2, PAKOLLINEN, 1 OSP

Työyhteisön osana toimiminen

Opiskelija

- noudattaa annettuja työaikoja ja sovittuja toimintatapoja sekä toimii joustavasti erilaisissa tilanteissa
- noudattaa työssään ulkoasuun ja pukeutumiseen liittyviä ohjeita
- käyttää työssään tarkoituksenmukaista suojavaatetusta ja noudattaa työturvallisuusohjeita
- työskentelee luontevasti osana monimuotoista ja kulttuurisesti moninaista työyhteisöä.

VALINNAISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

TYÖELÄMÄSSÄ TOIMIMINEN 3, VALINNAINEN, 2 OSP

Työyhteisön jäsenenä toimiminen

Opiskelija

- tunnistaa oman roolinsa työyhteisön jäsenenä
- työskentelee työpaikan toimintakulttuurin mukaisesti
- noudattaa sovittuja toimintatapoja ja kehittää omia toimintatapojaan.

Työelämän erilaisissa vuorovaikutus- ja ryhmätilanteissa toimiminen

Opiskelija

- toimii rakentavasti erilaisissa työelämän vuorovaikutustilanteissa
- kehittää vuorovaikutustaitojaan saamansa palautteen mukaisesti
- toimii erilaisissa ryhmätilanteissa oman työtehtävänsä ja työpaikan toimintakulttuurin mukaisesti
- käyttää tarkoituksenmukaista psykologista tietoa oman ja työyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi.

TYÖELÄMÄSSÄ TOIMIMINEN 4, VALINNAINEN, 1 OSP

Alan työtehtävien selvittäminen kansallisilla ja kansainvälisillä työmarkkinoilla

Opiskelija

- etsii itsenäisesti tietoa oman alansa työpaikoista kansallisilla ja kansainvälisillä työmarkkinoilla
- löytää itselleen soveltuvia työpaikkoja kansallisilta ja kansainvälisiltä työmarkkinoilta.

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti• tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja• käyttää perustietoa kaavamaisesti• arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti• arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita• hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa• toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti• ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja• hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä• soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa• toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti• ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita• hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti• soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

OPISKELU- JA URASUUNNITTELUVALMIUDET

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 1 OSP

OPISKELU- JA URASUUNNITTELUVALMIUDET, PAKOLLINEN, 1 OSP

Omien kiinnostuksen kohteiden, mahdollisuuksien ja tuen tarpeiden tunnistaminen

Opiskelija

- seuraa oman oppimisensa edistymistä ja osaamisensa hankkimista tunnistamalla mahdollisen tuen tarpeen
- tunnistaa kiinnostuksensa kohteita ja omia ammatillisia mahdollisuuksiaan
- selvittää ja tunnistaa omia vahvuuksiaan, valmiuksiaan ja kehittämiskohteitaan
- arvioi omaa oppimistaan ja osaamistaan säännöllisesti.

Tutkintoa ja uraa koskevien valintojen tekeminen

Opiskelija

- selvittää itselleen sopivia vaihtoehtoja oman urasuunnitelmansa tueksi käyttäen erilaisia tietolähteitä ja sähköisiä ohjauspalveluja
- tietää oman tutkinnon muodostumisen, tutkinnossa vaadittavat suoritukset ja valinnan mahdollisuudet, jotka edistävät työelämään sijoittumista ja omaa urasuunnitelmaa
- seuraa tutkinnon suorittamisen edistymistä
- käyttää tarkoituksen mukaisia oppimisympäristöjä osaamisensa hankkimisessa.

Tiedon hankkiminen erilaisista jatkokoulutusmahdollisuuksista ja koulutustarjonnasta tutkinnon suorittamisen aikana

Opiskelija

- käyttää jatkokoulutukseen ja tulevaisuuden suunnitteluun tarvittavia tietolähteitä, ohjauspalveluja ja hakujärjestelmiä
- hankkii tietoa itselleen sopivista jatkokoulutuksen vaihtoehdoista ja tekee urasuunnitelman
- perehtyy jatkokoulutuksen pääsyvaatimuksiin, hakumenettelyyn ja valintakriteereihin.

Työllistymiseen ja oman osaamisen esittelyyn valmistautuminen tutkinnon suorittamisen aikana

Opiskelija

- perehtyy työelämän tarjoamiin mahdollisuuksiin, työympäristöihin, ja kartoittaa itselleen sopivia uravaihtoehtoja
- tekee omaa osaamistaan ja vahvuuksiaan näkyväksi työnhakua varten ja esittelee osaamistaan kattavasti
- hakee työpaikkoja ja hyödyntää hakujärjestelmiä ja -menetelmiä
- päivittää urasuunnitelmaansa työllistymistä varten.

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti• tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja• käyttää perustietoa kaavamaisesti• arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti• arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita• hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi

Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiinomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiinomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

YRITTÄJYYS JA YRITTÄJÄMÄINEN TOIMINTA

Koodi: 400014

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 1 OSP

YRITTÄJYYS JA YRITTÄJÄMÄINEN TOIMINTA, 1 OSP

Yrityksen tavoitteiden mukaisesti toimiminen

Opiskelija

- ymmärtää yritystoiminnan merkityksen yhteiskunnassa
- toimii asiakaslähtöisesti ja taloudellisesti
- ymmärtää oman toimintansa merkityksen osana työyhteisöä.

Liikeidean ja sen toteuttamismahdollisuuksien arvioiminen

Opiskelija

- ideoi liikeidean asiakkaiden tarpeet huomioiden
- löytää yrityksen perustamista tukevat keskeiset palvelut ja tietolähteet
- selvittää liikeidean toteuttamiseksi tarvittavia verkostoja
- arvioi liikeidean toteuttamisen taloudellisia edellytyksiä
- arvioi omia valmiuksiaan toimia yrittäjänä
- selvittää yritystoiminnan riskejä ja mahdollisuuksia.

OSAAMISEN ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • tarvitsee ajoittain tukea rutiinomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti • tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja • käyttää perustietoa kaavamaisesti • arvioi suoriutumistaan

Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti • arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita • hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

TYÖKYVYN JA HYVINVOINNIN YLLÄPITÄMINEN

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 2 OSP

TYÖKYVYN JA HYVINVOINNIN YLLÄPITÄMINEN, PAKOLLINEN, 2 OSP

Terveydestä ja toimintakyvystä huolehtiminen

Opiskelija

- etsii monipuolista tietoa ikäluokkansa terveyseroista ja mahdollisuuksista oman terveytensä ja toimintakyvynsä edistämiseksi
- laatii itselleen tilannekohtaisesti päivitettävän ja monipuolisen suunnitelman terveytensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi ottaen siinä huomioon liikunnan, ravitsemuksen, palautumisen, unen, mielen hyvinvoinnin, nikotiinittomuuden ja päihitteettömyyden, seksuaaliterveyden ja ihmissuhteiden merkityksen opiskelu- ja työkyvyn ylläpitämiseksi
- edistää terveyttään ja hyvinvointiaan aktiivisesti ja arvioi realistisesti suunnitelman toteutumista ja tavoitteiden saavuttamista hyödyntäen arvioinnissa myös muilta saamaansa palautetta.

Toimintaympäristön ja toiminnan turvallisuuden ja terveellisuuden arvioiminen

Opiskelija

- toimii sovittujen turvallisuutta ja terveyttä edistävien toimintaohjeiden mukaisesti yhteistyössä muiden kanssa ja arvioi toimintatapojensa kehittämistarpeita
- ottaa työssään monipuolisesti huomioon oman ammattinsa kuormittavuustekijät ja edistää työkykyään
- selvittää ergonomian vaikutukset työkykyyn erilaisissa työympäristöissä.

Opiskelu- ja työkyvyn sekä hyvinvoinnin edistäminen liikunnan avulla

Opiskelija

- hakee monipuolisesti tietoa liikkumisen hyödyistä ja vaatimuksista terveydelle sekä opiskelu- ja työkyvylle ja ottaa tiedot huomioon fyysistä toimintakykyä edistävässä suunnitelmassaan huomioiden myös alakohtaiset vaatimukset opiskelu- ja työkyvyn ylläpitoon
- kehittää opiskelu- ja työkyvyn vaatimia fyysisiä ominaisuuksiaan ja ergonomiataitojaan
- liikkuu parhaansa yrittäen kaikissa liikuntatilanteissa edistäen opiskelu- ja työkykyään.

Tapaturmien syntymisen ehkäiseminen ja ensiavun antaminen

Opiskelija

- toimii huolellisesti ja ehkäisee tapaturmien syntymistä
- antaa ensiapua ja hakee oikea-aikaisesti lisäapua
- estää toiminnallaan lisätapaturmien syntymistä.

VALINNAISET OSAAMISTAVOITTEET, 3 OSP

LIIKUNTA, VALINNAINEN, 2 OSP

Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen liikunnan avulla

Opiskelija

- seuraa, arvioi ja pitää yllä fyysistä toimintakykyään sekä osallistuu liikuntatilanteisiin aktiivisesti edistäen reilun pelin periaatteiden toteutumista
- soveltaa monipuolisesti liikunnan harrastamiseen tarvittavia motorisia perustaitoja ja liikunnan lajitaitoja
- arvioi perustellusti kuormittumistaan ja työkykyvaatimuksia suhteessa omaan toimintakykyynsä.

OPISKELIJAN HYVINVOINTI JA OSALLISUUS, VALINNAINEN, 1 OSP

Oppilaitosyhteisön ja opiskelijoiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen

Opiskelija

- toimii aktiivisesti opiskelijaryhmän jäsenenä sekä suunnittelee ja osallistuu opiskelijoiden järjestämiin liikunta- ja muihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin hyvinvointia ja osallisuutta edistävästi.

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti• tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja• käyttää perustietoa kaavamaisesti• arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa• toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti• tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot• käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti• arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan

Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita • hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiininomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvästi • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi

KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN

PAKOLLISET OSAAMISTAVOITTEET, 1 OSP

KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN, PAKOLLINEN, 1 OSP

Kestävän kehityksen periaatteet

Opiskelija

- tietää kestävän kehityksen ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden keskeiset tavoitteet ja näiden kytkeytymisen toisiinsa
- hahmottaa ihmisen toiminnan merkityksen ilmastonmuutokseen
- ymmärtää luonnon monimuotoisuuden merkityksen ja tunnistaa luonnonvarojen kestävä käytön välttämättömyyden kansallisesti ja globaalisti
- tunnistaa kestävän kehityksen toimintatapoja omassa elämässään ja työssään.

Hiilineutraalisuus ja kiertotalous

Opiskelija

- ymmärtää hiilineutraalisuuden ja kiertotalouden periaatteet
- tunnistaa tuotteen tai palvelun energia- ja materiaalitehokkuuden.

Toiminnan eettiset näkökulmat

Opiskelija

- tunnistaa työhön sisältyviä eettisiä valintoja
- arvioi omia ja muiden ratkaisuja eettisesti.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN 2, VALINNAINEN, 3 OSP

Kestävän kehityksen arviointi

Opiskelija

- perehtyy työpaikan tai alan toimintaan kestävän kehityksen näkökulmista
- arvioi työpaikan tai alan kestävään kehitykseen vaikuttavia tekijöitä
- tekee ehdotuksia kestävän kehityksen kehittämiskohteista.

Kestävän kehityksen toimintatapojen suunnittelu

Opiskelija

- määrittelee tavoitteet kestävän kehityksen edistämiseen ja ongelmien ratkaisemiseen työpaikallaan tai alallaan
- valitsee kestävää kehitystä edistävät keinot ja toimintatavat
- aikatauluttaa tehtävät ja määrittää resurssit
- suunnittelee tarvittavan yhteistyön.

Kestävän kehityksen aktiivisena toimijana toimiminen

Opiskelija

- toteuttaa kestävän kehityksen toimintatapoja työpaikallaan tai alallaan
- toimii kestävän kehityksen esimerkkinä ja kannustaa muita kestävän kehityksen toimintaan
- viestii toimintatapojen muutostarpeista.

Kestävän kehityksen toiminnan onnistumisen arvioiminen

Opiskelija

- arvioi toimintatapojen tai tuotosten muuttumista työpaikallaan tai alallaan
- esittää kehittämistarpeita kestävän kehityksen edistämiseen tulevaisuudessa.

ARVIOINTI

Opiskelija	
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none"> • tarvitsee ajoittain tukea rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa asianmukaisesti • tuntee osa-alueen sisältämiä peruskäsitteitä ja tietoja • käyttää perustietoa kaavamaisesti • arvioi suoriutumistaan
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii pääosin omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tutuissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • tuntee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää perustietoa tarkoituksenmukaisesti • arvioi suoriutumistaan ja tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiininomaisissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti • ratkaisee tavanomaisia ongelmatilanteita • hallitsee osa-alueen keskeiset käsitteet ja tiedot • käyttää tietoa monipuolisesti • arvioi suoriutumistaan ja tekee ehdotuksia toimintansa kehittämiseksi

Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti rutiinomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita käyttäen monipuolisia tapoja • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot sekä tunnistaa siihen liittyviä erityispiirteitä • soveltaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti • arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none"> • toimii omatoimisesti ja suunnitelmallisesti rutiinomaisissa ja vaihtelevissa tilanteissa • toimii vaihtelevissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja rakentavasti • ratkaisee ongelmatilanteita monipuolisilla tavoilla ja tekee kehittämissuhteita • hallitsee osa-alueen käsitteet ja tiedot laaja-alaisesti ja syvällisesti • soveltaa tietoa monipuolisesti, perustellusti ja kriittisesti • arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseksi